

ศึกษาและวิเคราะห์ผลการตอบสนองทางพลวัตของแผนจับทุนยนต์ใน
กระบวนการขยายออก-ໄส์เข้า ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาแมคคาทรอนิกส์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ปีการศึกษา 2555

**STUDY AND ANALYSIS DYNAMIC RESPONSE OF
ROBOT ARM IN HDD LOADING PROCESS**



A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Degree of Master of Engineering in Mechatronic
Suranaree University of Technology
Academic Year 2012

ศึกษาและวิเคราะห์ผลการตอบสนองทางพลวัตของแผนจับทุนยนต์ในกระบวนการ
พยินออก—ໄส์ເບ້າ ອາວັດຕິສຸກໄດຣົພ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา^{ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต}

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผศ. ดร.กิตติ สุถักษณ์)

ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร.จิระพัล ศรีเสรีสุขพอล)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

(ผศ. ดร.เพชรัช เพ่าละอโอล)

กรรมการ

(ศ. ดร.สุกิจ ลิมปิจามังค์)
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

(รศ. ร.อ. ดร.กนต์ชร จำนิประศาสน์)
คณบดีสำนักวิชาศึกษาศาสตร์

“กราส บุตรบุญชู : ศึกษาและวิเคราะห์ผลการตอบสนองทางพลวัตของแขนจับหุ่นยนต์
ในกระบวนการหินออก-ใส่เข้า อาร์ดิสก์ไดร์ฟ (STUDY AND ANALYSIS DYNAMIC
RESPONSE OF ROBOT ARM IN HDD LOADING PROCESS) อาจารย์ที่ปรึกษา：
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพล ศรีเสริฐผล, 122 หน้า.

งานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาผลการตอบสนองทางพลวัต ในกระบวนการหินออก-ใส่เข้าอาร์ดิสก์
ไดร์ฟ เข้าช่องทดลองของแขนจับหุ่นยนต์ ตามสภาพการใช้งานจริง เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง
ความเร็วจากการเพิ่มแรงดันลมที่ใช้ในการเคลื่อนที่ของหุ่นยนต์ กับค่าแอมเพลจูดของการสั่นที่
เกิดขึ้น จากการชนกันระหว่างแขนจับหุ่นยนต์กับตัวดูดซับแรงกระแทก (Shock absorber) ที่แรงดัน
ลม 4, 5, 6, 7 และ 8 บาร์ ผลการวิเคราะห์พบว่า ความเร็วในการเคลื่อนที่ของหุ่นยนต์จะแปรผันตรง
กับแอมเพลจูดของการสั่นตามแรงดันลมที่เพิ่มขึ้น และ ได้ออกแบบวงจรควบคุมการสั่นของแขนจับ
หุ่นยนต์แบบอัตโนมัติ เพื่อควบคุมแอมเพลจูดของการสั่นเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงของแรงดันลม

สาขาวิชา วิศวกรรมเครื่องกล
ปีการศึกษา 2555

ลายมือชื่อนักศึกษา จันดาว พะนุยุทธ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร.จิระพล ศรีเสริฐผล

KRAILAS BUTBUNCHO : STUDY AND ANALYSIS DYNAMIC
RESPONSE OF ROBOT ARM IN HDD LOADING PROCESS. THESIS
ADVISOR : ASST. PROF. JIRAPHON SRISERTPHOL, Ph.D., 122 PP.

AMPLITUDE OF VIBRATION/ PNEUMATIC PRESSURE/ DYNAMIC
RESPONSE/ VELOCITY OF ROBOT/ SHOCK ABSORBER

The research studied dynamic response of robot in harddisk loading process into test slots which base on operating situation to find the relation between velocity from increased the pneumatic pressure that it used to robot movement and amplitude of vibration from robot arm bumped with shock absorber at the pneumatic pressure 4, 5, 6, 7 and 8 bar, The analysis result showed that velocity of robot is directly proportional to amplitude of vibration which according to the increase of the pneumatic pressure and design automatic circuit control amplitude of vibration when the pneumatic pressure changed.

School of Mechanical Engineering
Academic Year 2012

Student's Signature เจริญ ศรีษฐ์
Advisor's Signature สุรพงษ์ จ.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอรับขอบขอนพระคุณบุคคล และกลุ่มนบุคคลต่อไปนี้ ที่กรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลืออย่างดีเยี่ยม งานทำให้งานวิจัยในครั้งนี้ประสบผลสำเร็จไปด้วยดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระพล ศรีสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำ และคำปรึกษาตลอดจน ให้คำแนะนำในการเขียน และตรวจแก้ไข วิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จนเสร็จสมบูรณ์

นายกิตติศักดิ์ พوشแสง และ นายพรวิทย์ ไม้น้อย ที่ให้ความร่วมมือในด้านตั้งอุปกรณ์การทดลอง และให้ความรู้เรื่องการทำงานของหุ่นยนต์อัตโนมัติ

ขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี บริษัทซีเกทประเทศไทย จำกัด และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช) ที่ให้ทุนในการวิจัยในครั้งนี้

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดาที่ให้การอุปการะ และเลี้ยงดู ตลอดจนให้การศึกษา และเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา อีกทั้งขอบคุณพี่ๆ และเพื่อนๆ ที่ทำงานที่ให้การสนับสนุนงานวิจัย ในครั้งนี้สำเร็จ

ไกรลาศ บุตรบุญชู

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ (ภาษาไทย)	๑
บทคัดย่อ (ภาษาอังกฤษ)	๒
กิตติกรรมประกาศ	๓
สารบัญ	๔
สารบัญตาราง	๖
สารบัญรูป	๘
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	๙
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ข้อตกลงเบื้องต้น	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย	4
1.7 การจัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์	5
2 บริบทน่อรรถกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 การวิเคราะห์การสั่นสะเทือน (Vibration Analysis)	8
2.1.1 รูปแบบของการสั่นสะเทือน (Vibration Type)	9
2.1.2 องค์ประกอบที่ใช้ในการอธิบายการเคลื่อนที่แบบสั่น	10
2.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ ระยะทาง ความเร็วและอัตราเร่งใน การวัดการสั่น	15
2.2 การวัดการสั่นสะเทือนของเครื่องจักร	17
2.2.1 จุดที่จะวัดการสั่นสะเทือนของเครื่องจักร	17
2.2.2 ตำแหน่งการติดตั้งหรือวางหัววัด (Sensor)	19

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.2.3 วิธีการวัดความสั่นสะเทือน (Vibration Measurements methods)	20
2.2.4 ชนิดของตัววัดการสั่นสะเทือน	21
2.2.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแอนพลิจูดกับเวลา (Time WaveformAnalysis)	23
2.2.6 การวิเคราะห์ແບນคลื่นความถี่ (FFT Spectrum Analysis)	23
2.2.7 ค่ามาตรฐานและเกณฑ์ในการพิจารณาค่าการสั่นสะเทือน (Standard and Judgment)	25
2.3 ทฤษฎีการสั่นสะเทือน (Vibration Theory)	26
2.3.1 การสั่นแบบอิสระ (Free vibration)	27
2.3.2 การสั่นแบบไม่มีความหน่วง (Undamped vibration)	27
2.3.3 การสั่นแบบมีความหน่วง (Damped vibration)	27
2.3.4 การสั่นสะเทือนแบบบังคับ	32
2.4 ระบบนิวแมติกส์	36
2.4.1 สัญลักษณ์และการเรียกชื่อว่าล้ำ	37
2.4.2 การเลื่อนว่าล้ำควบคุม	41
2.4.3 การกำหนดหรือให้อุปกรณ์หรืออิชีสแตดขึ้นตอนการทำงานใน วงจรนิวแมติกส์	43
2.4.4 โซลินอยด์ว่าล้ำ (Solenoid valve)	44
2.5 ไมโครคอนโทรลเลอร์ (Microcontroller)	46
2.5.1 ส่วนประกอบทั่วไปของไมโครคอนโทรลเลอร์	46
2.5.2 ไมค์ลูกการเปรียบเทียบ (Comparator Module)	47
2.6 ออปแอมป์ (Op-Amp)	49
2.6.1 OP-Amp ในทางอุดมคติ (Ideal OP-Amp)	49
2.7 ปริทัศน์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	51
2.8 สรุป	52

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3 วิธีดำเนินงานวิจัย	53
3.1 เครื่องทดสอบหาร์คิสก์ไดร์ฟและแบบจับหุ่นยนต์	55
3.2 การเคลื่อนที่แบบหมุนของแขนจับหุ่นยนต์	57
3.3 ขั้นตอนการออกแบบงานวิจัย	60
3.3.1 ติดตั้งชุดจำลองการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์ และเครื่องวัดการสั่น	60
3.3.2 การกำหนดแรงดันลมเพื่อลดความเร็วในการหมุน	62
3.3.3 ออกแบบวงจรควบคุมการปล่อยลมและทดสอบการทำงานของวงจร	63
4 วิเคราะห์การสั่นก่อนและหลังควบคุมความเร็วในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์	71
4.1 วิเคราะห์ผลการตอบสนองทางพลวัตโดยการลดความเร็วในการเคลื่อนที่	71
4.2 วัดขนาดของการสั่นก่อนติดตั้งชุดควบคุมความเร็วของแขนจับหุ่นยนต์	72
4.3 ค่าความสัมพันธ์ของผลต่างเวลา กับขนาดของการสั่น	74
4.4 วัดขนาดของการสั่นหลังจากติดตั้งชุดควบคุมความเร็วของแขนจับหุ่นยนต์	76
4.5 เปรียบเทียบก่อนและหลังติดตั้งชุดควบคุมความเร็วและสมการการเคลื่อนที่	78
5 สรุปและข้อเสนอแนะ	80
5.1 สรุปผลงานวิจัย	80
5.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป	81
รายการอ้างอิง	82
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. โปรแกรมควบคุมการเบิด-ปิดวาล์ว	83
ภาคผนวก ข. แผนภาพวงจรควบคุมวาล์ว วงจรเซ็นเซอร์วัดการสั่น	
และอุปกรณ์ในการประกอบวงจร	105
ภาคผนวก ค. รายละเอียดต่างๆ ของชุดอุปกรณ์วัดการสั่นสะเทือน	108
ภาคผนวก ง. บทความวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระหว่างศึกษา	113
ประวัติผู้เขียน	122

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงความสัมพันธ์ของการห้ามเปลี่ยนปลิวจุดของการสั่นสะเทือนแบบต่าง ๆ	15
2.2 ระดับความรุนแรงของการสั่นตามขนาดของเครื่องจักรตามมาตรฐาน ISO2372–1974E.....	26
2.3 สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตำแหน่งการทำงานของวอล์ว์.....	37
2.4 การกำหนดรหัสทางต่อลงของวอล์ว์ควบคุมทิศทาง.....	38
2.5 สัญลักษณ์ของวอล์ว์.....	39
2.6 การกำหนดแสดงทิศทาง	40
2.7 การเลื่อนวอล์ว์ควบคุมโดยใช้กล้ามเนื้อ	41
2.8 การเลื่อนวอล์ว์ควบคุมโดยใช้กลไก	41
2.9 การเลื่อนวอล์ว์ควบคุมโดยใช้ลมควบคุม	42
2.10 การเลื่อนวอล์ว์ควบคุมโดยใช้ไฟฟ้า	42
2.11 การเลื่อนวอล์ว์ควบคุมโดยใช้วิธีแบบผสม	43
2.12 ความสัมพันธ์ของบิต VRR กับแรงดันที่แหล่งจ่ายไฟ (V_{dd}) 5 โวลท์.....	48
3.1 ตารางการบันทึกผลการทดลอง	70
4.1 แอมเพิลิจูดการสั่นเมื่อคลดความเร็วในการเคลื่อนที่	71
4.2 ค่าสัมประสิทธิ์ของระบบที่ได้จากการคำนวณ	72
4.3 ความเร็วก่อนชนและเวลาในการหมุน 1 รอบ	73
4.4 ผลต่างของเวลา กับขนาดของการสั่น	74
4.5 ค่าสัมประสิทธิ์ของระบบที่ได้จากการคำนวณ	76
4.6 ความเร็วก่อนชนและเวลาในการหมุน 1 รอบ	77
4.7 เปรียบเทียบก่อนและหลังควบคุมความเร็วในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์	78

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
1.1 เครื่องทดสอบชาร์คดิสก์ไดร์ฟ	2
1.2 การปรับสมดุลของหุ่นยนต์เกิดจากการเสียสมดุลของหุ่นยนต์จากการสั่น	3
1.3 การเตือนสะพานของตัวคูชูบเรงเนื่องจากการปรับแรงคันลมไม่เหมาะสม	3
2.1 การสั่นสะเทือนโดยอิสระ (Free Body Vibration) ของชิ้นส่วนต่าง ๆ ของเครื่องจักร	9
2.2 การสั่นสะเทือนแบบชนกันหรือเคลื่อนที่ผ่าน	10
2.3 การสั่นสะเทือนจากแรงเตียดทาน	10
2.4 ลักษณะของประกอบของการสั่นสะเทือน	11
2.5 รอบการหมุนของเพลา	11
2.6 การแก่งของสปริงแผ่น	12
2.7 ประเภทของแอมปลิจูด	13
2.8 ค่า RMS ของคลื่นที่ไม่สม่ำเสมอ	14
2.9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการวัดระยะเวลา ความเร็วและอัตราเร่งในการเคลื่อนที่ในรูปคลื่นไซน์ของการสั่นสะเทือน	15
2.10 การเคลื่อนที่แบบ Simple Harmonics	16
2.11 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของค่าต่าง ๆ ของการสั่นสะเทือน	17
2.12 แนวของจุดที่วัดการสั่นสะเทือน	18
2.13 จุดวัดการสั่นของเครื่องจักร ตัวมอเตอร์และชุดเบริง (Bearing Unit)	19
2.14 การวัดการเคลื่อนที่ของสปริงในรอบของระยะเวลาหนึ่ง	20
2.15 Displacement Probe	21
2.16 หัววัดความเร่ง (Accelerometer)	22
2.17 ตัวอย่างการวัดแบบ Time Waveform	23
2.18 การสั่นสะเทือนของเครื่องจักรแสดงบนโคนเมนเวลา (t) และโคอมนความถี่ (f)	24
2.19 การสั่นสะเทือนของเครื่องจักรแสดงในรูปของແນວคลื่นความถี่ FFT Spectrum	25
2.20 แบบจำลองของระบบเชิงกลที่มีการสั่นสะเทือน	28
2.21 การสั่นแบบหน่วงเกิน	29
2.22 การสั่นแบบหน่วงวิกฤต	30

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
2.23 ความหน่วงต่ำกว่าปกติ	30
2.24 แบบจำลองของระบบที่มีการสั่นอันเนื่องมาจากแรงกระทำภายนอกระบบ	32
2.25 แรงกระทำแบบความชัน	33
2.26 แรงกระทำแบบขึ้นบันได	33
2.27 แรงกระทำแบบความเวลา	34
2.28 แรงคลต.....	34
2.29 ตัวอย่างที่ใช้แทนคำแห่งการทำงานของวัลว์	38
2.30 แสดงโซลินอยด์วัลว์ควบคุม 3 ทิศทาง 2 ตำแหน่ง.....	44
2.31 โซลินอยด์วัลว์ควบคุม 5 ทิศทาง 2 ตำแหน่ง.....	45
2.32 วงจรและฟังก์ชันการทำงานของโมดูลการเบร์ยนเทิร์บของ PIC16F628	47
2.33 Op-Amp ในอุดมคติ.....	49
2.34 วงจรขยายสัญญาณ OP-Amp แบบ Open Loop.....	49
2.35 วงจรขยายสัญญาณแบบกลับเฟส (Inverting Amplifier)	50
2.36 วงจรขยายสัญญาณแบบไม่กลับเฟส (Non-inverting Amplifier).....	50
3.1 การหาค่าความเร่ง.....	54
3.2 เครื่องทดสอบหารัศมีโคโรฟ.....	56
3.3 แขนจับหุ่นยนต์อัตโนมัติ.....	57
3.4 ส่วนประกอบในการหมุนของแขนจับหุ่นยนต์.....	58
3.5 แสดงการเคลื่อนที่แบบหมุนของแขนจับหุ่นยนต์.....	58
3.6 การหมุนของแขนจับหุ่นยนต์	59
3.7 แรงที่กระทำต่อตัวถ่วงซับแรงกระแทก.....	59
3.8 การติดตั้งแขนจับหุ่นยนต์บน Vibration Table	61
3.9 Dynamic signal analyzer.....	61
3.10 หัววัดการสั่นแบบ.....	62
3.11 โซลินอยด์วัลว์และการกำหนดระยะปล่อยลม	62
3.12 วัลว์ปรับแรงดันลม	63

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
3.13 แผนภาพของจรวจความคุณการปล่อยลม	64
3.14 หน้าที่และคุณสมบัติของส่วนประกอบของความคุณการเปิด-ปิดวาล์วลม.....	65
3.15 การแปลงสัญญาณการสั่นเป็นสัญญาณทางไฟฟ้า.....	65
3.16 วงจรเซ็นเซอร์ตรวจสอบการสั่นขนาดเด็ก.....	66
3.17 Flow Chart การทำงานโดยรวมของโปรแกรม	67
3.18 หลังการเลื่อนเวลา	68
3.19 การติดตั้งชุดความคุณการเปิด-ปิดวาล์วลม	69
4.1 แอมเพลจุดการสั่น โดยไม่ลดความเร็วในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์	72
4.2 ความเร็วก่อนชนกับเวลาในการหมุน 1 รอบ	73
4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างผลต่างเวลากับแอมเพลจุดการสั่น	75
4.4 แอมเพลจุดการสั่น โดยปรับความเร็วในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์	77
4.5 ความเร็วก่อนชนกับเวลาในการหมุน 1 รอบ	77
4.6 เปรียบเทียบเวลาในการเคลื่อนที่ 1 รอบ	78

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

ω_d	=	ความถี่ของการสั่น
ω_n	=	ความถี่ธรรมชาติ
X	=	แนวตั้ง
Y	=	แนวระดับ
Z	=	แนวคื้ง
v_0	=	ความเร็วเริ่มต้น
δ	=	การลดทอนแบบลอกการทึบ
F	=	แรงกระทำ
C	=	ความหน่วง
K	=	ค่าความแข็งสาเริง
A	=	แอมพิตูด
X	=	การขัด
L	=	ความยาว
M	=	มวลของระบบ
ζ	=	Damping ratio
mm	=	มิลลิเมตร
ms	=	มิลลิวินาที

บทที่ 1

บทนำ

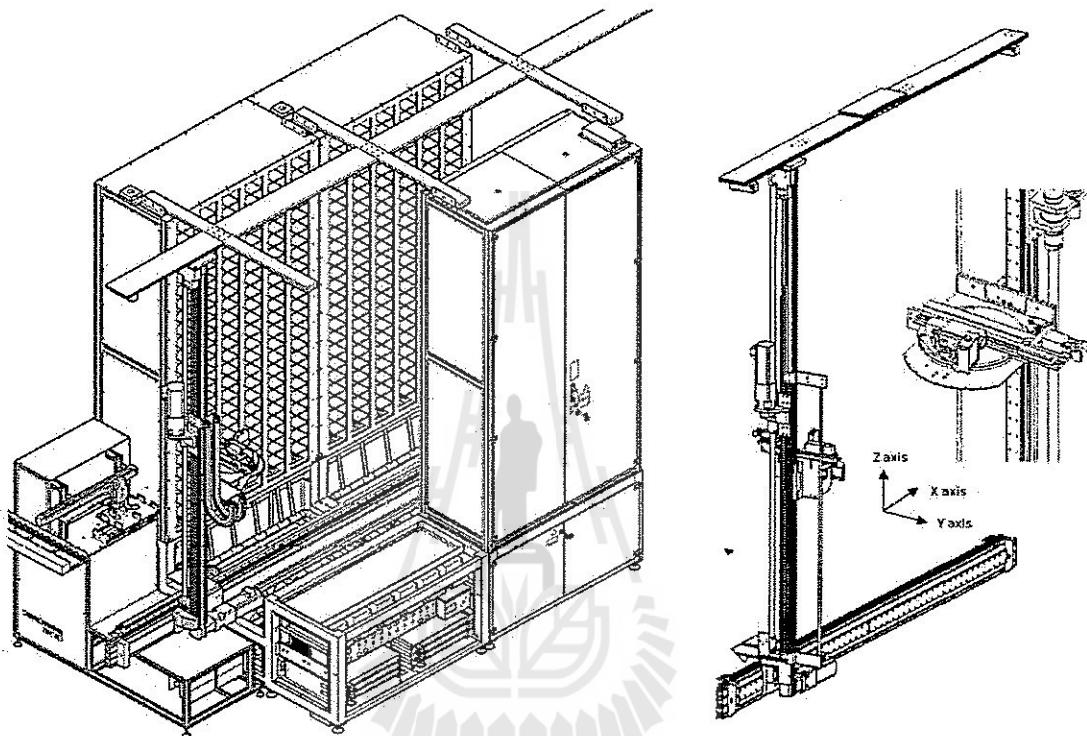
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หาร์ดิสก์ไดรฟ์เป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้สำหรับบันทึกข้อมูลแบบดิจิตอล ซึ่งมีใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน เนื่องจากในภาคอุตสาหกรรมการผลิตหาร์ดิสก์ไดรฟ์ มีการแปร่งข้นที่สูงขึ้น ดังนั้นจึงทำให้บริษัทผู้ผลิตได้มีการนำเอาระบบอัตโนมัติต่างๆ มาใช้ในการผลิตเพื่อเป็นการเพิ่มปริมาณการผลิต และทำการทำงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ในกระบวนการผลิตหาร์ดิสก์ไดรฟ์ การทดสอบประสิทธิภาพการทำงานเป็นอีกกระบวนการหนึ่งที่มีความสำคัญ ที่จะต้องมีการทดสอบพื้นที่ชั้นการทำงานต่างๆ เช่น การบันทึกข้อมูล การอ่านข้อมูล และการลบข้อมูล เป็นต้น ก่อนที่จะส่งออกสู่ตลาด ดังนั้นเพื่อเป็นการเพิ่มปริมาณการทดสอบหาร์ดิสก์ไดรฟ์ บริษัทผู้ผลิตจึงต้องใช้เครื่องทดสอบหาร์ดิสก์ไดรฟ์ที่มีช่องทดสอบหลายช่องในเครื่องเดียว และใช้หุ่นยนต์ในกระบวนการหยินออก-ใส่เข้าหาร์ดิสก์ไดรฟ์เข้าช่องทดสอบ การเคลื่อนที่ของแขนหุ่นยนต์ใน การหมุนตัว และหยินจับหาร์ดิสก์ไดรฟ์ที่ใช้ระบบนิวเมติกส์ จะมีโซลินอยด์วาวล์แบบควบคุม ทิศทางเป็นตัวกำหนดทิศทางลง การเพิ่มความเร็วในเคลื่อนที่แบบหมุนของหุ่นยนต์ สามารถทำได้โดยการปรับแรงดันลม ให้เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นอีกหนึ่งวิธีในเพิ่มปริมาณของการหยินออก-ใส่เข้าหาร์ดิสก์ไดรฟ์เข้าช่องทดสอบ แต่การเพิ่มความเร็วนี้จะทำให้เกิดการสั่นจากการชนกันระหว่าง แขนจับของหุ่นยนต์กับจำนวนการสั่นเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งการสั่นนี้จะทำให้เกิดข้อผิดพลาดขึ้นในการ จับภาพตำแหน่งช่องทดสอบของแขนจับหุ่นยนต์ในขณะที่ทำการหยินออก-ใส่เข้าหาร์ดิสก์ไดรฟ์ เข้าช่องทดสอบ และจะทำให้หุ่นยนต์หยุดทำงานทันที ซึ่งจะทำให้สูญเสียเวลาในการซ่อมบำรุง และโอกาสในการหยินออก-ใส่เข้าหาร์ดิสก์ไดรฟ์เข้าช่องทดสอบ

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการตรวจจับตำแหน่งช่องทดสอบของแขนจับหุ่นยนต์ ในเครื่องทดสอบหาร์ดิสก์ไดรฟ์ เช่น การปรับขนาดของแรงดันลมที่ใช้ในการเคลื่อนที่ที่ไม่เหมาะสม แรงดันลมที่ใช้ในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์ไม่คงที่ และการเลือกสภาพของฉนวน การสั่น เป็นต้น ดังนั้นจึงทำให้เป็นเรื่องที่ยากต่อการตรวจสอบสภาพของเครื่องจักรว่าเกิดการชำรุด เสียหายหรือไม่ จนกว่าเครื่องจักรจะหยุดทำงาน ซึ่งจะทำให้เครื่องจักรเกิดการชำรุดเสียหายเพิ่มมาก ขึ้นจากเดิม การดูแลรักษาเครื่องจักรที่มีจำนวนมาก ๆ จึงเป็นที่จะต้องมีระบบตรวจสอบการทำงาน

ตลอดเวลา และสามารถปรับปรุงการทำงานแบบอัตโนมัติเบื้องต้นได้เมื่อเครื่องจักรเกิดปัญหาการขัดข้องในเบื้องต้น

เครื่องทดสอบที่ใช้ในการทดสอบหาร์ดดิสก์ไดรฟ์ที่มีช่องทดสอบหลายช่องและใช้หุ่นยนต์เป็นตัวหยັບອอก-ໄສเข้าหาร์ดดิสก์ไดรฟ์และสามารถเคลื่อนที่ได้ 3 แกน X, Y และ Z



รูปที่ 1.1 เครื่องทดสอบหาร์ดดิสก์ไดร์

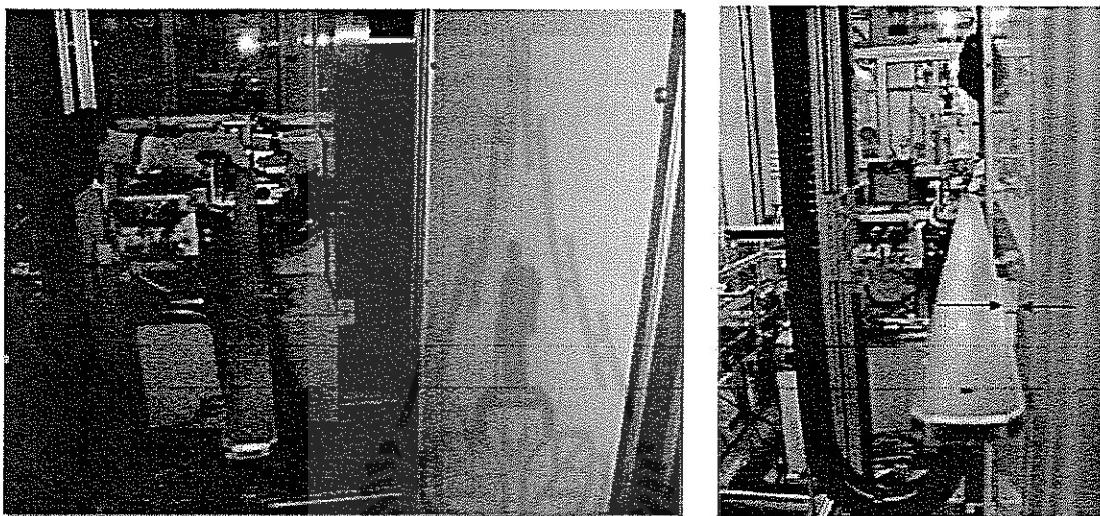
จากรูปที่ 1.1 เครื่องทดสอบหาร์ดดิสก์ไดรฟ์จะใช้ก้อนในการขับพาดตำแหน่งช่องทดสอบเพื่อกำหนดระยะช่องทดสอบโดยกระบวนการหยັບออก-ໄສเข้าหาร์ดดิสก์ไดรฟ์จะมีขั้นตอนการทำงานดังนี้

- 1.1 หุ่นยนต์หยັบหาร์ดดิสก์ไดรฟ์ออกมาจากช่องทดสอบโดยใช้แขนจับหุ่นยนต์
- 1.2 หุ่นยนต์เคลื่อนที่จากซ้ายไปขวาหรือขึ้นลงในแนวคิ่งเมื่อมีการขับตำแหน่งทดสอบ
- 1.3 หุ่นยนต์หยັบหาร์ดดิสก์ไดรฟ์เข้าช่องทดสอบ

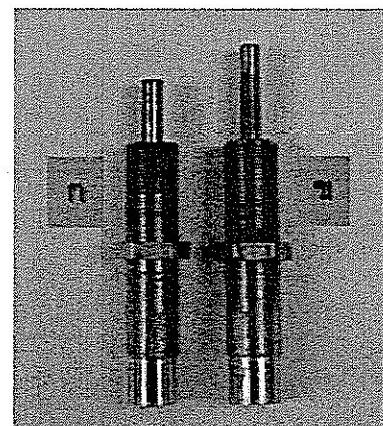
เนื่องจากการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์ให้ระบบนิวเมติกส์ซึ่งจะไม่สามารถลดความเร็ว ก่อนหยุดนิ่งได้จึงต้องมีการใช้จำนวนการสั่นเพื่อเป็นตัวหน่วงในการลดความเร็วและการสั่นที่

เกิดขึ้น ซึ่งการเพิ่มความเร็วในการหุบของแขนจับหุ่นยนต์ข้อจำกัดในเรื่องแอลพิติจุดการสั่นที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นแรงลมที่ใช้ในการเคลื่อนที่ในปัจจุบันจึงใช้ได้แค่ 3 บาร์

การปรับแรงดันลมที่ใช้ในการเคลื่อนที่ ๆ ไม่เหมาะสมจะทำให้เกิดการสั่นสะเทือนซึ่งจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อการตรวจจับตำแหน่งภาพของหุ่นยนต์โดยที่การสั่นดังกล่าวอาจจะทำให้หุ่นยนต์เกิดความไม่สมดุล หรือ ทำให้ขึ้นส่วนของหุ่นยนต์บางชิ้นเกิดชำรุดหรือเสียหาย จนทำให้หุ่นยนต์หยุดทำงานและเสียเวลาในการซ่อมบำรุง ดังแสดงในรูปที่ 1.2



รูปที่ 1.2 การปรับสมดุลของหุ่นยนต์ที่เกิดจากการเสียสมดุลจากการสั่น



รูปที่ 1.3 การเสื่อมสภาพของจำนวนการสั่นเนื่องจากการปรับแรงดันลมไม่เหมาะสม

จากรูปที่ 1.3 ก เป็นจำนวนการสั่นที่ระบบการเคลื่อนที่ของแกนสั้นลง เนื่องจากการรับแรงกระแทกที่มากเกินไปเมื่อเทียบกับ ฯ ซึ่งเป็นจำนวนการสั่นที่ใช้งานได้ปกติ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ ปัจจัยที่มีผลต่อการตอบสนองทางพลวัตของการเคลื่อนที่ของแขนขั้บหุ้นยนต์ที่มีผลต่อการขับเคลื่อนที่ของแขนที่หยับออก-ใส่เข้าชาร์ดดิสก์ไดรฟ์

1.3 ข้อตกลงเบื้องต้น

1. วิเคราะห์แรงดันลม และ เวลาที่ใช้ในการเคลื่อนที่ของแขนขั้บหุ้นยนต์ที่มีผลต่อการตอบสนองทางพลวัต
2. วิเคราะห์ค่าแอมพลิจูดการสั่น ค่าความถี่ของการสั่น ค่าความถี่ธรรมชาติ อัตราส่วนความหน่วง และออกแบบของรากคุณภาพการสั่น

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. วิเคราะห์การตอบสนองทางพลวัตของการเคลื่อนที่ของแขนขั้บหุ้นยนต์ในการหยับออก-ใส่เข้าชาร์ดดิสก์ไดรฟ์ขนาด 3.5 นิ้ว
2. พิจารณาความคันลมในช่วง 4 - 8 บาร์ และออกแบบของรากคุณภาพการสั่น โดยค่าแอมพลิจูดการสั่นจะต้องไม่เกินแรงดันลมที่ใช้ในปุ่มน็อก 3 บาร์ ที่ 0.09 mm และเวลาในการเคลื่อนที่ 1 รอบต้องไม่เกิน 2200 ms

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. จะได้ความสัมพันธ์ของแรงดันลม เวลาในการเคลื่อนที่ กับการตอบสนองทางพลวัตของหุ้นยนต์ขณะที่หยับออก-ใส่เข้าชาร์ดดิสก์ไดรฟ์ เพื่อใช้ในการปรับแรงดันลมให้เหมาะสม
2. เพิ่มปริมาณการหยับออก-ใส่เข้าชาร์ดดิสก์ไดรฟ์ โดยสามารถควบคุมการสั่นได้

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาปริศนาและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างชุดทดสอบในการหยับ-ขับของแขนหุ้นยนต์ และเครื่องวัดการสั่น
3. วัดค่าการสั่นของหุ้นยนต์ที่แรงดันลม 4 - 8 บาร์
4. วิเคราะห์ผลการวัดและออกแบบของรากคุณภาพการสั่น

5. ออกแบบโปรแกรมควบคุมการสั่นแบบอัตโนมัติ
6. ทดสอบการใช้งานของวงจรและวัดค่าการสั่นของหุ้นยนต์
7. สรุปผลและตีพิมพ์เอกสารงานวิจัย

1.7 การจัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ประกอบไปด้วย 5 บทและ 3 ภาคผนวกซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

บทที่ 1 เมื่อบนหน้าซี่จะกล่าวถึงความสำคัญและมีษะมาเบื้องต้น และขอบเขตงานวิจัยพร้อมทั้งประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 บริบทแวดล้อมกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะอธิบายถึงทฤษฎีการสั่นเบื้องต้น และครอบคลุมไปถึงบนความและความวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์นี้

บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย จะอธิบายถึงการทำงานของหุ้นยนต์ วิธีการวัดและการออกแบบ วงจรควบคุมความเร็วในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ้นยนต์

บทที่ 4 วิเคราะห์การสั่นก่อน และหลังควบคุมความเร็วในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ้นยนต์

บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ

บทที่ 2

ปริทัศน์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบันเนื่องจากในตลาดการผลิตสินค้าและบริการมีการแข่งขันกันอย่างต่อเนื่อง เวลา ซึ่งเป็นหมายหลักคือให้มีดัชนีทุนการผลิตที่ดี พร้อมทั้งการส่งมอบสินค้าได้ทันตามเวลาที่ลูกค้ากำหนด ซึ่งปัจจัยสำคัญในกระบวนการผลิตโดยทั่วไปประกอบไปด้วย วัสดุคุณภาพ แรงงาน และเครื่องจักรที่ใช้ในกระบวนการผลิต การผลิตที่ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพที่ดีนั้น จำเป็นจะต้องมีเครื่องจักรที่มีคุณภาพโดยที่เครื่องจักรสามารถทำงานได้เต็มกำลังตามที่ออกแบบไว้ และมีระยะเวลาการทำงานที่ยาวนานตามที่ผู้ผลิตเครื่องจักรกำหนดไว้ ซึ่งเมื่อเครื่องจักรมีการทำงานแบบต่อเนื่องเป็นเวลานานย่อมมีการเสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน เช่น เกิดการชำรุด สึกหรอ ขัดข้องเป็นต้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการบำรุงรักษาเครื่องจักร เพื่อที่จะสามารถควบคุมการทำงานของเครื่องจักรได้ดีและมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดในกระบวนการผลิต

การบำรุงรักษา (Maintenance) เป็นการพยาบาลรักษาของเครื่องจักรและอุปกรณ์ให้มีความพร้อมในการทำงานอยู่ตลอดเวลา การบำรุงรักษานั้นจะครอบคลุมไปถึงการซ่อมบำรุง (Repair) เครื่องจักรและอุปกรณ์ด้วย ซึ่งการบำรุงรักษานั้นจะวิเคราะห์ตามสภาพการทำงานของเครื่องจักรโดยมีวิธีการตรวจสอบสภาพการทำงานของเครื่องจักรดังนี้

1. การตรวจสอบความร้อน (Thermal Monitoring) คือการวัดสภาพความร้อนของเครื่องจักร เมื่อเครื่องจักรทำงานเทียบกับความร้อนที่เกิดขึ้นในขณะที่เครื่องจักรทำงานปกติ ซึ่งถ้าอุณหภูมิเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ก็หมายความว่าเกิดความผิดปกติขึ้น โดยที่จุดที่วัดจะต้องเป็นจุดที่มีการเสียดสีกัน หรือตัวจนวนกันความร้อนเป็นต้น

2. การวิเคราะห์น้ำมัน (Oil Analysis) เป็นการนำตัวอย่างน้ำมันหล่อลื่นที่ใช้แล้วไปวิเคราะห์เพื่อตรวจหาสิ่งผิดปกติที่เกิดขึ้นกับเครื่องจักร เช่น การตรวจสอบสภาพการสึกหรอของชิ้นส่วนเครื่องจักร ในการตรวจสอบสารหล่อลื่นที่ใช้แล้ว เพื่อเป็นการตรวจสอบความหนืด จุดควบไฟ บริณาณ เศยโภหะ เช่น เหล็ก ตะกั่ว ทองแดง เป็นต้น ว่าเป็นของชิ้นส่วนใดที่หลุดออกมาก

3. การวิเคราะห์การสั่นสะเทือน (Vibration Analysis) เป็นการวัดการสั่นสะเทือนที่เกิดจากเครื่องจักรที่แสดงผลออกมายังทางกล ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการสูญเสียพลังงานและสมรรถนะการทำงานของเครื่องจักรลดลงด้วย

4. การตรวจสอบโดยไม่ทำลาย (Non-destructive Test) เป็นการตรวจสอบโครงสร้างภายในของชิ้นส่วนคงที่ เพื่อหารอยร้าวและความบกพร่องของชิ้นส่วนต่างๆ เช่น การวัดความหนาแน่นห่อไอ้น้ำ (Boiler) ของโรงไฟฟ้าพลังไอน้ำ

5. การตรวจสอบรอยรั่ว (Leak Test) เป็นการตรวจสอบรอยรั่วของชิ้นงานที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตา เช่น การรั่วของแก๊สจากถัง การชำรุดของสายไฟฟ้า เป็นต้น

6. การตรวจสอบการกัดกร่อน (Corrosion and Erosion Analysis) เป็นการตรวจสอบการกัดกร่อนของชิ้นส่วนต่างๆ ของเครื่องจักร โดยที่จะบันทึกชิ้นส่วนตามคุณลักษณะใช้งาน

7. การวิเคราะห์การไหล (Flow Analysis) คือการวัดอัตราการไหลที่มีอยู่ในระบบทั้งหมด เพื่อที่จะสามารถประเมินสมรรถนะและข้อบกพร่องของทั้งระบบได้ เช่น สมรรถนะการทำงานของเครื่องสูบ การรั่วไหล การอุดตันของห่อต่างๆ เป็นต้น

8. การวิเคราะห์ความเด่น (Stress Analysis) เป็นการวิเคราะห์ความเด่นของชิ้นส่วนของเครื่องจักร โดยใช้อุปกรณ์วัดความเด่น เช่น Strain Gauge ไปติดกับส่วนที่รับแรงเพื่อวิเคราะห์สภาพของเครื่องจักร

9. การวิเคราะห์คลื่นเสียง (Sound Analysis) เป็นการใช้คลื่นเสียงตรวจวัดสิ่งผิดปกติในชิ้นส่วนหรือระบบต่างๆ

10. การตรวจวัดรังสีความร้อนด้วยแสงอินฟราเรด (Thermal Infrared Testing) เป็นการตรวจวัดการแผรังสีความร้อนด้วยการถ่ายภาพถ่ายรังสีอินฟราเรด โดยที่จะเป็นการตรวจวัดการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิของภาชนะหรือชิ้นส่วนต่างๆ เพื่อเปรียบเทียบว่าสภาพของเครื่องจักรมีการเปลี่ยนแปลงไปมากน้อยแค่ไหน โดยทั่วไปจะใช้กับอุปกรณ์ทางไฟฟ้า เช่น หม้อแปลงไฟฟ้า ระบบสายส่งไฟฟ้าแรงสูงอุปกรณ์ทางภาชนะความดัน เป็นต้น

ปัจจุบันเทคโนโลยีในการตรวจสอบสภาพเครื่องจักรหมุน (Rotary Machine) ที่ได้รับการยอมรับ มีมาครู่นานรองรับในระดับสากล และมีการใช้งานกันอย่างแพร่หลายทั้งต่างประเทศและโรงงานชั้นนำภายในประเทศไทย คือการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความสั่นสะเทือน (Vibration Analysis) เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการบำรุงรักษาตามสภาพ (Condition Based Maintenance) หรือเรียกอีกความหมายหนึ่งว่า การบำรุงรักษาเชิงพยากรณ์ (Predictive Maintenance) กล่าวคือ การนำเอาเครื่องมือหรือวิธีการต่างๆเข้ามาตรวจสอบ เพื่อประเมินถึงสภาพภายในของเครื่องจักรว่าอยู่ในสภาพดี หรือกำลังทำงานภายใต้ความผิดปกติใดๆ อยู่ หากตรวจพบก็จะได้ทำการวางแผน ตรวจสอบเครื่องมือชิ้นส่วนอะไหล่ และเวลาในการเข้าทำการตรวจสอบหรือเปลี่ยนชิ้นส่วนให้เครื่องจักรกลับมาทำงานในสภาพสมบูรณ์อีกครั้ง

2.1 การวิเคราะห์การสั่นสะเทือน (Vibration Analysis)

การวิเคราะห์การสั่นสะเทือนไม่ได้ถูกนำไปใช้ในเฉพาะในงานบำรุงรักษาเชิงพยากรณ์เท่านั้น และยังสามารถนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อหาสาเหตุความผิดปกติของเครื่องจักรด้วย เช่น การประเมินคุณภาพและลักษณะการไหลของของไหหลาภัยในท่อหรือภาชนะความดันผันผวน การตรวจสอบการรั่วรวมถึงการทดสอบแบบไม่ทำลายอื่นๆ เพื่อปรับปรุงความเชื่อมั่นและสมรรถนะของระบบที่สำคัญของโรงงาน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าใจถึงหลักการและทฤษฎีการสั่นสะเทือนที่เกิดขึ้น

● การสั่นสะเทือน (Vibration)

การสั่นหรือการแก่วงของวัตถุหรือชิ้นส่วนต่าง ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับจุดที่ใช้อ้างอิง เช่น การสั่นสะเทือนของเครื่องจักรเมื่อเปรียบเทียบกับฐานของเครื่อง หรือการสั่นสะเทือนของคลั布ลูกปืน (Bearing) เมื่อเทียบกับตัวเรือน (Cage or Housing) การสั่นสะเทือนที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงจะสามารถทำให้เครื่องจักรเกิดความเสียหายได้โดยการแตกหักหรือล้าตัวซึ่งความเสียหายที่เกิดขึ้นจะมากน้อย เร็ว หรือช้าก็จะขึ้นอยู่กับขนาดและทิศทางของแรงที่เกิดจากการสั่นสะเทือนเมื่อเทียบกับขนาดโครงสร้างและคุณสมบัติทางฟิสิกส์ของวัสดุนั้น ๆ

● ที่มาของการสั่นสะเทือน (Vibration Source)

โดยปกติแล้วการทำงานของชิ้นส่วนของเครื่องจักรหรือเครื่องจักรนั้นย่อมมีการสั่นสะเทือนเป็นธรรมชาติของมันอยู่แล้ว ถ้าระดับการสั่นสะเทือนนั้นไม่น่ากังวลหรืออยู่ในเกณฑ์ปกติก็ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดា แต่ถ้าการสั่นสะเทือนมากเกินไปก็อาจส่งผลให้ชิ้นส่วนคลื่นคลอนเครื่องจักรนั้น ๆ มีอายุการใช้งานที่สั้นลง เราจึงต้องหาสาเหตุและที่มาของการสั่นสะเทือนนั้นเพื่อทำการแก้ไขให้การสั่นสะเทือนนั้นอยู่ในระดับปกติ ซึ่งการสั่นสะเทือนนั้นมาจากหลายสาเหตุ เช่น

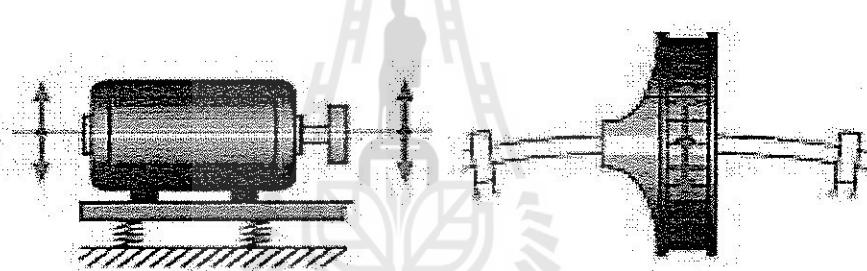
1. ความไม่สมดุลในการหมุน (Unbalance) จะเกิดขึ้นเมื่อจุดศูนย์กลางของการหมุนและจุดศูนย์กลางของมวลไม่อยู่ในจุด ๆ เดียวกัน เช่น การไม่สมดุลหรือการแก่วงของเพลาที่คงอยู่หรือชำรุด การไม่สมดุลของใบพัด ล้อช่วยแรง ชิ้นส่วนที่เคลื่อนที่ในแนวรัศมีหรือในรูปวงกลม
2. ความไม่ได้ศูนย์ (Misalignment) ของเครื่องจักรที่มีการหมุน
3. การหลุดหลวม (Looseness) ของชิ้นส่วนต่าง ๆ ของเครื่องจักร
4. แบร์จ (Bearing Defect) เกิดการชำรุดสึกหรอ หรือขาดการหล่ออัลลิ่น
5. แท่นจับยึดของเครื่องจักรไม่แน่นทำให้เกิดความถี่ของการสั่นพ้อง (Resonance)
6. การผิดปกติของสายพาน (Belt Defect)

7. สภาพการหล่อลื่น (Lubrication Condition)
8. ระบบไฟฟ้ามีความบกพร่อง (Electric Fault)
9. ความเสียหายในชุดเกียร์ (Gear Defect)

2.1.1 รูปแบบของการสั่นสะเทือน (Vibration Type)

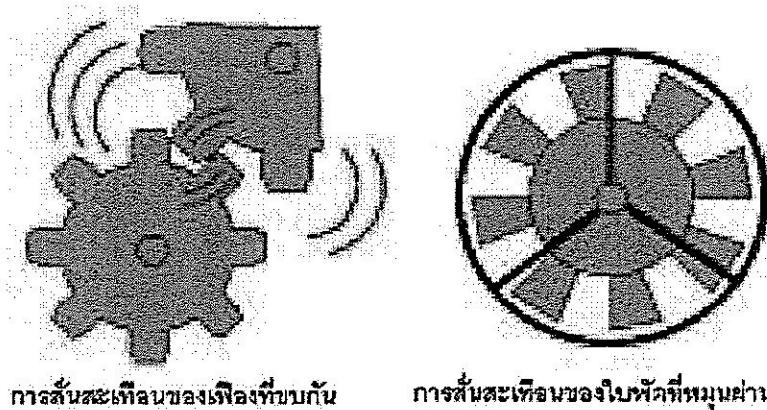
การสั่นสะเทือนแบ่งออกได้เป็น 3 รูปแบบด้วยกันตามลักษณะและองค์ประกอบ คือ

1. การสั่นสะเทือนโดยอิสระ (Free Body Vibration) คือการสั่นสะเทือนที่ทิศทางของ การสั่นสะเทือนเป็นไปได้โดยอิสระตามทิศทางของแรงที่เกิดขึ้นจากการสั่นสะเทือน โดยไม่มีส่วนที่ เป็นวัตถุแข็งเครื่องมาขัดขวางทิศทางของชิ้นส่วนที่สั่นสะเทือนนั้น ๆ เช่น เครื่องจักรหรือมอเตอร์ที่วาง อยู่บนฐานรองรับที่มีความยืดหยุ่นและฐานที่มีความเป็นสปริง หรือใบพัดที่หมุนอยู่บนเพลาyawดัง แสดงในรูปที่ 2.1



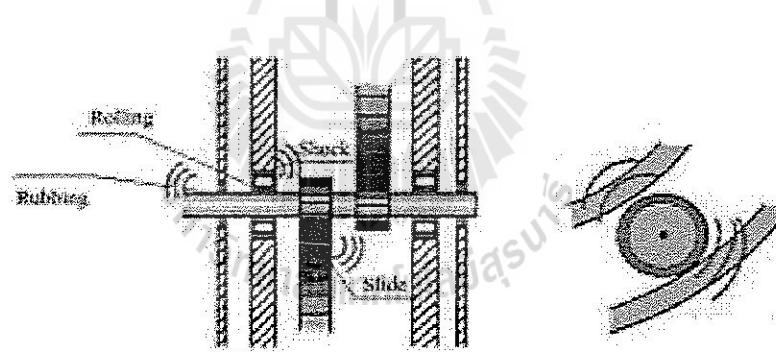
รูปที่ 2.1 การสั่นสะเทือนโดยอิสระ (Free Body Vibration) ของชิ้นส่วนต่าง ๆ ของเครื่องจักร

2. การสั่นสะเทือนแบบกันหรือเคลื่อนที่ผ่าน (Meshing or Passing Vibration) คือ การสั่นสะเทือนของชิ้นส่วนของเครื่องจักรที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเมื่อเปรียบเทียบกับจุดอ้างอิงจุดใดจุด หนึ่งของชิ้นส่วนที่ได้ทำการวิเคราะห์การสั่นสะเทือนแบบหมุนหรือเคลื่อนที่ผ่าน เช่น การสั่นสะเทือน ของเพียงที่ขบกันและหมุนไปเรื่อย ๆ โดยในตอนที่พันแต่ละพื้นที่และจากกันก็จะมีการสั่นสะเทือน เกิดขึ้น หรือการสั่นสะเทือนของใบพัดของพัดลมดังแสดงในรูปที่ 2.2



รูปที่ 2.2 การสั่นสะเทือนแบบขันกันหรือเคลื่อนที่ผ่าน

3. การสั่นสะเทือนจากแรงเสียดทาน (Frictional Vibration) คือการสั่นสะเทือนที่เกิดขึ้นจากแรงเสียดทานในการหมุนหรือเคลื่อนที่ของชิ้นส่วนต่าง ๆ ของเครื่องจักร เช่นการหมุนหรือเคลื่อนที่ของเม็ดลูกปืนหรือตับลูกปืน การเคลื่อนที่และไถ (Slide) ของบูชาที่รองรับการหมุนของชิ้นส่วนเครื่องจักรดังแสดงในรูปที่ 2.3

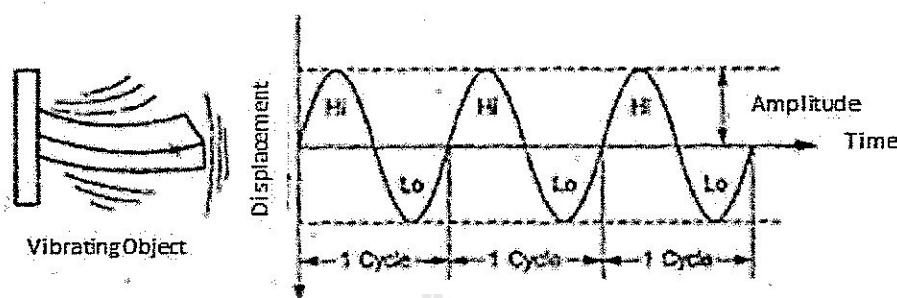


รูปที่ 2.3 การสั่นสะเทือนจากแรงเสียดทาน

2.1.2 องค์ประกอบที่ใช้ในการอธิบายการเคลื่อนที่แบบสั่น

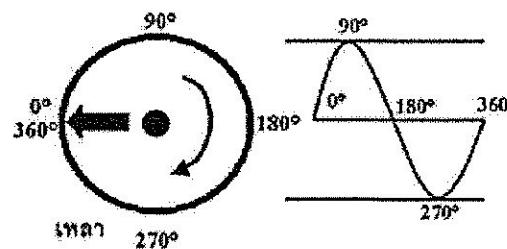
ถ้าเราสามารถมองเห็นการเคลื่อนที่แบบสั่นในลักษณะที่ชัดเจนมาก ๆ ได้ เราจะพบรูปแบบการเคลื่อนที่ในทิศทางที่แตกต่างกัน โดยที่น้อยกว่าความห่างไกลหรือความเร็วในการเคลื่อนที่ของวัตถุรอบตำแหน่งสมดุลหนึ่ง ซึ่งจะทำให้เราเห็นลักษณะรูปแบบเฉพาะของการเคลื่อนที่แบบสั่นได้

ดังแสดงในรูปที่ 2.4 องค์ประกอบที่ใช้ในการอธิบายการเคลื่อนที่แบบสั่นนี้ได้แก่ ความถี่ (Frequency) แอมพลิจูด(Amplitude) และความเร่ง (Acceleration)



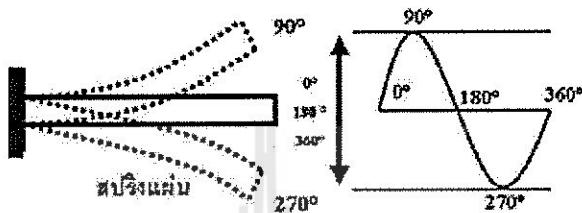
รูปที่ 2.4 ลักษณะขององค์ประกอบของการสั่นสะเทือน

- ความถี่ (Frequency) วัตถุที่มีการเคลื่อนที่กลับไปกลับมาผ่านตำแหน่งคงที่หนึ่ง เมื่อเคลื่อนที่ผ่านตำแหน่งสูงสุดค่าหนึ่งและกลับมาผ่านตำแหน่งสูงสุดอีกค่าหนึ่ง และย้อนกลับมาซึ้งตำแหน่งคงที่เดิมถือว่ามีการเคลื่อนที่รอบ 1 รอบ (1 Cycle) ดังแสดงในรูปที่ 2.4 จำนวนรอบในการสั่นของวัตถุในช่วงเวลา 1 วินาที จะเรียกว่า ความถี่ ซึ่งมีหน่วยเป็น เฮิรตซ์ (Hertz; Hz) หรือ 1 เฮิรตซ์จะมีค่าเท่ากับการเคลื่อนที่กลับไปกลับมา 1 รอบในเวลา 1 วินาที ในการเคลื่อนที่ของขึ้นส่วนต่าง ๆ ที่มีการเคลื่อนที่ในแนวรัศมีและแบบกลับไปกลับมาซึ่งการเคลื่อนที่จะเริ่มจากจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดที่ตำแหน่งเดิม เราเรียกว่า 1 รอบของการเคลื่อนที่ (Cycle) หรืออาจเรียกว่า คาบ (Period) เช่นตัวอย่างการหมุนของเพลาและการแกว่งของสปริงแต่ การหมุนของเพลา เมื่อเพลาหมุน 1 รอบ หรือ 360 องศา ซึ่งการเคลื่อนที่แต่ละช่วงจะแบ่งออกเป็นควาเดอร์ ๆ ละ 90 องศา จะเห็นว่าเมื่อถ่ายทอดมุมของการเคลื่อนที่ของเพลามาอยู่ในรูปของแอมพลิจูดแล้ว มุมที่เป็นส่วนยอดของแอมพลิจูดค้านบนคือมุม 90 องศา มุมที่เป็นส่วนยอดในค้านล่างคือมุม 270 องศา ส่วนมุม 0 องศาจะอยู่ในระหว่างเดียวกับ 180 และ 360 องศา ดังแสดงในรูปที่ 2.5



รูปที่ 2.5 รอบการหมุนของเพลา

การแกว่งของสปริงแผ่น ในการเคลื่อนที่โดยการแกว่งครบ 1 รอบนั้น จะเริ่มต้นจาก จุดเริ่มต้นที่ 0 องศา คือจุดที่สปริงอยู่ในลักษณะตรง จากนั้นก็เคลื่อนที่ขึ้นไปยังจุดบนสุดซึ่งก็คือมุม 90 องศา และเคลื่อนที่ผ่านมาบันจูดแรก ที่ตำแหน่ง 180 องศา จากนั้นก็เคลื่อนที่เลยลงไปยังจุดต่ำสุดที่ 270 องศาและสุดท้ายเคลื่อนที่มาครับรอบที่จุดเดิมคือ 360 องศา ดังแสดงในรูปที่ 2.6

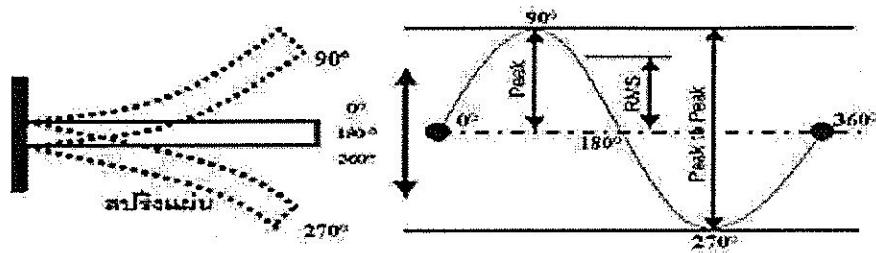


รูปที่ 2.6 การแกว่งของสปริงแผ่น

- ความเร็ว (Velocity) วัตถุที่มีการเคลื่อนที่แบบสั่นจะมีการขัด (Displacement) ที่เปลี่ยนแปลงเทียบกับเวลาในการเคลื่อนที่ จะเรียกว่า ความเร็ว ซึ่งมีหน่วยเป็น มิลลิเมตรต่อวินาที (mm/sec) หรือ นิวต่อวินาที (in/sec)

- ความเร่ง (Acceleration) ความเร็วในการสั่นของวัตถุจากค่า 0 ถึงค่าสูงสุดระหว่าง การสั่นแต่ละรอบค่าการเปลี่ยนแปลงเทียบกับเวลาจะเรียกว่า ความเร่ง ซึ่งถูกวัดเพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของความเร็วเทียบกับเวลา ดังนั้นหน่วยของความเร่งจึงแสดงได้ด้วยค่ามิลลิเมตรหรือนิวต่อวินาทียกกำลังสอง (mm/sec^2)

- แอมพลิจูด (Amplitude) วัตถุที่มีการเคลื่อนที่แบบสั่นจะมีการขัด (Displacement) มากที่สุดในแต่ละข้างของตำแหน่งคงที่หนึ่ง ดังแสดงในรูปที่ 2.7 ซึ่งค่าของ การขัดคั่งกล่าวเรียกว่า แอมพลิจูด ซึ่งมีหน่วยเป็นมิลลิเมตร (Millimeter) หรือนิวต่อวินาที (Inches) ซึ่งขนาดความรุนแรงของการสั่นจะขึ้นกับค่าแอมพลิจูดนี้ เช่นการเคลื่อนของแผ่นสปริงที่ใน 1 รอบของการเคลื่อนที่จะมีค่าเท่ากับ 360 องศา โดยจุดที่สูงสุดและต่ำสุดของการเคลื่อนที่จะเท่ากับที่ 90 องศาและ 270 องศา ตามลำดับ ส่วนขนาดความสูงจากจุดสูงสุดที่ 90 องศา มาถึงจุดต่ำสุดที่ 270 องศานี้ เรียกว่าขนาดของแอมพลิจูด ดังแสดงในรูปที่ 2.6 ซึ่งมีขนาดเป็นหน่วยระยะทางอาจเป็นมิลลิเมตรหรือนิวต่อวินาที ในหน่วยของระยะทางซึ่งก็แล้วแต่จะนำมาเป็นหน่วยวัด ในงานวัดความสั่นสั่นสะเทือนนั้นสามารถแบ่งขนาดความสูงของแอมพลิจูดออกเป็น 3 ประเภท



รูปที่ 2.7 ประเภทของแอมป์ลิจูด

1. แบบเต็มคลื่น (Peak to Peak) เป็นการวัดขนาดของแอมป์ลิจูดจากยอดคลื่นสูงสุดที่ 90 องศาถึงยอดคลื่นต่ำสุดที่ 270 องศา ถ้าพิจารณาจากรูปที่ 2.7 จะเห็นว่าเป็นการวัดขนาดของการขึ้นสูดและลงสูดของการสั่นสะเทือนซึ่งจะมีค่าเท่ากับระบบการสั่นสะเทือนทั้งหมดของวัตถุ การวัดขนาดการสั่นสะเทือนแบบเต็มคลื่น (Peak to Peak) นี้จะใช้กับการวัดการสั่นสะเทือนในหน่วยการวัดแบบการวัดระยะทาง (Displacement) ของเครื่องจักรที่มีรอบของการสั่นสะเทือนต่ำ ๆ เช่นเพลาที่หมุนด้วยความเร็วที่ไม่เกิน 600 รอบ/นาที

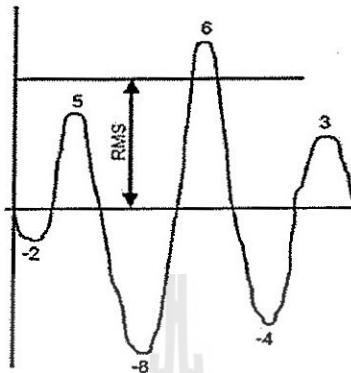
2. แบบครึ่งคลื่น (Peak หรือ Zero to Peak) เป็นการวัดขนาดของการเคลื่อนที่หรือการสั่นสะเทือนโดยจะวัดระยะจากจุดเริ่มต้นที่ 0 องศาของแอมป์ลิจูดไปถึงจุดสูงสุดที่ 90 องศาหรือจาก 180 องศาไปยัง 270 องศา หรือค่าครึ่งหนึ่งของขนาดแอมป์ลิจูดของการสั่นสะเทือน

3. แบบ Root Mean Square, RMS หรือค่ามาตรฐานความเบี่ยงเบน (Standard Deviation) ของขนาดแอมป์ลิจูดในกรณีที่วัดค่าแอมป์ลิจูดที่ไม่มีความสม่ำเสมอค่า Root Mean Square นี้จะไม่ใช้ค่าเฉลี่ย การหาค่า RMS ทำได้โดยเอากำลังสองของระบบแอมป์ลิจูดมารวมกันแล้วหารด้วยที่สองของมาโดยจะอยู่ในรูปสมการ 1 โดยที่ V_{peak} ค่าของแอมป์ลิจูดสูงสุดหรือต่ำสุด

$$RMS = \frac{1}{\sqrt{2}} V_{peak} \quad (2.1)$$

การหาค่า RMS ดังสมการที่ 2.1 จะใช้สำหรับการหาค่า RMS ที่ขนาดแอมป์ลิจูดเท่าๆ กันทุกคลื่น แต่ในทางปฏิบัติแล้วในการวัดการสั่นสะเทือนของเครื่องจักรนั้นขนาดของแอมป์ลิจูด

อาจจะไม่เท่ากัน โดยตลอดแต่จะเป็นลักษณะดังแสดงในรูปที่ 2.8 ซึ่งสามารถคำนวณหาค่าของแอมป์ลิจูดการสั่นสะเทือนแบบไม่สม่ำเสมอได้ดังนี้



รูปที่ 2.8 ค่า RMS ของคลื่นที่ไม่สม่ำเสมอ

- ยกกำลังสองค่าทุกค่าทั้งหมดแล้วบวกกัน

$$(2^2 + 5^2 + 8^2 + 9^2 + 4^2 + 3^2) = 199$$

- บวกผลลัพธ์ของกำลังสองที่ได้แล้วหารค่าเฉลี่ย

$$\frac{199}{6} = 33.17$$

- ถอดรากที่สองของค่าเฉลี่ยจะได้ออกมาเป็นค่า RMS

$$\sqrt{33.17} = 6.16$$

ซึ่งจะเห็นว่าค่าเฉลี่ยของแอมป์ลิจูดตามตัวอย่างจะเท่ากับ 5.16 ในขณะที่ค่า RMS จะมีค่ามากกว่าค่าเฉลี่ยคือมีค่าเท่ากับ 6.16 จากตัวอย่างจะทำให้สามารถมองภาพของความหมายของคำว่า Root Mean Square หรือ RMS ในงานวัดการสั่นสะเทือนของเครื่องจักรออก สำหรับรายละเอียดของค่าความสัมพันธ์ของขนาดการสั่นสะเทือนแบบต่าง ๆ แสดงในตารางที่ 2.1

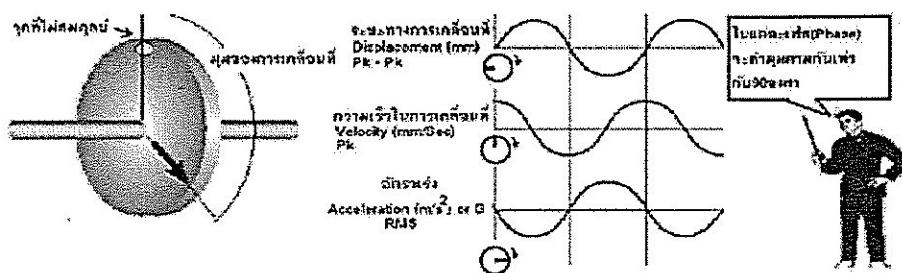
ตารางที่ 2.1 แสดงความสัมพันธ์ของการห้ามค่าและแปลงปัลจูดของการสั่นสะเทือนแบบต่าง ๆ

$\text{Peak to Peak Vibration} = 2 \times \text{Peak vibration}$	$\text{Peak to Peak vibration} = 2.829 \times \text{RMS. Vibration}$
$\text{Peak Vibration} = 0.5 \times \text{Peak to Peak Vibration}$	$\text{Peak Vibration} = 1.414 \times \text{RMS. Vibration}$
$\text{RMS. Vibration} = (\text{Peak to Peak Vibration}) / 2.829$	$\text{RMS. Vibration} = 0.707 \times \text{Peak Vibration}$

การเลือกใช้ค่าการวัดแรงสั่นสะเทือนหรือแปลงปัลจูดการสั่นนั้นสามารถเลือกได้หลายแบบทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการวัด เช่น ชนิดเครื่องจักร สภาพแวดล้อมในการวัด การสั่นสะเทือน และเครื่องวัดการสั่นสะเทือน เป็นต้น

2.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ ระยะทาง ความเร็วและอัตราเร่งในการวัดการสั่น

การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะทาง ความเร็วและอัตราเร่งในการเคลื่อนที่ของ การสั่นสะเทือนนั้นเราจะเห็นว่ามุมในการเคลื่อนที่นั้นจะเริ่มตั้งแต่มุม 0 องศาจนถึง 90 องศาซึ่งจะเป็นจุดที่ระยะการเคลื่อนที่มากสุด แต่เมื่อการเคลื่อนที่เลย 90 องศาไปความเร็วในการเคลื่อนที่จะเริ่มเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นที่มุม 90 องศาคือจุดเริ่มต้นที่ความเร็วในการเคลื่อนที่จะค่อยๆ เพิ่มขึ้น จนไปถึงมุม 180 องศาจะเป็นจุดที่ความเร็วในการเคลื่อนที่สูงสุดและหลังจากนั้นความเร็วในการเคลื่อนที่จะค่อยๆ ลดลงจนเป็นศูนย์ที่มุม 270 องศา ในส่วนของอัตราเร่งเราจะเห็นว่าที่มุม 180 องศาความเร็วในการเคลื่อนที่สูงสุดและค่อยๆ ลดลงหลังจากนั้น ดังนั้นอัตราเร่งจะเป็นศูนย์ที่มุมดังกล่าวและจะเปลี่ยนแปลงมากขึ้นหลังจากนั้นอัตราเร่งมากที่สุดเมื่อการเคลื่อนที่เลี้ยวจากนั้นไปอีก 90 องศา ดังนี้เราจะเห็นว่ามุมในการเคลื่อนที่ของแต่ละเฟส (Phase) จะว่าระยะทาง ความเร็วและอัตราเร่งจะต่างกันอยู่ 90 องศาดังแสดงในรูปที่ 2.9



รูปที่ 2.9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการวัดระยะทาง ความเร็วและอัตราเร่ง
ในการเคลื่อนที่ในรูปคลื่น ใช้ในการสั่นสะเทือน

สำหรับความสัมพันธ์ในรูปของสมการระหว่างระยะทาง ความเร็วและอัตราเร่งในการเคลื่อนที่นั้นให้เราพิจารณาจากการเคลื่อนที่แบบ Simple Harmonics ดังแสดงในรูปที่ 2.10 เป็นการเปลี่ยนการสั่นสะเทือนของวัตถุดังรูปเป็นคลื่น ใช้น์แกน X เป็นเวลาและแกน Y เป็นระยะทางของการเคลื่อนที่หรือระยะของการสั่นสะเทือน จากรูปดังกล่าวเมื่อเขียนความสัมพันธ์จะได้สมการดังนี้

$$\text{สมการการเคลื่อนที่ } d = D \sin(\omega t) \quad (2.2)$$

$$\text{สมการของความเร็ว } v = \frac{dD}{dt} \omega D \cos(\omega t) \quad (2.3)$$

$$\text{สมการความเร่ง } a = \frac{dv}{dt} = \frac{dD^2}{t^2} - \omega^2 \sin(\omega t) \quad (2.4)$$

โดยที่

d คือ ระยะทางการเคลื่อนที่ทั้งหมด

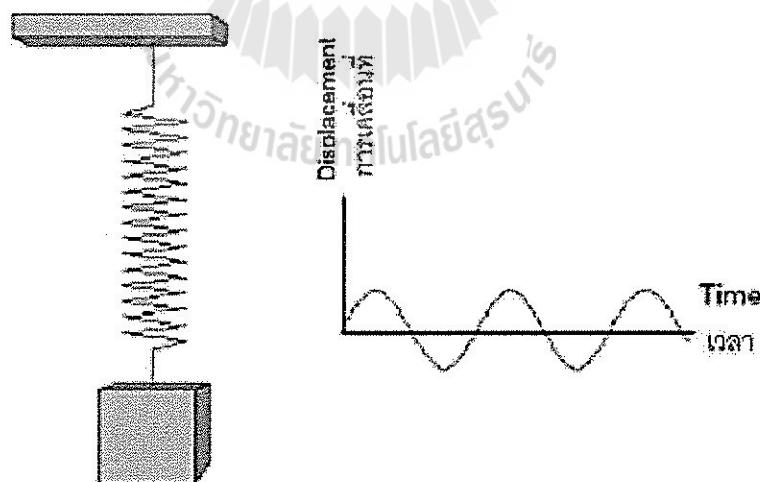
D คือ ระยะการเคลื่อนที่สูงสุด, Peak

ω คือ ความถี่ในการเคลื่อนที่เชิงมุม (2f)

t คือ เวลา (วินาที, s)

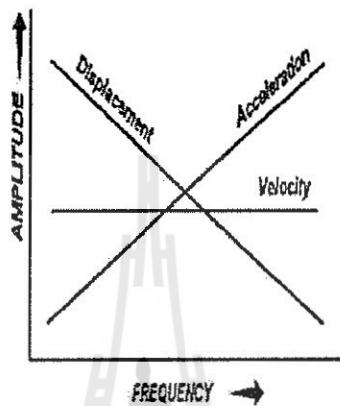
v คือ ความเร็วในการเคลื่อนที่ (m/s)

a คือ อัตราเร่ง (m/s²)



รูปที่ 2.10 การเคลื่อนที่แบบ Simple Harmonics

จุดการสั่นสะเทือนจุดเดียวกันที่ความเร็วตอบหรือความถี่ในการเคลื่อนที่หรือหมุนที่รอบตัวเราจะเห็นว่าระบบทางการเคลื่อนที่จะมีมาก แต่ที่ความถี่ในการสั่นสะเทือนสูงขึ้นไประบบทางการเคลื่อนที่จะลดลงแต่ความเร็วจะสูงขึ้น ส่วนความเร็วนั้นสามารถเห็นได้ทุกอย่างความถี่การสั่นสะเทือนดังกราฟแสดงความสัมพันธ์ดังรูปที่ 2.11



รูปที่ 2.11 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของค่าต่างๆ ของการสั่นสะเทือน

2.2 การวัดการสั่นสะเทือนของเครื่องจักร

การวัดและวิเคราะห์การสั่นสะเทือนของเครื่องจักร โดยใช้เครื่องมือวัดการสั่นสะเทือนนั้นมีรายละเอียดในการวัดและพิจารณาในส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้คือ

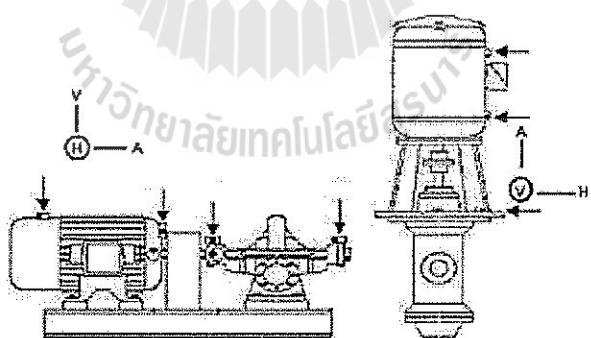
2.2.1 จุดที่จะวัดการสั่นสะเทือนของเครื่องจักร

ในการวัดการสั่นสะเทือนของเครื่องจักรนั้นนอกจากมีเครื่องวัดการสั่นสะเทือนแล้ว สิ่งหนึ่งที่เราต้องรู้ก็คือจุดที่เราจะต้องเอาเครื่องมือไปวัดว่าจะต้องวัดที่จุดไหนบ้าง เราได้รู้จากข้างต้นแล้วว่า “การสั่นสะเทือนคือการแกว่งหรือการสั่นของวัตถุเมื่อเปรียบเทียบกับจุดอ้างอิง” ดังนั้นในการวัดการสั่นสะเทือนของวัตถุหรือชิ้นส่วนต่างๆ ของเครื่องจักรเราจึงต้องวัดในจุดที่เป็นจุดต่อของจุดที่หมุนหรือเคลื่อนที่กับจุดที่อยู่กับที่ซึ่งก็คือจุดที่รองรับการหมุนหรือการเคลื่อนที่ในการหมุนที่เป็นแบบริง (Bearing) หรือชุดแบบริง (Bearing Unit) ใน การวัดความสั่นสะเทือนนั้นโดยปกติแล้วจะทำการวัดใน 2 แนววัด โดยแยกเป็น 3 จุดวัดดังแสดงในรูปที่ 2.12 คือ

1. แนวแกน (Axial, A) กีอูดวัดที่อยู่ในแนวนานกับเพลาของเครื่องจักรที่ต้องการวัดในการวัดนี้เราต้องวัดในจุดที่อยู่ใกล้กับเพลาให้มากที่สุด การสั่นสะเทือนที่เกิดขึ้นมากผิดปกติหรือเกิดขึ้นอย่างรุนแรงในแนวนี้มีสาเหตุมาจากการชารุดของเพลา การคดงอของเพลา และการ Misalignment ระหว่างตันกำลังกับตัวตามไม่คีเซ่นการ Misalignment ระหว่างมอเตอร์กับบ้มของชุดปั๊มน้ำ

2. แนวรัศมีในแนวนอน (Radius Horizontal, H) กีอูดวัดที่อยู่ในแนวนอนหรือแนวนานกับพื้น หรือตั้งฉากกับจุดยึดของฐานมอเตอร์หรือเครื่องจักร ซึ่งจะวัดทางด้านขวาหรือด้านซ้ายของชิ้นส่วนหรือเครื่องจักรที่ต้องการวัดก็ได้แต่มุมการวัดต้องได้ 90 องศาหรือใกล้เคียงกับจุดวัดที่เป็นแนวตั้ง (Vertical, V) การสั่นสะเทือนที่เกิดขึ้นมากผิดปกติหรือเกิดขึ้นอย่างรุนแรงในแนวนี้มีสาเหตุมาจากความสมดุล (Balance) ของเพลา ใบพัด ล้อช่วยแรง ชิ้นส่วนที่เคลื่อนที่เป็นวงกลม หรือการแกะง่ายของเพลา ของเครื่องจักรนั้น ๆ

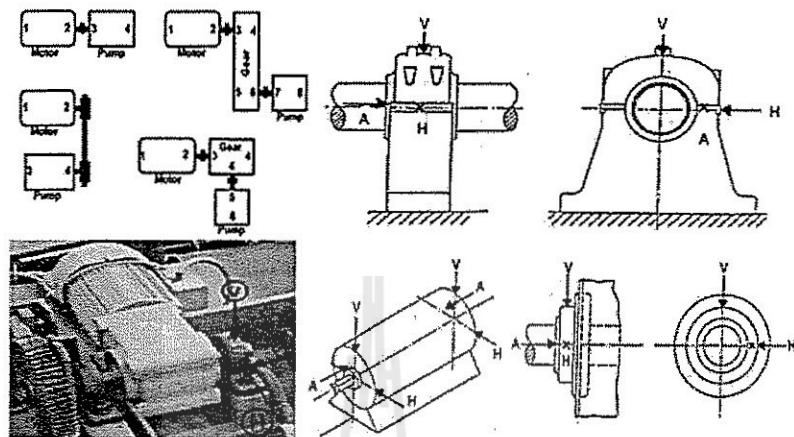
3. แนวรัศมีในแนวตั้งฉากหรือแนวตั้ง (Radius Vertical, V) กีอูดวัดที่อยู่ในแนวตั้งฉากกับพื้นหรือด้านที่อยู่ตรงกันข้ามกับจุดยึดมอเตอร์หรือเครื่องจักร โดยทั่วๆ ไปแล้ว จุดที่ทำการวัดกีอูดวัดที่อยู่ด้านบนของเครื่องจักรที่ต้องการจะวัด เช่น ด้านบนของมอเตอร์หรือบ้มโดยจุดที่วัดจะต้องมีมุมนาน 90 องศา หรือใกล้เคียงกับจุดวัดในแนวนอน



รูปที่ 2.12 แนวของจุดที่วัดการสั่นสะเทือน

ในการวัดนี้จุดที่วัดจะต้องเป็นจุดที่เป็นตัวเรือนเครื่องจักรหรือตัวเรือนของมอเตอร์ ไม่แนะนำให้วัดบนฝาครอบหรือชิ้นส่วนอื่น ๆ เพราะจะทำให้ค่าที่ได้จากการวัดผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริงและในการวัดนี้แรงกดของทุกครั้งที่วัดของทุกจุดจะต้องเท่ากัน ในกรณีที่ต้องใช้คนหลายคน

ในการทำการวัดนั้นจะต้องมาฝึกวัดการสั่นสะเทือนของจุดใดจุดหนึ่งแล้วด้วยค่าที่วัดได้ของทุกคน เท่ากันก่อนเพื่อจะได้รู้จังหวะการวัดและแรงกดที่ใช้การกดหัววัดการสั่นสะเทือนดังแสดงในรูปที่ 2.13



รูปที่ 2.13 จุดวัดการสั่นของเครื่องจักร ความอตอเร่อและชุดแบร์จ (Bearing Unit)

2.2.2 ตำแหน่งการติดตั้งหรือว่างหัววัด (Sensor)

การเดือกด้านหน้าในการวัดเครื่องจักร มีความสำคัญอย่างมากในการเก็บข้อมูลของ ความสั่นสะเทือนของเครื่องจักร ควรหลีกเลี่ยงพื้นที่ที่มีการทาสี, ตำแหน่งที่ติดลูกปืนไม่ได้รับแรง หรือน้ำหนัก (Unload bearing zone), รอยต่อของเตือติดลูกปืน (Housing splits) และโครงสร้างที่ โปร่ง (Structural gaps) บริเวณเหล่านี้ทำให้ค่าที่ได้จากการวัดไม่ได้ถูกต้องและข้อมูลไม่แน่นอนเมื่อ มีการวัดความสั่นสะเทือนด้วยหัววัดแบบมือจับ (hand-held sensor) จะต้องคำนึงถึงตำแหน่งของการวัด ที่ถูกต้อง, មุมของการวัด และ แรงกด ให้มีความใกล้เคียงและเหมือนเดิมกับการวัดครั้งก่อนเสมอถ้า เป็นไปได้การวัดความสั่นสะเทือนควรทำการวัดทั้งสามแนวแกน (Orthogonal matrix) คือ

- แนวแกน The axial direction
- แนวอน The horizontal direction
- แนวตั้ง The vertical direction

การวัดในแนวอน (Vertical Direction) โดยทั่วไปจะแสดงถึงค่าการสั่นสะเทือน ทั้งตัวของเครื่องจักรนอกจากงานนั้น คือ ความไม่สมดุล (Imbalance) ซึ่งเป็นปัญหาส่วนใหญ่ของเครื่องจักร

และ บังแสดงให้เห็นผลในแนวรัศมี (Radial) ทั้งในแนวตั้งและแนวอน (Vertical and Horizontal) ดังนั้น การวัดค่าความสั่นสะเทือนในแนวอนจึงหมายความในการดูปัญหาความไม่สมดุลของเครื่องจักร (Imbalance)

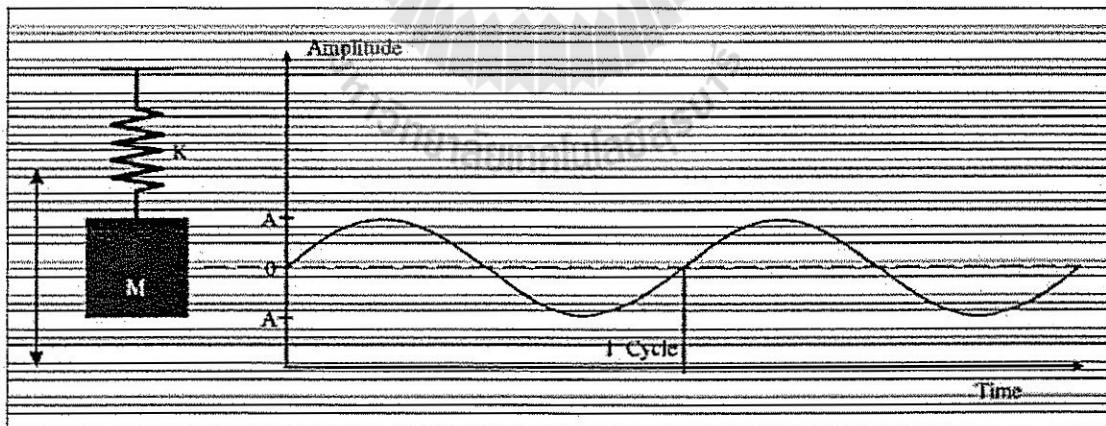
การวัดในแนวตั้ง (Horizontal Direction) โดยทั่วไปจะแสดงค่าความสั่นสะเทือนน้อยกว่าแนวอน เพราะเครื่องจักรมีการเกาะยึดที่แข็งแรง

การวัดในแนวแกน (Axial Direction) การสั่นสะเทือนในแนวแกนจะมีค่าสูงมาก เพราะแรงกระทำในแนวตั้งจากกับเพลาเสมอ แต่ถ้าหากเกิดปัญหาของการเบี้ยวศูนย์ (Misalignment) และปัญหาเพลาหัก (Bent shaft) จะแสดงในแนวแกน

ดังนั้นการอ่านค่าความสั่นสะเทือนต้องอ่านทั้ง 3 แกน จึงจะทำให้มีความเข้าใจถูกซึ้ง และถูกต้อง เช่นการวัดความสั่นสะเทือนของเครื่องจักรหมุนควรจะให้หัววัดอยู่ใกล้กับตำแหน่งของตัวลูกปืนมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้และหลีกเลี่ยงการวัดที่เสื่อนอกเครื่องจักร (Case) เพราะที่เสื่อนอกอาจจะมีการลื่นเนื่องจากความถี่ธรรมชาติ (Resonance) หรือการหลวมคลอน (Looseness) ได้

2.2.3 วิธีการวัดความสั่นสะเทือน (Vibration Measurements methods)

การวัดค่าความสั่นสะเทือน คือ การวัดการเคลื่อนที่ในรอบของระยะเวลาหนึ่ง ความสั่นสะเทือนสามารถแสดงในรูปของสปริงผูกดิกกับมวลดังแสดงในรูปที่ 2.14



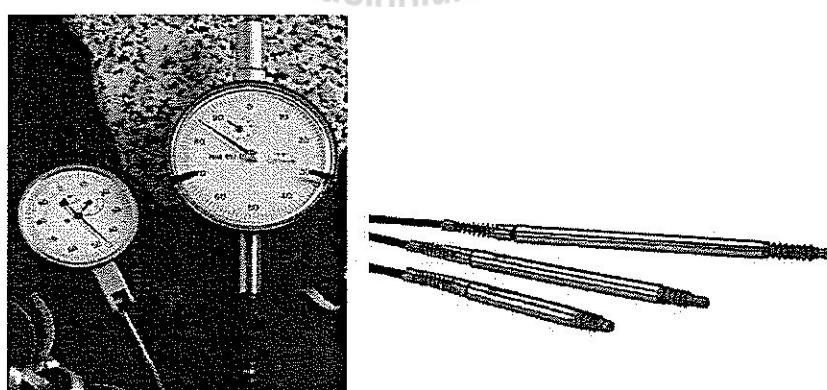
รูปที่ 2.14 การวัดการเคลื่อนที่ของสปริงในรอบของระยะเวลาหนึ่ง

เมื่อมีการเคลื่อนที่ มวลจะแกว่งไปมานนสนปริง การแกว่งไปมาจะทำให้ดำเน้นงของมวลเปลี่ยนไปทำให้เห็นเป็นรูปคลื่น (Sine wave) จุดเริ่มต้นคือจุดที่มวลอยู่นิ่งกับที่ คือ ที่ดำเน้นงศูนย์ การเคลื่อนที่ขึ้ลงหนึ่งรอบของมวลจะแสดงให้เห็นค่าบวกและค่าลบเมื่อเทียบกับจุดเริ่มต้นปล่อยมวล (ที่จุดศูนย์) ระบบารชัด คือ การเปลี่ยนแปลงระหะทางหรือดำเน้นงของวัตถุเทียบกับจุดอ้างอิง ขนาดของการเคลื่อนที่ของระบบารชัดวัดด้วยแอมพลิจูด

2.2.4 ชนิดของตัววัดการสั่นสะเทือน

การวัดความสั่นสะเทือนมีการวัดอยู่ 3 แบบคือ การชัด (Displacement), ความเร็ว (Velocity) และ ความร่าง (Acceleration) ซึ่งการวัดทั้งสามแบบนี้จะสัมพันธ์กันทางคณิตศาสตร์ ทั้งสามแบบจะมีคุณลักษณะที่แตกต่างกัน ซึ่งมีความจำเป็นมากที่จะต้องเลือกลักษณะของการวัดและหัววัด ให้เหมาะสมกับสัญญาณของการสั่นสะเทือนที่บอกรถึงความเสียหายของเครื่องจักรแต่ละแบบ

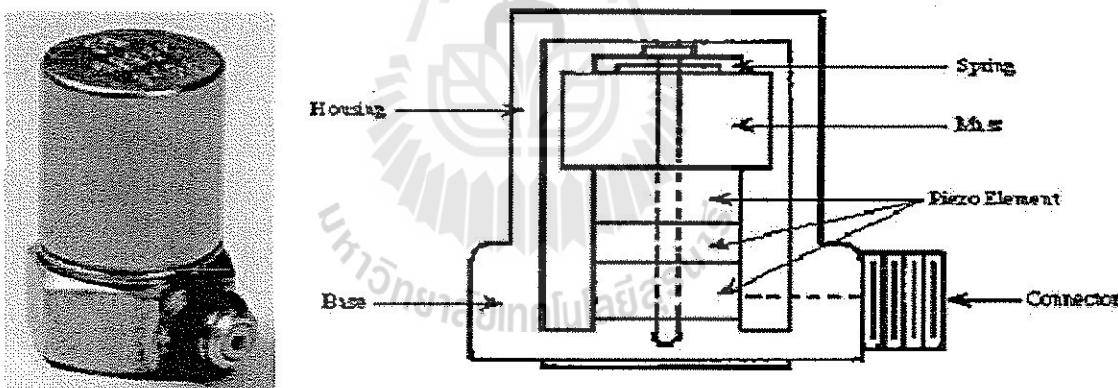
- การวัดการชัด จะใช้ Displacement Probe หรือ Eddy Probe ดังแสดงในรูปที่ 2.15 ซึ่งหัวของ Displacement Probe นี้จะเป็นแบบไม่สัมผัส (non-contact) โดยจะใช้วัดความสัมพันธ์ของระยะระหว่างผิววัตถุ 2 ชิ้น ซึ่งจะนิยมใช้วัดการสั่นสะเทือนของ Shaft และเครื่องจักรที่ใช้ตับลูกปืนแบบ Fluid film โดยที่ Displacement Probe ยังสามารถใช้วัดค่าการเคลื่อนที่ของ Shaft ได้ด้วย Shaft Phase คือ ระยะของมุมที่เกิดขึ้นระหว่างจุดที่ Mark ไว้บน Shaft กับ สัญญาณการสั่นสะเทือน ซึ่งความสัมพันธ์นี้ใช้สำหรับการถ่วงสมดุลของเครื่องจักร (Balancing) และใช้วิเคราะห์การเคลื่อนที่ของเพลา (Shaft Orbital Analysis)



รูปที่ 2.15 Displacement Probe

● การวัดความเร็ว ในอดีตหัววัดแบบแรกที่ใช้เป็นหัววัดทางไฟฟ้าในการวัดสภาพเครื่องจักร เนื่องจาก ผลของการวัดมีค่าเท่ากับการเคลื่อนที่ ซึ่งการวัดแบบความเร็วนี้จะมีค่าคงที่โดยไม่คำนึงถึงย่านความถี่ แต่อย่างไรก็ตามความถี่ที่ต่ำๆ (ต่ำกว่า 10 Hz) หรือความถี่สูง (สูงกว่า 2 kHz) หัววัดแบบความเร็ว จะไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในด้านแบบหัววัดแบบความเร็ว จะมี Coil ขนาดอยู่ในสถานะแม่เหล็ก เพื่อผลิตความต่างศักย์(Voltage) ที่เหมาะสมกับความเร็วที่พื้นผิวของเครื่องจักร ปัจจุบันนี้ได้มีหัววัดแบบที่มีต้นทุนต่ำและมีความสามารถวัดเป็นความเร่ง ซึ่งค่าของ ความเร็ว จะได้จากการแปลงสัญญาณจาก ความเร่ง มาเป็น ความเร็ว

● การวัดค่าความเร่ง จะใช้การวัดด้วยหัววัดแบบความเร่ง (Accelerometer) ซึ่งหัววัดแบบความเร่งนี้ ปกติจะบรรจุ Piezoelectric Crystal ประมาณ 1ชิ้นหรือมากกว่าและมีมวลอยู่ด้วย ซึ่งเมื่อ Piezoelectric crystal ถูกความถี่พลิกกระแสไฟฟ้าออกมานิริมาณที่เหมาะสมถึงระดับความเร่ง (Acceleration) ซึ่งเมื่อวัดถูกสั่นจะทำให้มวลเคลื่อนที่ไปกด Crystal ทำให้มวลกับ Crystal เคลื่อนที่ไปด้วยกันดังรูปที่ 2.16



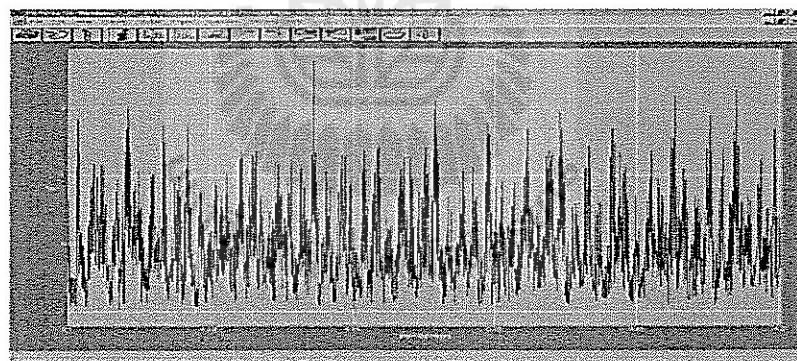
รูปที่ 2.16 หัววัดความเร่ง (Accelerometer)

หัววัดความเร่ง (Accelerometer) เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดความถันสะเทือนที่มีความถี่ในช่วงกว้าง (ตั้งแต่ 0 – 400 kHz) ความสามารถนี้ใช้ตรวจสอบในความถี่ช่วงกว้างซึ่งเป็นจุดแข็งของการวัดโดยใช้หัววัดความเร่ง อย่างไรก็ตามสัญญาณของความเร็ว เป็นสัญญาณที่นิยมใช้กันเป็นส่วนมากในการตรวจสอบเครื่องจักร ปกติจะวัดแบบความเร่งเพื่อให้ได้สัญญาณความเร็ว หน่วยวัดความเร่งคือ G's, in/sec², m/sec² เราสามารถวัดค่าความถันสะเทือนแบบความเร่ง และความเร็ว จากหัววัดความเร่งที่

นุ่ดวัดบนเครื่องจักรที่ดำเนินการอยู่ในคลับลูกปืน ได้ทำการวัดการสั่นสะเทือนนี้จะถูกบันทึก, วิเคราะห์, และถูกแสดงด้วย ตารางและ นำมา Plot บนกราฟ เพื่อคุณภาพสัมพันธ์ระหว่างแอนพลิจูดและเวลา ซึ่งเรียกว่า Time Waveform

2.2.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแอนพลิจูดกับเวลา (Time Waveform Analysis)

จากรูปที่ 2.17 แสดงสัญญาณจากหัววัด Accelerometer หรือ หัววัด Velocity โดยให้ในแกน Y ของกราฟเป็นแอนพลิจูด และในแกน X เป็น เวลา โดยที่ค่าของ Time Waveform จะเป็นตัวบ่งบอกถึงการเกิดความผิดปกติในระบบ หรือ เครื่องจักร ในช่วงเวลาหนึ่ง ยกตัวอย่าง เช่น ในเครื่องวัดแผ่นดิน ไหวงศ์จะบันทึกว่ามีความสั่นสะเทือนมากเท่าไรในช่วงเวลาที่เกิด ซึ่งมีความคล้ายคลึงกัน การบันทึกความสั่นสะเทือนแบบ Time Waveform โดยที่ค่าของ Time Waveform จะแสดงตัวอย่างในช่วงเวลาสั้น ๆ ของข้อมูลดิบของค่าความสั่นสะเทือน ถึงแม้ว่า จะไม่เป็นประโยชน์ต่อการใช้ในการวิเคราะห์อีก แต่ Time Waveform สามารถบัญชาของสภาพเครื่องจักรที่บางครั้งไม่สามารถเห็นได้ในการวิเคราะห์แบบความถี่ (Frequency Spectrum) ดังนั้น Time Waveform จึงต้องใช้เป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์ปัญหาด้วย

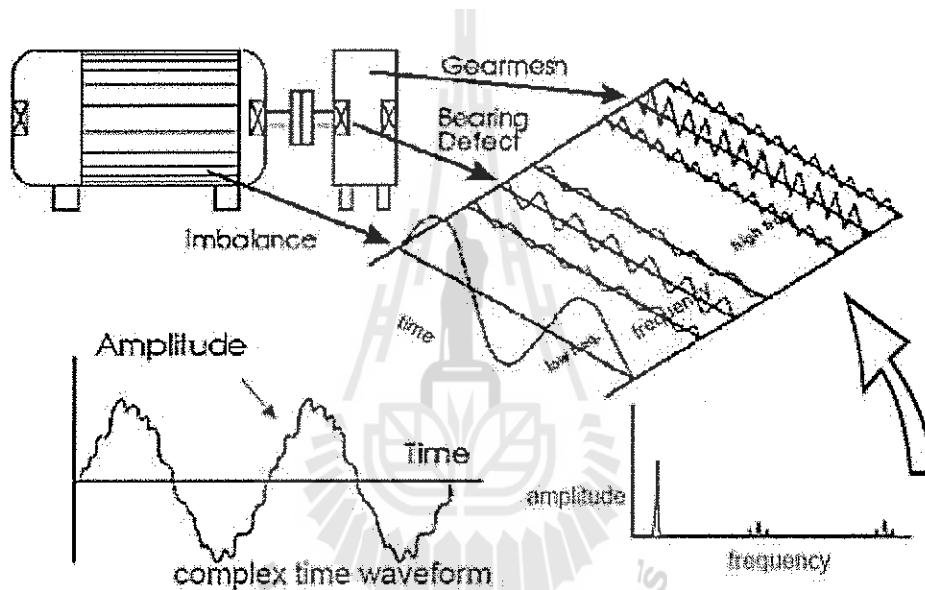


รูปที่ 2.17 ตัวอย่างการวัดแบบ Time Waveform

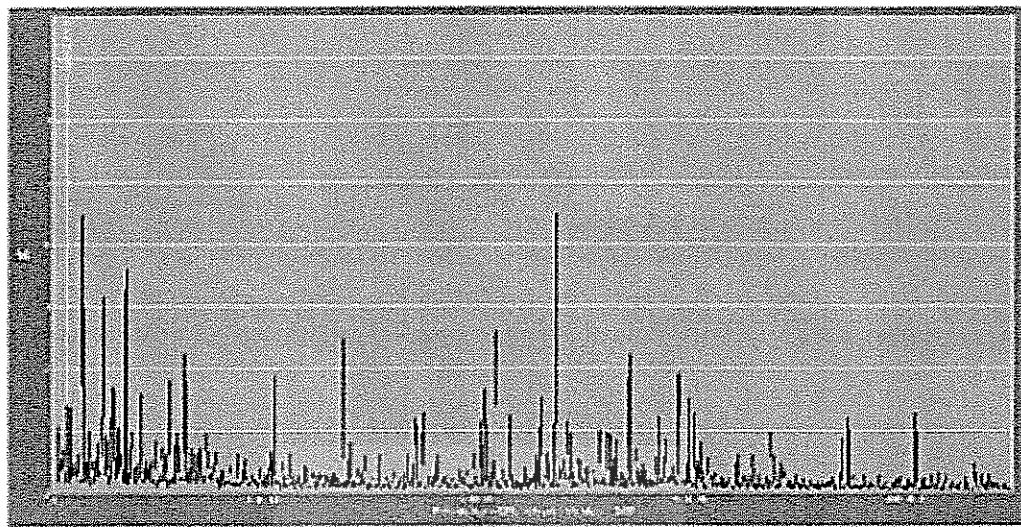
2.2.6 การวิเคราะห์แบบคลื่นความถี่ (FFT Spectrum Analysis)

ในการวิเคราะห์การสั่นสะเทือนของเครื่องจักรนั้น วิธีการวิเคราะห์โดยใช้การแปลงแบบฟูเรียร์ หรือ Fast Fourier Transformation (FFT) ก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน หลักการของ FFT ก็คือการแปลงค่าสัญญาณความสั่นสะเทือนในรูปของ czas (t) ไปเป็นความถี่ (f) ซึ่งจะทำให้สามารถวินิจฉัย ความสั่นสะเทือนได้ละเอียดขึ้นถึงต้นเหตุของการชำรุดของเครื่องจักร

ได้ เมื่อทำการวิเคราะห์สัญญาณความสั่นสะเทือนที่แสดงบนโดเมนความถี่ (Frequency Domain) หรือเรียกอีกอย่างว่าวิเคราะห์แบบสเปกตรัม (Spectrum Analysis) มาใช้กับสัญญาณการสั่นสะเทือนที่วัดได้ จากเครื่องจักร ก็จะทำให้ได้ข้อมูลในการบอกขนาดของการสั่นสะเทือนซึ่งถูกแสดงในรูปแบบของค่ารวม (Overall Vibration) โดยมีค่าเป็นตัวเลขค่าหนึ่งนั้น จริงๆ แล้วจะประกอบด้วยสัญญาณการสั่นสะเทือนที่มีขนาดต่าง ๆ กัน อยู่ที่แต่ละความถี่ ซึ่งที่บ่งความถี่ขนาดของสัญญาณการสั่นสะเทือน จะมีค่ามาก ที่บ่งความถี่ขนาดของสัญญาณ การสั่นสะเทือนก็มีค่าน้อย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของชิ้นส่วนนั้น ๆ ของเครื่องจักรดังแสดงในรูปที่ 2.18 และรูปที่ 2.19



รูปที่ 2.18 การสั่นสะเทือนของเครื่องจักรแสดงบนโดเมนเวลา (t) และโดเมนความถี่ (f)

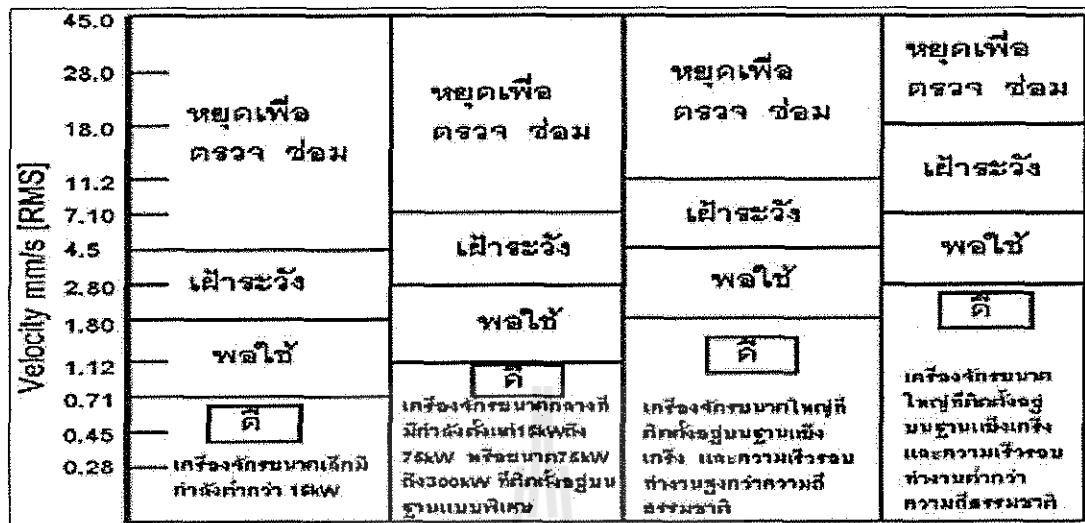


รูปที่ 2.19 การสั่นสะเทือนของเครื่องจักรแสดงในรูปของแบบคลื่นความถี่ FFT Spectrum

2.2.7 ค่ามาตรฐานและเกณฑ์ในการพิจารณาค่าการสั่นสะเทือน (Standard and Judgment)

เมื่อเราได้ค่าการสั่นสะเทือนที่วัดตามจุดต่าง ๆ แล้วขั้นตอนต่อไปคือการเอาค่าการสั่นสะเทือนที่ได้จากการวัดนั้นมาทำการวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานว่าค่าการสั่นสะเทือนที่เกิดขึ้นกับจุดต่าง ๆ ที่ทำการวัดนั้นมีค่ามากน้อยเพียงใด ซึ่งในการพิจารณาี้นเราจะพิจารณาจากขนาดของการสั่นสะเทือนที่เกิดขึ้น เปรียบเทียบกับขนาดของเครื่องจักร ลักษณะของเครื่องจักร ความเร็วรอบของเครื่องจักร สำหรับเครื่องจักรโดยทั่วไปเราจะใช้มาตรฐาน ISO 2372-1974E ซึ่งจะแบ่งการสั่นสะเทือนตามขนาดของเครื่องจักรและขนาดของการสั่นสะเทือนที่วัดได้ดังตารางที่ 2.2 สำหรับรายละเอียดในการเปรียบเทียบขนาดของการสั่นสะเทือนที่วัดได้ตามจุดต่าง ๆ กับตาราง ISO ของการสั่นสะเทือนนั้น อันดับแรกให้หาขนาดของเครื่องจักรว่าเครื่องจักรมีกำลังเท่าไหร่ตรงกับช่องไหนของตาราง จากนั้นให้เราเอาค่าการสั่นสะเทือนที่วัดได้ในหน่วยเดียวกับตารางคือหน่วยที่มีขนาดการสั่นสะเทือนเป็น RMS มาทำการเปรียบเทียบกับในตารางว่าความรุนแรงของการสั่นสะเทือนอยู่ในระดับไหน

ตารางที่ 2.2 ระดับความรุนแรงของการสั่นตามขนาดของเครื่องจักรตามมาตรฐาน ISO2372–1974E



ความหมายของการแยกระดับความรุนแรงของการสั่น

ดี คือระดับการสั่นสะเทือนอยู่ในเกณฑ์น้อยเมื่อเทียบกับขนาดของเครื่องจักร
พอยซ์ คือระดับการสั่นสะเทือนไม่น้อยและเครื่องจักรยังสามารถทำงานได้ตามปกติ

เฝ้าระวัง คือระดับการสั่นสะเทือนเมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องจักรอยู่ในเกณฑ์สูง ให้หาสาเหตุการสั่นสะเทือนของเครื่องจักรว่ามาจากสาเหตุใดเพื่อที่จะเตรียมตัวทำการแก้ไข และในกรณีที่เครื่องจักรเครื่องนั้นทำงานตลอดเวลา ก็ให้เตรียมการสำหรับการหยุดตรวจสอบและซ่อมบำรุง

หยุคเพื่อตรวจสอบ คือระดับการสั่นสะเทือนของเครื่องจักรเมื่อเปรียบเทียบกับขนาดของเครื่องจักรสูงมาก ให้ทำการหยุคทำการตรวจสอบหาสาเหตุและทำการแก้ไขโดยด่วน เพราะไม่ใช่นั้นแล้วอาจทำให้เครื่องจักรดังกล่าวชำรุดเสียหายได้

2.3 ทฤษฎีการสั่นสะเทือน (Vibration Theory)

การเคลื่อนที่ไปมาของวัตถุรอบจุดสมดุลในช่วงหนึ่ง ไม่ว่าการเคลื่อนที่นั้นจะเกิดขึ้นในแบบช้าๆ ตัวเองหรือไม่ก็ตาม เราเรียกการเคลื่อนที่นี้ว่า การสั่น (Vibration) หรือการแกว่ง (Oscillation) เช่น การแกว่งไป-มาของชิงช้า หรือลูกศุमนาพิกา การเคลื่อนที่ของลูกศุบในเครื่องยนต์ เป็นต้น การสั่นของวัตถุต่างๆ ที่เกิดขึ้น มีทั้งที่ก่อให้เกิดประกายชนและที่ทำให้เกิดไฟ ดังนั้นการศึกษาเรื่องการสั่นทางวิศวกรรมเป็นการศึกษาเพื่อให้วิศวกรมีความเข้าใจถึงการสั่นที่เกิดขึ้นว่ามีลักษณะเช่นอย่างไร มีวิธีการหลักเลี้ยงป้องกันรวมถึงการวัดและควบคุมการสั่นที่เกิดได้อย่างไรบ้าง

โดยทั่วไปการแบ่งประเภทของการสั่นจะทำให้สามารถอวิเคราะห์และศึกษาการสั่นทางกลได้อย่างมีระบบ ซึ่งจะแบ่งตามลักษณะการตอบสนองทางพลวัต ลักษณะเงื่อนไขเริ่มต้น แรงจากภายนอก ที่กระทำต่อระบบการสั่นที่สนใจ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายประเภทดังนี้

2.3.1 การสั่นแบบอิสระ (Free vibration)

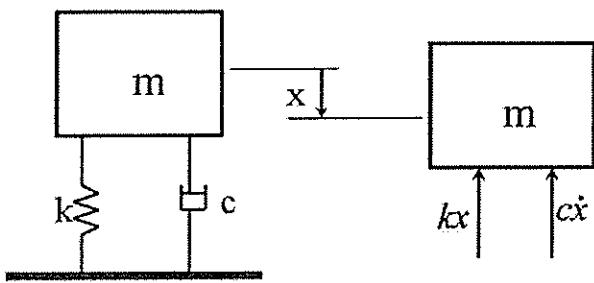
ปรากฏการณ์การสั่นสะเทือนจะเกิดขึ้นกับการเปลี่ยนรูปไปมาระหว่างพลังงานสำหรับระบบที่มีการสั่นสะเทือนนั้นจะมีองค์ประกอบของพลังงานสำคัญ คือ องค์ประกอบที่สะสมพลังงานศักย์ องค์ประกอบที่สะสมพลังงานคงนิ่ม และองค์ประกอบที่หน่วงให้พลังงานของระบบลดลง ซึ่งการเปลี่ยนรูปไปมาของพลังงาน จะทำให้เกิดการเคลื่อนที่และการเคลื่อนที่นี้จะก่อให้เกิดการสั่นสะเทือนขึ้น กล่าวคือ เมื่อมีการสะสมพลังงานศักย์ขึ้นในระบบ พลังงานนี้ จะถูกเปลี่ยนเป็นพลังงานคงนิ่ม ซึ่งอยู่ในลักษณะการเคลื่อนที่ของมวลในระบบ และการเคลื่อนที่นี้จะก่อให้เกิดการสะสมพลังงานศักย์ขึ้นอีก เป็นเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ ส่วนองค์ประกอบที่หน่วงพลังงาน ของระบบนั้น ก็จะเปลี่ยนพลังงานศักย์และพลังงานคงนิ่มของระบบให้อยู่ในรูปอื่น เช่น เสียง หรือความร้อน เป็นต้น จนในที่สุดพลังงานของระบบหมดไป นอกเสียจากว่ามีสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากระทำ หรือกระตุ้นให้การสั่นสะเทือนยังคงมีอยู่

2.3.2 การสั่นแบบไม่มีความหน่วง (Undamped vibration)

เป็นการสั่นที่ไม่มีการสูญเสียพลังงานให้กับสิ่งแวดล้อมของระบบ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแรงเสียดทานหรือแรงด้านอื่น ๆ การสั่นแบบไม่มีความหน่วงในความเป็นจริงจะเกิดขึ้นได้ในเฉพาะอาการเท่านั้น เพราะวัตถุที่เกิดการเคลื่อนที่โดยทั่วไปจะเกิดการสูญเสียพลังงาน เช่น แรงเสียดทานกับอากาศ เป็นต้น สำหรับระบบที่เกิดการสั่นแบบอิสระและไม่มีความหน่วง จะได้ความถี่ของการสั่นของระบบคือ ความถี่ธรรมชาติ

2.3.3 การสั่นแบบมีความหน่วง (Damped vibration)

เป็นการสั่นที่เกิดการสูญเสียพลังงานในระหว่างเกิดการเคลื่อนที่ของระบบ ซึ่งจะทำให้พลังงานรวมของระบบมีค่าลดลงโดยทั่วไปแล้วการสั่นตามสภาพความเป็นจริงนั้นจะเป็นการสั่นแบบมีความหน่วงโดยทั้งสิ้น สำหรับระบบที่มีการสั่นแบบอิสระและมีความหน่วง เราจะได้ความถี่ของการสั่นของระบบคือ ความถี่หน่วงธรรมชาติ (Damped natural frequency) ดังแสดงในรูปที่ 2.20



รูปที่ 2.20 แบบจำลองของระบบเชิงกลที่มีการสั่นสะเทือน

จากรูปที่ 2.20 สามารถเขียนเป็นสมการเคลื่อนที่ (Equation of Motion) ได้

$$m\ddot{x} + c\dot{x} + kx = 0 \quad (2.5)$$

ความถี่ธรรมชาติ (Natural Frequency, ω_n) ของระบบที่มีการสั่นอิสระ มีค่า

$$\omega_n = \sqrt{\frac{k}{m}} \quad (2.6)$$

และนิยามให้ อัตราส่วนความหน่วง (Damping Ratio, ζ) เป็น

$$\zeta = \frac{c}{2\sqrt{mk}} = \frac{c}{c_c} \quad (2.7)$$

สมการการเคลื่อนที่จะมีผลเฉลยของสมการในรูป $x(t) = Ce^{st}$ ดังนั้นสมการที่ (2.1) สามารถเขียนใหม่ได้ คือ

$$(s^2 + 2\zeta\omega_n s + \omega_n^2)Ce^{st} = 0 \quad (2.8)$$

ดังนั้นผลเฉลยของสมการการเคลื่อนที่ จะอยู่ในรูป

$$x(t) = C_1 e^{(-\zeta + \sqrt{(\zeta^2 - 1)}\omega_n t)} + C_2 e^{(-\zeta - \sqrt{(\zeta^2 - 1)}\omega_n t)} \quad (2.9)$$

ลักษณะการสั่นของระบบจะขึ้นอยู่กับค่าอัตราส่วนความหน่วงหรือเรียกว่าอิกอ่าย หนึ่งว่า อัตราส่วนความหน่วง (ζ) โดยจะแบ่งการสั่นออกได้เป็น 3 แบบดังนี้

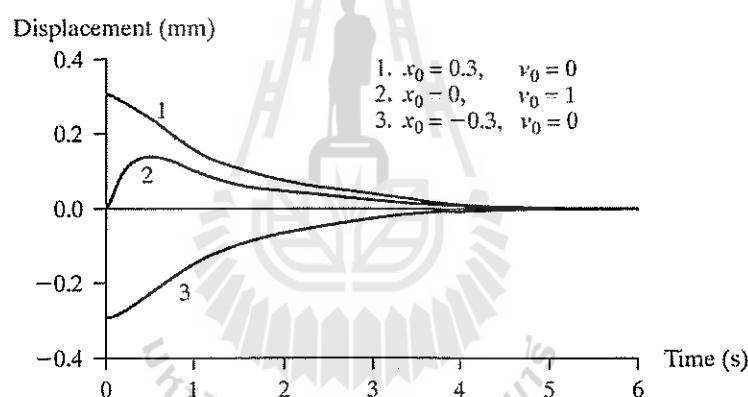
1. ความหน่วงมากเกินปกติ (Overdamped motion) คือระบบภายในได้สภาวะหน่วงเกินนี้จะไม่มีการสั่นไปมาเมื่อระบบนั้นมีการขัดออกจากตำแหน่งสมดุลสถิต และเมื่อเวลาผ่านไปนานมาก ๆ (ระยะเวลาอนันต์) ระบบจะกลับมาสู่ตำแหน่งสมดุลสถิตนั้น ซึ่งในกรณีนี้จะพิจารณาภายในได้เงื่อนไข $\zeta > 1$ หรือ $\frac{C^2}{4m^2} > \frac{k}{m}$ จะได้สมการดังนี้

$$x(t) = C_1 e^{(-\zeta + \sqrt{(\zeta^2 - 1)}\omega_n t)} + C_2 e^{(-\zeta - \sqrt{\zeta^2 - 1}\omega_n t)} \quad (2.10)$$

หรือ

$$x(t) = e^{-\zeta\omega_n t} (C_1 e^{-\omega_n \sqrt{\zeta^2 - 1}t} + C_2 e^{\omega_n \sqrt{\zeta^2 - 1}t}) \quad (2.11)$$

เมื่อกำหนดให้ค่าของ C_1 และ C_2 เป็นค่าเริ่มต้นของระบบ โดยมีการสั่นดังแสดงในรูปที่ 2.21

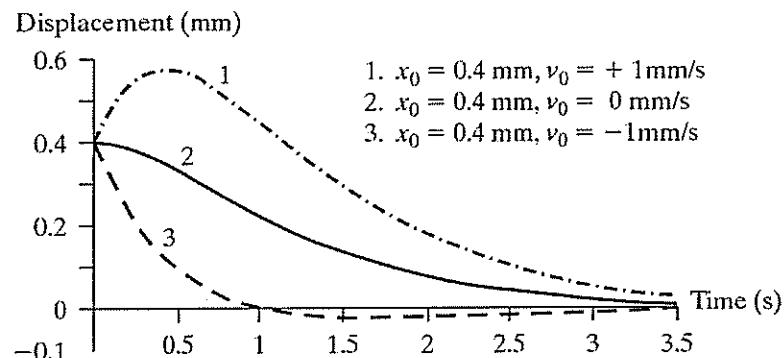


รูปที่ 2.21 การสั่นแบบหน่วงเกิน

2. ความหน่วงวิกฤต (Critical damped motion) คือระบบที่ไม่มีการสั่นไปมาเมื่อระบบมีการขัดออกจากตำแหน่งสมดุลสถิตระบบจะกลับสู่ตำแหน่งสมดุลสถิตนั้นในช่วงเวลาสั้นที่สุด ซึ่งในกรณีนี้จะพิจารณาภายในได้เงื่อนไข $\zeta = 1$ หรือ $\frac{C^2}{4m^2} = \frac{k}{m}$ ซึ่งจะได้สมการในการสั่นของระบบดังนี้

$$x(t) = (C_1 + C_2 t) e^{-\omega_n t} \quad (2.12)$$

เมื่อกำหนดให้ค่าของ C_1 และ C_2 เป็นค่าเริ่มต้นของระบบ โดยมีการสั่นดังแสดงในรูปที่ 2.22



รูปที่ 2.22 การสั่นแบบหน่วงวิกฤต

3. ความหน่วงต่ำกว่าปกติ (Underdamped Motion) คือการสั่นไปมาของระบบที่มีการหน่วงรอบดำเนินการสมดุลสถิต โดยแรมพลิกูดของการสั่นจะลดลงกับเวลาและเป็นศูนย์ในที่สุด ซึ่งในกรณีนี้

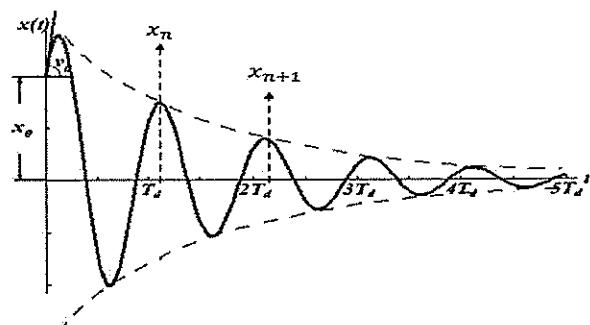
จะพิจารณาภายใต้เงื่อนไข $0 < \zeta < 1$ หรือ $\frac{C^2}{4m^2} = \frac{k}{m}$ ซึ่งจะได้สมการในการสั่นของระบบดังนี้

$$x(t) = C_1 e^{(-\zeta+i\sqrt{(\zeta^2-1)}\omega_n t)} + C_2 e^{(-\zeta-i\sqrt{(\zeta^2-1)}\omega_n t)} \quad (2.13)$$

หรือ

$$x(t) = X e^{-\zeta\omega_n t} \sin(\omega_d t + \phi) \quad (2.14)$$

เมื่อกำหนดให้ค่าของ C_1 และ C_2 เป็นค่าเริ่มต้นของระบบ โดยมีการสั่นดังแสดงในรูปที่ 2.23



รูปที่ 2.23 ความหน่วงต่ำกว่าปกติ

จากรูปที่ 2.23 เมื่อระบบมีการเคลื่อนที่แบบมีความหน่วงเหมาสม โดยที่ค่าของ $0 < \zeta < 1$ ซึ่งความถี่ของการสั่นจะเป็นความถี่ของการสั่นหน่วง (Frequency of Damped Oscillation) ซึ่งจะได้สมการในการหาค่าความถี่ได้ดังนี้

$$\omega_d = \omega_n \sqrt{1 - \zeta^2} \quad (2.15)$$

ค่าคงที่ความหน่วงหรืออัตราส่วนความหน่วงของตัวหน่วงในระบบที่มีการสั่นไปมาแบบอิสระที่มีการหน่วงต่ำ อัตราการลดลงของแอนพลิจูดของการสั่นจะพิจารณาในพจน์ของการลดลงแบบลอการิทึม (logarithmic decrement, δ) ซึ่งการลดตอนแบบลอการิทึมหมายถึง ลอกการิทึมธรรมชาติของอัตราส่วนระหว่างแอนพลิจูดสองค่าที่มีรอบต่อเนื่องกัน ซึ่งการตอบสนองการสั่นแบบอิสระดังแสดงในรูปที่ 2.22 ในทางปฏิบัติการวัดขนาดของการจัดที่เกิดจากการตอบสนองของการสั่นอิสระสำหรับระบบที่มีลำดับขั้นความอิสระเท่ากับหนึ่งและมีความหน่วงแบบหนึ่ง เพื่อหาอัตราส่วนความหน่วงนั้นทำได้จาก ดังนั้นเราอาจพิจารณาสัดส่วนการสั่นได้ดังนี้

$$\delta = \frac{1}{n} \ln\left(\frac{\chi_n}{\chi_{n+1}}\right) \quad (2.16)$$

จากสมการที่ 2.15 สามารถหาค่าของอัตราส่วนความหน่วง(ζ) ได้ดังนี้

$$\zeta = \frac{1}{\sqrt{1 + \left(\frac{2\pi}{\delta}\right)^2}} \quad (2.17)$$

ถ้าอัตราส่วนของความหน่วงมีค่าน้อย ค่าลดลงอย่างลอการิทึมก็จะมีค่าที่น้อยเช่นกัน ดังนั้นสามารถประมาณค่าอัตราส่วนของความหน่วงในกรณีที่มีค่าน้อยได้ดังนี้

$$\zeta \approx \frac{\delta}{2\pi} \quad (2.18)$$

จากรูปที่ 2.22 การสั่นของระบบแบบมีความหน่วงสามารถหาได้จากสมการดังต่อไปนี้

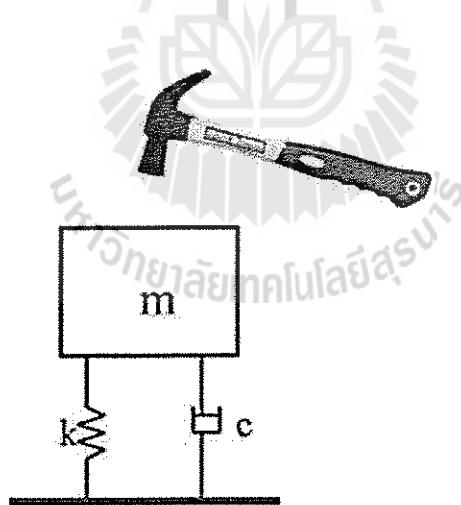
$$\omega_d = \frac{2\pi}{T} \quad (2.19)$$

จากสมการที่ 2.17 และ 2.18 จะสามารถหาค่าความถี่ธรรมชาติได้ดังนี้

$$\omega_n = \frac{\omega_d}{\sqrt{1-\zeta^2}} \quad (2.20)$$

2.3.4 การสั่นสะเทือนแบบบังคับ

ระบบที่มีการสั่นสะเทือน โดยทั่วไปจะมีแรงกระทำ แรงเหตุลักษณะนี้มักจะเป็นฟังก์ชันกับเวลา ซึ่งอาจจะอยู่ในระบบต่าง ๆ เช่น แรงกระแทก (Impact) แรงแบบสุ่ม (Random) หรือ แรงแบบอาร์โนนิกส์ เป็นต้น สาหารับแรงแบบอาร์โนนิกส์นี้คือว่าเป็นแรงพลวัตที่พินเห็นได้มาก ซึ่งมักจะพบ แรงลักษณะนี้ในเครื่องจักร หรือกลไกที่มีการหมุน โดยปกติแล้ว การตอบสนองของระบบ จะประกอบไปด้วย สองส่วน คือ การตอบสนองชั่วครู่ (Transient Response) และการตอบสนองในสภาวะคงตัว (Steady-State Response) ซึ่งจะคงอยู่ตลอดเท่าที่มีแรงกระทำ เนื่องจากการตอบสนองชั่วครู่จะหายไป เมื่อเวลาผ่านไปพอสมควร การตอบสนองจะคงอยู่เพียงการตอบสนองในสภาวะคงตัวของระบบดังแสดงในรูปที่ 2.24 ซึ่งจะได้สการ 2.20 โดยสามารถจำแนกแรงที่กระทำได้ดังนี้

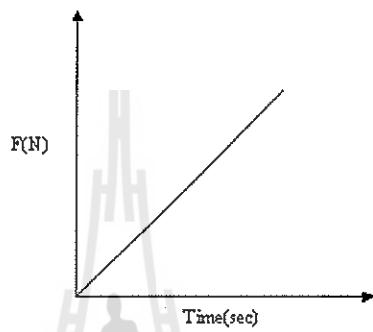


รูปที่ 2.24 แบบจำลองของระบบที่มีการสั่นอันเนื่องมาจากการกระทำภายนอกระบบ

$$m\ddot{x} + cx' + kx = f(t) \quad (2.21)$$

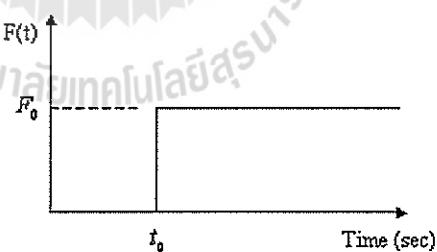
แรงที่กระทำต่อระบบ สามารถจำแนกได้หลายแบบ แรงดล (Impulse force) ซึ่งเป็น แรงที่กระทำต่อการหมุนของหุ่นยนต์อัตโนมัติ ด้วยร่างของแรงที่กระทำให้เกิดการสั่น

- แรงแบบความชัน (Ramp Force) คือการเปลี่ยนแปลงของแรงที่กระทำต่อเวลาจาก รูปที่ 2.25 ขนาดของแรงมีค่าเพิ่มขึ้นเมื่อเวลาผ่านไปนานขึ้น



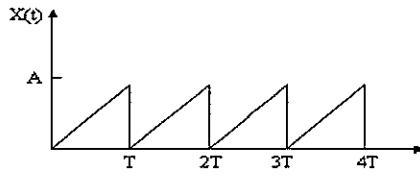
รูปที่ 2.25 แรงกระทำแบบความชัน

- แรงแบบขั้นบันได (Step force) คือขนาดของแรงมีการเปลี่ยนไปแบบขั้นบันไดจาก รูปที่ 2.26 จะเห็นได้ว่าขนาดของแรงกระทำเริ่มต้นมีค่าเป็น 0 เมื่อถึงเวลา t_0 ขนาดของแรงมีค่าเป็น F_0



รูปที่ 2.26 แรงกระทำแบบขั้นบันได

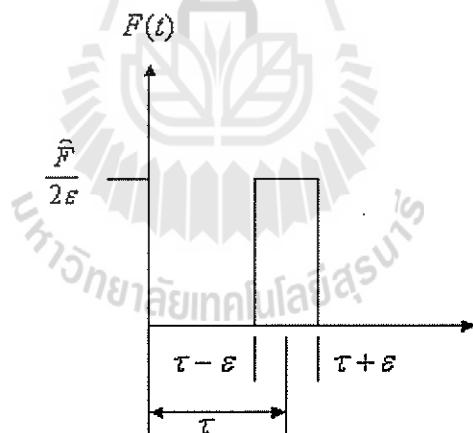
- แรงแบบคาน (Periodic force) คือลักษณะของแรงกระทำที่เป็นแบบคานของเวลา จากรูปที่ 2.27 ขนาดของแรงที่กระทำจะเป็นสูตรคลื่นที่เท่ากันสม่ำเสมอ และช่วงของ คานเวลาจะมีขนาด ที่เท่ากันด้วย



รูปที่ 2.27 แรงกระทำแบบควบคุมเวลา

● แรงดล (Impulse force) กือแรงที่มีกระทำต่อวัตถุในช่วงเวลาสั้นๆ หรืออัตรา การเปลี่ยนแปลงไม่เม่นต้มที่เปลี่ยนไปในช่วงหนึ่งหน่วยเวลา (Δt) แรงดลมีหน่วยเป็นนิวตัน (N) การดลและแรงดล เป็นปริมาณเวกเตอร์ จึงต้องมีการกำหนดเครื่อง หมายบอกลอน โดยมีหลักการดังนี้

- ทิศทางของความเร็วต้น มีเครื่องหมายเป็นบวกเสมอ
- ทิศทางของความเร็วปลาย ถ้ามีทิศทางเดียวกับความเร็วต้นเป็นบวก ตรงข้ามเป็นลบ
- ถ้าผลลัพธ์เป็นบวก มีทิศทางเดียวกับความเร็วต้น ถ้าเป็นลบมีทิศตรงกันข้าม
- Δt เป็นปริมาณสเกลาร์ เป็นบวกเสมอ



รูปที่ 2.28 แรงดล

เมื่อพิจารณาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของแรงดล ดังแสดงในรูปที่ 2.25 แรงดลมีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยม ในแนวตั้งมีขนาดความสูงมากและค้างกว้างมีขนาดเด็กมาก ซึ่งสามารถเขียนสมการอธิบายแรงดลได้

$$F(t) = \begin{cases} 0 & t < \tau - \varepsilon \\ \frac{\hat{F}}{2\varepsilon} & \tau - \varepsilon < t < \tau + \varepsilon \\ 0 & t > \tau + \varepsilon \end{cases} \quad (2.22)$$

โดยที่ ε ค่าบวกที่มีค่าน้อยๆ แรงดึงดูดเพียงสมการได้ดังรูปของการอินติเกรท $I(\varepsilon)$ ได้

$$I(\varepsilon) = \int_{\tau-\varepsilon}^{\tau+\varepsilon} F(t) dt \quad (2.23)$$

ขณะที่แรง $F(t)$ มีค่าเท่ากับศูนย์นอกช่วงเวลา $\tau + \varepsilon$ ถึง $\tau - \varepsilon$ ดังนั้นเราสามารถขยายเวลาในช่วงอินติเกรทได้

$$I(\varepsilon) = \int_{-\infty}^{\infty} F(t) dt = \frac{\hat{F}}{2\varepsilon} 2\varepsilon = \hat{F} \quad (2.24)$$

ลิมิตของ $\varepsilon \rightarrow 0$ (แต่ $\varepsilon \neq 0$) ซึ่งอินติเกรทได้ค่า $I(\varepsilon) = \hat{F}$ เมื่อใช้ฟังก์ชันการคล (Impulse function) กับสองคุณสมบัติ

$$F(t - \tau) = 0 \quad t \neq \tau \quad (2.25)$$

และ

$$\int_{-\infty}^{\infty} F(t - \tau) dt = \hat{F} \quad (2.26)$$

ฝ่ายนามของแรง \hat{F} มีค่าเท่ากับหนึ่ง เราจะเรียกฟังก์ชันคลหนึ่งหน่วย (Unit impulse function, $\delta(t)$) หรือเรียกว่า Dirac delta function การตอบสนองของระบบที่มีลำดับขั้นความอิสระ เท่ากับหนึ่งและมีความหน่วงต่อแรงดึงดูด ขณะที่ระบบหยุดนิ่ง (เมื่อไขเริ่มต้นเท่ากับศูนย์) โดยพิจารณา แรงดึงดูดต่อการเปลี่ยนแปลงโมเมนตัม ที่ $\tau = 0$ จะพิจารณามวลก่อนที่จะมีแรงดึงดูดมากระทำ ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงโมเมนตัมขณะแรงดึงดูดกระทำ

$$m[v(t_0^+) - v(t_0^-)] = mv_0 \quad (2.27)$$

จะได้

$$\hat{F} = F\Delta t = mv_0 \quad (2.28)$$

ขณะที่มีการขัดตันเท่ากับศูนย์ ด้วยเหตุนี้แรงคลื่นกระทำต่อระบบที่มีลำดับขั้นความอิสระเท่ากับหนึ่ง และความหน่วง จะเท่ากับความเร็วต้นแก่ระบบคือ

$$v_0 = \frac{F\Delta t}{m} \quad (2.29)$$

การตอบสนองของระบบจึงเป็นการสั่นที่มีการกระชับเท่ากับศูนย์และความเร็วต้น $v_0 = F\Delta t / m$ สำหรับระบบความหน่วงต่ำ ($0 < \zeta < 1$) เราจะได้ผลเฉลย คือ

$$x(t) = \frac{\hat{F}}{m\omega_d} e^{-\zeta\omega_d t} \sin \omega_d t \quad (2.30)$$

นอกจากนี้การตอบสนองต่อแรงที่มีลักษณะเป็นคลื่นสามารถประยุกต์ใช้วิธีการตอบสนองของแรงคลื่น โดยการแบ่งแรงที่กระทำแรงที่กระทำออกเป็นแรงคลื่นอย่าง ๆ แล้วคำนวณหาแรงคลื่นนั้น

2.4 ระบบนิวแมติกส์

ระบบนิวแมติกส์เป็นระบบที่อาศัยแรงดันลมขับเคลื่อนเคลื่อนจักให้ทำงาน ซึ่ง ส่วนประกอบในการทำงานของระบบนิวแมติกส์จะประกอบไปด้วย ชุดตันกำลังซึ่งทำหน้าที่ส่งลมอัดให้กับอุปกรณ์ ทั้งหมด อุปกรณ์ให้สัญญาณ อุปกรณ์ควบคุม และอุปกรณ์ทำงาน การที่อุปกรณ์ทำงาน เช่น กระบวนการสูบ จะเคลื่อนที่เข้าออกได้ตามความต้องการ ก็ต้องอาศัยอุปกรณ์ให้สัญญาณและอุปกรณ์ควบคุม ซึ่ง ได้แก่ วาล์วต่างๆ นั่นเอง วาล์วมีอยู่หลายชนิดด้วยกันแต่ละชนิดก็มีหน้าที่แตกต่างกันออกไม่ เช่น ควบคุมการเคลื่อนที่ของอุปกรณ์ทำงาน ควบคุมปริมาณการไหลของลมอัด ควบคุมความดันที่ใช้ ควบคุมการเริ่มและหยุดการทำงานของวงจรนิวแมติกส์ เป็นต้น วาล์วในระบบนิวแมติกส์สามารถแบ่ง ออกได้เป็น 5 ประเภทด้วยกันตามลักษณะหน้าที่และการใช้งาน

- วาล์วควบคุมทิศทาง (Directional Control Valve)
- วาล์วชนิดลมไหหลังเดียว (Non-return Valve)

- วาล์วควบคุมความดัน (Pressure control Valve)
- วาล์วควบคุมอัตราไหล (Flow control Valve)
- วาล์วนีด-ปิดและวาล์วผสม (Shut-off Valve and Valve combination)

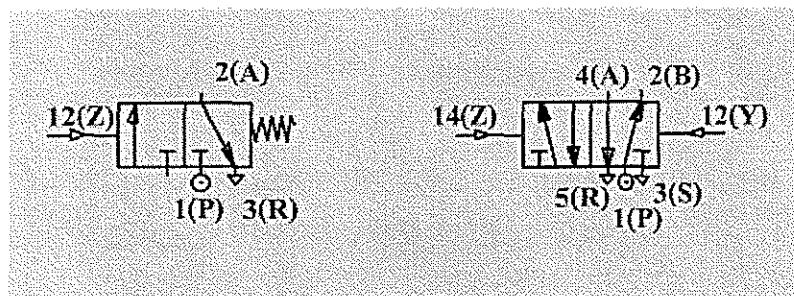
2.4.1 สัญลักษณ์และการเรียกชื่อวาล์ว

ในงานอุตสาหกรรมนิยมใช้สัญลักษณ์เพื่อความสะดวกรวดเร็วและง่ายต่อการทำความเข้าใจ การทำงานของเครื่องจักรที่ใช้ระบบนิวแมติกส์ที่ เช่นเดียวกัน มีสัญลักษณ์ที่ใช้อยู่หลายระบบ ด้วยกัน เช่น ASA (American Standard Association) ISO (International Standard Organization) JIS (Japanese Industry Standard) JIC (Joint Industry Conference) DIN (Deutsche Industry Norm) ซึ่งแต่ละระบบจะมีความแตกต่างกันไม่มากนัก หากเข้าใจถึงสัญลักษณ์ของระบบใดระบบหนึ่งแล้วในระบบอื่นก็สามารถอธิบายได้ไม่ยากนัก ตำแหน่งการทำงานของวาล์ว จะใช้สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตำแหน่งการทำงานของวาล์วจะแทนด้วยรูปสี่เหลี่ยมดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.3 สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตำแหน่งการทำงานของวาล์ว

สัญลักษณ์	ความหมาย
	วาล์ว 1 ตำแหน่ง
	วาล์ว 2 ตำแหน่ง
	วาล์ว 3 ตำแหน่ง
	วาล์ว 4 ตำแหน่ง

การเขียนสัญลักษณ์ จะใช้รูปสี่เหลี่ยมนี้รูปแทนตำแหน่งของวาล์ว 1 ตำแหน่ง ถ้าวาล์วควบคุมมีตำแหน่งการทำงานหลายตำแหน่ง ก็จะมีรูปสี่เหลี่ยมหลายรูปต่อกัน เช่น วาล์วควบคุม 2 ตำแหน่งดังแสดงในรูปที่ 2.29 ก็จะมีรูปสี่เหลี่ยม 2 รูปติดต่อกัน ในลักษณะสี่เหลี่ยมที่แสดงตำแหน่งของวาล์วนี้จะประกอบด้วยตำแหน่งปกติ หรือตำแหน่งที่วาล์วยังไม่ถูกเลื่อนและตำแหน่งการทำงานของวาล์ว ซึ่ง สามารถแสดงให้เห็นด้วยตัวเลขที่กำหนดภายในช่องสี่เหลี่ยม โดยเลข 0 หมายถึงตำแหน่งปกติ หมายเลขอื่น หมายถึงตำแหน่งทำงาน ซึ่งอาจเป็นตำแหน่งที่ 1, 2 หรือ 3 เรียงลำดับกันไปแล้วแต่ว่าวาล์วจะมีกี่ตำแหน่ง



รูปที่ 2.29 สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตำแหน่งการทำงานของวาล์ว

ทางต่อคอมของวาล์วควบคุมทิศทางในระบบนิวแมติกส์จะมีการกำหนดรหัสทางต่อคอมเพื่อให้เกิดความสะดวก และเข้าใจตรงกันในการออกแบบ และต้องจัด การกำหนดรหัสทางต่อคอมของวาล์วควบคุมทิศทาง โดยทั่วๆ ไปสามารถกระทำได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.4 การกำหนดรหัสทางต่อคอมของวาล์วควบคุมทิศทาง

ตัวเลข	ตัวอักษร	ตัวอักษรต่อ	หน้าที่
1	P	Sub	ฐานขายลมอัดเข้าวาล์ว
2,4	A,B	Out	รูต่อลมอัดไปใช้งาน
3,5	R,S	Ex	ฐานขายลมทิ้ง
12,14	X,Y,Z	Signal in	รูต่อเข้าวาล์วควบคุมเพื่อผลในการบังคับให้วาล์วทำงาน

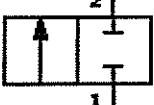
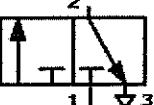
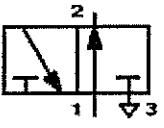
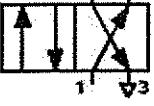
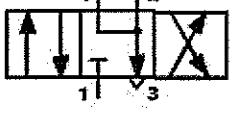
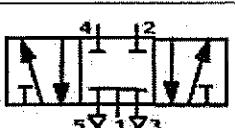
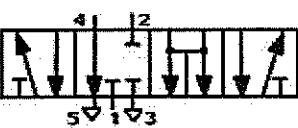
การอ่านสัญลักษณ์ของวาล์วควบคุมทิศทาง วาล์วแต่ตัวจะมีสัญลักษณ์ติดไว้ที่ตัววาล์ว เพื่อบอกหน้าที่และการทำงานของวาล์ว ตารางข้างล่างนี้ เป็นตารางที่แสดงสัญลักษณ์ของวาล์วโดยอธิบาย

ตารางที่ 2.5 สัญลักษณ์ของว่าด้วย

สัญลักษณ์	ความหมาย
	ทิศทางหัวถูกจะหมายถึง ท่อทางภายในว่าด้วยซึ่งจะทำให้ลมผ่านตลอดตามทิศทางหัวถูก
	ท่อทางของว่าด้วยที่ถูกปิดกันไม่ให้ลมผ่านไปได้
	ท่อลมของว่าด้วยต่อถึงกันแสดงด้วยชุดต่อจุดใหญ่
	สัญลักษณ์ ๕ แสดงว่าการระบายน้ำลมอัดภายในตัวของว่าด้วย
	สัญลักษณ์รูป ๕ แสดงว่าการระบายน้ำลมอัดสามารถต่อหัวหรือติดตัวเก็บเสียงได้
	สัญลักษณ์รูป ๕ แสดงว่าการระบายน้ำลมอัดสามารถต่อหัวหรือติดตัวเก็บเสียงได้
	สัญลักษณ์ คือแหล่งจ่ายลมที่ต่อเข้ากับว่าด้วยควบคุม

การเรียกชื่อว่าด้วยควบคุมทิศทางในระบบนิวแมติกส์จึงเรียกชื่อโดยเรียกทางต่อลมก่อนแล้วตามด้วยตำแหน่งการทำงานดังจะกล่าวต่อไปนี้

ตารางที่ 2.6 การกำหนดแสดงทิศทาง

ลักษณะ	ความหมาย
	วาล์วควบคุม 2 ทาง 2 ตำแหน่งปิดตื้อ (2/2 D.C. Valve) Normally Closed)
	วาล์วควบคุม 2 ทาง 2 ตำแหน่ง ปิดตื้อ (2/2 D.C. Valve) Normally Opened)
	วาล์วควบคุม 3 ทาง 2 ตำแหน่ง ปิดตื้อ (3/2 D.C. Valve) Normally Closed)
	วาล์วควบคุม 4 ทาง 2 ตำแหน่ง ปิดตื้อ (3/2 D.C. Valve)
	วาล์วควบคุม 4 ทาง 3 ตำแหน่ง (4/2 D.C. Valve Closed Center) สำหรับตำแหน่งกลางนี้มีอยู่หลายแบบแล้วแต่ลักษณะของการนำไปใช้งาน
	วาล์วควบคุม 5 ทาง 2 ตำแหน่ง (5/2 D.C. Valve)
	วาล์วควบคุม 5 ทาง 3 ตำแหน่ง (5/3 D.C. Valve)
	วาล์วควบคุม 5 ทาง 4 ตำแหน่ง (5/4 D.C. Valve)

2.4.2 การเลื่อนวาล์วควบคุม

การเลื่อนให้วาล์วควบคุมเปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่นั้นสามารถทำได้หลายลักษณะ ขึ้นอยู่กับลักษณะของจรที่ออกแบบ เพื่อใช้งานที่แตกต่างกันออกไป โดยที่ลักษณะของการเลื่อน วาล์วควบคุมทิศทางแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภทด้วยกันดังต่อไปนี้

- การเลื่อนวาล์วควบคุมโดยใช้กล้ามเนื้อ คือ การควบคุมวาล์วที่ต้องอาศัยแรงกระทำ ต่อวาล์วเพื่อให้วาล์วสามารถ เปิด-ปิด ได้ เช่น การใช้มือกด ใช้เท้าเหยียบ เป็นต้น

ตารางที่ 2.7 การเลื่อนวาล์วควบคุมโดยใช้กล้ามเนื้อ

สัญลักษณ์	ความหมาย
	ใช้กล้ามเนื้อในการเลื่อน (สัญลักษณ์ทั่วไป)
	ใช้มือกด
	ใช้เท้าเหยียบ
	ใช้มือดึง ดัน มีตัวล็อกคำแนะนำ

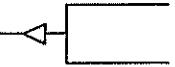
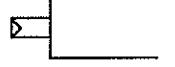
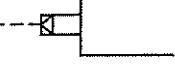
- การเลื่อนวาล์วควบคุมโดยใช้กลไก คือการควบคุมวาล์วโดยอาศัยกลไก ช่วยในการ เปิด-ปิด เช่น ใช้แรงดันสปริงกด หรือ ใช้ก้านลูกสูบกดเปิด-ปิดวาล์ว เป็นต้น

ตารางที่ 2.8 การเลื่อนวาล์วควบคุมโดยใช้กลไก

สัญลักษณ์	ความหมาย
	ใช้สปริงดันให้อยู่ตำแหน่งปกติ
	ใช้กลไกภายนอกดทำงานสองทิศทาง เช่น ใช้ก้านลูกสูบกด

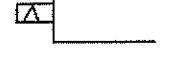
- การเลื่อนวาล์วควบคุมโดยใช้ลมควบคุม คือ การควบคุมวาล์วโดยอาศัยแรงดันลม ในการเปิด-ปิดวาล์ว ซึ่งมีสัญลักษณ์ดังนี้

ตารางที่ 2.9 การเลื่อนวาล์วควบคุมโดยใช้ลมควบคุม

สัญลักษณ์	ความหมาย
	ใช้สัญญาณลมดันให้วาล์วเดื่อนไป และเลื่อนกลับ
	ใช้สัญญาณลมระบบทิ้งให้วาล์วเดื่อนไป และเลื่อนกลับ
	ใช้สัญญาณลมดันให้วาล์วเดื่อน โดยใช้ความแตกต่างของพื้นที่หน้าตัดของวาล์ว
	ใช้สัญญาณลมควบคุมทางอ้อม กือใช้มีปอดันวาล์วให้ผ่านลิ้นช่วย (Pilot Valve) ที่อยู่ภายในตัววาล์วไปปอดันเมนูวาล์วให้เคลื่อนที่
	แบบระบบลมออกสู่บรรยายกาศ

- การเลื่อนวาล์วควบคุมโดยไฟฟ้า คือ การควบคุมวาล์วโดยใช้แรงดันไฟฟ้าจ่ายไฟให้ขึ้นคลอดที่พั้นรอบแกนเหล็ก ซึ่งจะทำให้เกิดสนามแม่เหล็กเพื่อไปผลักดันแกนเหล็กเลื่อนเข้า หรือ เลื่อนออกให้มีปอดันวาล์ว เปิด-ปิดได้

ตารางที่ 2.10 การเลื่อนวาล์วควบคุมโดยไฟฟ้า

สัญลักษณ์	ความหมาย
	ใช้โซลินอยด์จำนวน 1 ชุด ทำให้วาล์วเดื่อน
	ใช้โซลินอยด์จำนวนมากกว่า 1 ชุด ทำงานทิศทางเดียวกันเพื่อให้วาล์วเดื่อน
	ใช้โซลินอยด์จำนวนมากกว่า 1 ชุด ทำงานทิศทางตรงข้ามกัน เพื่อให้วาล์วเดื่อน

- การเลื่อนวาล์วควบคุมโดยใช้วิธีแบบผสม กือการควบคุมวาล์วที่ๆ ใช้ แรงดันลม แรงดันไฟฟ้า ในการเปิด-ปิด วาล์ว

ตารางที่ 2.11 การเลื่อนวาล์วควบคุมโดยใช้วิธีแบบผสม

สัญลักษณ์	ความหมาย
	ใช้โซลินอยด์เปิดทางลม และลมเป็นตัวเลื่อนวาล์ว
	ใช้ลูกกลิ้งไปเม็ดทางลมให้เป็นตัวเลื่อนวาล์ว
	ใช้โซลินอยด์ หรือแรร์เจนเดล์ลมอย่างใดอย่างหนึ่ง ในการเลื่อนวาล์ว
	ใช้โซลินอยด์ หรือมีอคดในการเลื่อนวาล์ว
	ใช้โซลินอยด์เปิดทางลมให้ลมไปเลื่อนวาล์ว
	ใช้โซลินอยด์เปิดทางลม หรือใช้มีอคดไปเปิดทางลมเพื่อให้ลมไปเลื่อนวาล์ว

2.4.3 การกำหนดหรือให้อุปกรณ์หรือวิธีแสดงขั้นตอนการทำงานในวงจรนิวแมติกส์

การกำหนดหรือให้รหัสอุปกรณ์หรือวิธีแสดงขั้นตอนการทำงานในวงจรนิวแมติกส์ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 วิธีดังนี้

1. การเขียนรหัสอุปกรณ์โดยใช้ตัวเลขมี 2 วิธีคือ

- การเรียงลำดับตัวเลข ไม่มีการแยกกันของการทำงานโดยจะนับจากขวาล่างขึ้นไปซึ่งเป็นอุปกรณ์ให้สัญญาณจนถึงอุปกรณ์ทำงานโดยเริ่มตั้งแต่อุปกรณ์ให้สัญญาณจะเป็น 0.1 0.2 อุปกรณ์ควบคุม การทำงานเริ่มจาก 1.1 จากซ้ายไปขวา จากล่างขึ้นบนจนครบทุกตัว ทำให้ยุ่งยากสำหรับมีระบบอุปกรณ์จำนวนมาก เพราะ ไม่ทราบว่าแต่ละตัวทำงานที่อะไร จึงไม่นิยมใช้

- การแบ่งเป็นกลุ่มตัวเลขเรียงตามลำดับ การวางแผนอุปกรณ์ในวงจรนิวแมติกส์จะวางเป็นแควมเรียบหลักอยู่ 4 แคว และมีอุปกรณ์ช่วย 1 แคว เรียงตามลำดับจากบนลง

2. การเขียนรหัสอุปกรณ์โดยใช้ตัวอักษร

การใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษแทนอุปกรณ์ในวงจรที่ระบบอุปกรณ์ทำงานเป็นระบบ และอุปกรณ์สัญญาณไม่แบ่งเป็นกลุ่มตามสัญญาณบังคับระบบอุปกรณ์ โดยใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษตัวพิมพ์

ให้ญี่ปุ่น อุปกรณ์การทำงาน คือระบบอํอกสูบ มอเตอร์ล้มการแสดงขั้นตอนการทำงานของระบบอํอกสูบ ต่างๆ โดยใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษสมกับเครื่องหมาย + และ - มีหลักเกณฑ์ดังนี้

อักษรตัวพิมพ์ใหญ่ หมายถึง อุปกรณ์การทำงาน เช่น ระบบอํอกสูบใดทำงานก่อนจะได้รับตัวอักษรก่อน เช่น ระบบอํอกสูบ A,B,C ตามลำดับ

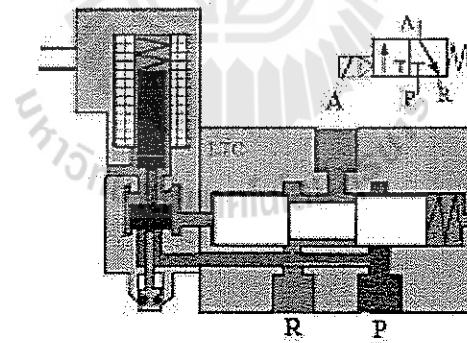
เครื่องหมาย + หมายถึง ลูกสูบเคลื่อนที่ออก เช่น A+ B+

เครื่องหมาย - หมายถึง ลูกสูบเคลื่อนที่เข้า เช่น A- B-

2.4.4 โซลินอยด์วาล์ว (Solenoid valve)

คืออุปกรณ์สวิตช์ที่อาศัย หลักการทำงานของแม่เหล็กไฟฟ้าทำงานร่วมกับกลไกโดยใช้การป้อนไฟเป็นตัวกำหนดเงื่อนไขในการทำงานควบคุมให้ลิ้นกลไกปิดหรือเปิดได้ อุปกรณ์ที่ใช้โซลินอยด์วาล์วควบคุม ได้แก่ วาล์วน้ำ เบรก และคลัตช์ เป็นต้น ประเภทของโซลินอยด์วาล์วตามที่ใช้กันทั่วไป โซลินอยด์วาล์วสามารถจำแนกได้หลายแบบดังนี้

- วาล์วควบคุม 3 ทิศทาง 2 ตำแหน่ง ปกติปิดเลื่อนวาล์วโดยโซลินอยด์และล้มดัน หัวย วาล์วเลื่อนกลับโดยสปริงดังแสดงในรูปที่ 2.30

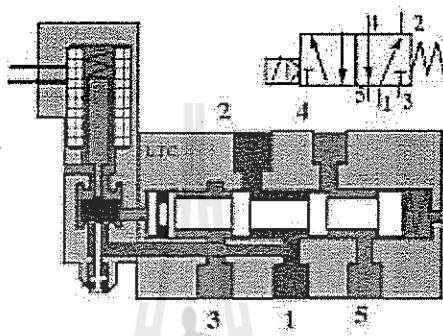


รูปที่ 2.30 แสดงโซลินอยด์วาล์วควบคุม 3 ทิศทาง 2 ตำแหน่ง

ปกติ สปริงจะดันให้วาล์วไฟลอดปิด สปริงจะดันให้ลูกสูบเลื่อนไปทางซ้ายเมื่อ ลมจากช่อง P ไม่สามารถผ่านไปช่อง A ได้ ช่อง A จะต่อ กับช่อง R เมื่อป้อนไฟให้โซลินอยด์จะถูกดึงให้เปิด วาล์วไฟลอด วาล์วไฟลอดจะเปิดให้ลมไปดันลูกสูบให้เลื่อนไปด้านขวาเมื่อ เปิดให้ลมผ่านจากช่อง P ไป

ยังช่อง A เมื่อตัดไฟออกจากโซลินอยด์ งานอาจแม่เหล็กของโซลินอยด์ไป สปริงจะดันให้แกนเลื่อนลงดันให้วาล์วเพลอดปิด สปริงจะดันให้ถูกสูบกลับตำแหน่งปกติ

- วาล์วควบคุม 5 ทิศทาง 2 ตำแหน่ง เลือกว่าล้ำโดยโซลินอยด์และลมดันช่วยวาล์วเลื่อนกลับโดยสารiringดังแสดงในรูปที่ 2.31



รูปที่ 2.31 โซลินอยด์วาล์วควบคุม 5 ทิศทาง 2 ตำแหน่ง

ปกติ ลมจากช่อง 1 ต่อไปยังช่อง 2 ลมจากช่อง 4 ต่อไปยังช่อง 3 ส่วนช่อง 3 อุดตัน เมื่อป้อนไฟฟ้าให้กับโซลินอยด์วาล์วเพลอดจะเปิดให้ลมไปดันถูกสูบให้เลื่อนไปทางขวาเมื่อลมจากช่อง 1 จะต่อไปยังช่อง 4 ส่วนลมจากช่อง 2 จะไหลไปยังช่อง 3 ส่วนช่อง 5 อุดตัน เมื่อตัดไฟฟ้าออกจากโซลินอยด์สปริงจะดันถูกกลับตำแหน่งปกติ

ในการเลือกใช้โซลินอยด์วาล์วสำหรับอุตสาหกรรมนี้ นอกจากจะระบุถึงขนาดเกลียวข้อต่อของวาล์วที่จะนำไปติดตั้งเป็นสำคัญพร้อมกับรายละเอียดของไฟฟ้าที่ใช้ป้อนโดยลักษณะ วาล์ว แล้ว ยังต้องพิจารณาขนาดของวัสดุที่เป็นตัวเรื่องว่าเป็นสแตน เป็นทองเหลือง หรือเป็นพลาสติก เป็นต้น โดยความเป็นจริงแล้วการเลือก โซลินอยด์วาล์วไปใช้ให้ถูกกับงานนั้นยังมีเรื่องที่ต้องพิจารณาอีก หลายอย่างทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่จะเกิดขึ้นภายหลังไม่ว่าจะเกิดจากการที่วาล์วทำงานบ้างไม่ทำงานบ้าง ลิ้นปิดเปิดวาล์ว กระเพื่อเป็นเสียงดัง ตลอดไปมีปัญหาเรื่องการซ่อมแซมหรือ อย่างรวดเร็วทั้งที่ใช้งานได้ไม่นาน ปัญหาเหล่านี้จะทำให้เสียทั้งเงินและเวลา

2.5 ไมโครคอนโทรลเลอร์ (Microcontroller)

ไมโครคอนโทรลเลอร์ เป็นอุปกรณ์ที่สามารถสร้างระบบควบคุมได้ โดยอุปกรณ์นี้มีขนาดเล็ก และเป็นอุปกรณ์ประเภทสารกึ่งตัวนำที่มีการรวมเอาฟังก์ชันการทำงานต่างๆ ไว้ในตัวมันเอง ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งในที่นี้หมายถึงอุปกรณ์ภายในที่ประกอบด้วย หน่วยประมวลผลกลาง, พอร์ตในการเชื่อมต่อแบบต่างๆ

2.5.1 ส่วนประกอบทั่วไปของไมโครคอนโทรลเลอร์

- หน่วยประมวลผลกลาง (Control Processing Unit) หน่วยประมวลผลกลาง หรือไมโครprocressor มีหน้าที่นำคำสั่งและข้อมูลที่เก็บไว้ในหน่วยความจำมาแปลงความหมาย และกระทำตามคำสั่งพื้นฐานของไมโครprocressor ซึ่งแทนด้วยรหัสเลขฐานสอง

- หน่วยความจำ (Memory Unit) เป็นที่เก็บโปรแกรมข้อมูลและผลลัพธ์ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยความจำหลัก (Main Memory Unit) จะทำงานเชื่อมต่อกับหน่วยประมวลผลกลาง และหน่วยประมวลผลกลางสามารถใช้งานได้โดยตรงหน่วยความจำชนิดนี้จะเก็บข้อมูลและชุดคำสั่งในระหว่างการประมวลผล และหน่วยความจำรอง (Secondary Storage) ทำหน้าที่เก็บข้อมูลตามคำสั่งของผู้ใช้ ซึ่งจะมีพื้นที่หรือความจุมากกว่าหน่วยความจำหลัก ลักษณะในการเก็บข้อมูลจะเป็นแบบถาวร

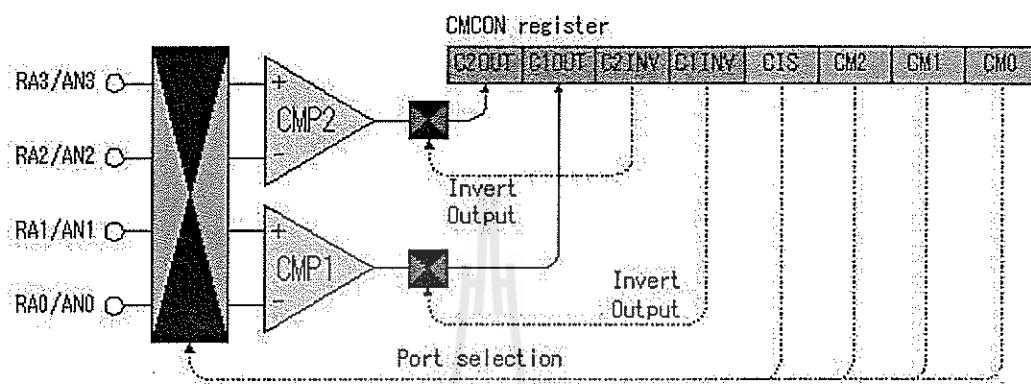
- หน่วยรับ และแสดงผลข้อมูล (Input / Output) เป็นตัวรับข้อมูลชุดคำสั่งเพื่อใช้ในการประมวลผล เช่นการติดต่อกับ จอยสติก (Joy Stick) เครื่องอ่านพิมพ์ (Digitizing tablet) อุปกรณ์การข้อมูล (Data Scanning Devices) และสแกนเนอร์ (Scanner) เป็นต้นในขณะเดียวกันก็จะทำหน้าที่ในการแสดงการประมวลผลคำสั่ง

- ไทเมอร์ (Timer) เป็นตัวสร้างฐานเวลา สามารถใช้กำหนดสัญญาณอินเทอร์รัปต์เมื่อเกิดการนับค่าเกินหรือโอเวอร์โฟลوا (Overflow) นอกจากนี้ยังสามารถใช้งานเป็นตัวสร้างฐานเวลาให้กับโมดูล ตรวจสอบสัญญาณ เมริบันเทียบ และสร้างสัญญาณ PWM หรือ โมดูล CCP ไทเมอร์หรือเคน์เตอร์จะขึ้นอยู่กับการนับสัญญาณถ้าเป็นการนับสัญญาณนาฬิกาจากภายนอกก็ทำงานเป็นตัวตั้งเวลา หรือไทเมอร์ แต่ถ้าเป็นการนับสัญญาณจากภายนอกก็จะเป็นตัวนับหรือเคน์เตอร์

- หน่วยควบคุมการอินเตอร์รัป (Interrupt Controller) เป็นตัวควบคุมการทำงานของการอินเตอร์รัป (Interrupt) ของไมโครคอนโทรลเลอร์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบคือ อินเตอร์รัปภายนอก และ อินเตอร์รัปภายใน

2.5.2 โมดูลการเปรียบเทียบ (Comparator Module)

เป็นตัวการเปรียบเทียบความแตกต่างของแรงดันแบบอนามัยล็อก ซึ่งจะนำค่าอินพุตที่ได้รับมาเปรียบเทียบกับแรงดันอ้างอิง พังก์ชันในการเปรียบเทียบแรงดันแบบอนามัยจะถูกควบคุมโดยรีจิสเตอร์ CMCON ดังแสดงในรูปที่ 2.32



รูปที่ 2.32 วงจรและฟังก์ชันการทำงานของโมดูลการเปรียบเทียบของ PIC16F628

การอินเตอร์รัพท์จะเกิดขึ้นเมื่อค่าของแรงดัน เอาท์พุตเปลี่ยนแปลงไป ในกรณีนี้ ค่าของบิต CIME ในรีจิสเตอร์ PIE1 จะถูกเซ็ตเป็น 1 ซึ่งค่าของบิต PEIE ในรีจิสเตอร์ OPTION ควรที่จะเป็น 1 ด้วย เมื่อ เอาท์พุตของการเปรียบเทียบเปลี่ยนแปลง ค่าของบิต CMIF ในรีจิสเตอร์จะเป็น 1 เมื่อเกิดการ อินเตอร์รัพท์ ในกระบวนการอินเตอร์รัพท์ บิตCIMFในรีจิสเตอร์ PIR1 จะต้องโคนเคลียร์ทึ้ง เสนอถ้าเกิดการ อินเตอร์รัพท์ แต่ถ้าค่าของเอาต์พุตของตัวเปรียบเทียบไม่เปลี่ยนแปลงก็จะไม่เกิดการ อินเตอร์รัพท์

การควบคุมเอาต์พุต (Output Control) เอาท์พุตของการเปรียบเทียบจะเก็บไว้ใน บิต C1OUT และ C2OUT ในรีจิสเตอร์ CMCON ซึ่งค่าของ บิต C1OUT และ C2OUT สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้จากการเซ็ตค่า บิต C1INV และ C2INV

การควบคุมอินพุต (Input Control) อินพุตของการเปรียบเทียบควบคุมได้จาก บิต CM0-CM2 และ CIS ในรีจิสเตอร์ CMCON เมื่อเว็บบิต CM2 เป็น 0 จะเป็นการเปิดการใช้งานฟังก์ชัน การเปรียบเทียบแรงดัน การกำหนดอินพุตทำได้โดยการกำหนดบิต CIS ให้เป็น 0 จะได้ขา AN0-AN3 เป็นอนามัยอินพุต เมื่อไม่ต้องการใช้ตัวเปรียบเทียบแรงดันก็เซ็ตค่าของ CM2 เป็น 1

แรงดันอ้างอิง (Voltage Reference, V_{REF}) ในการกำหนดค่าของแรงดันอ้างอิงใน ไมโครคอนโทรลเลอร์ 16F628 จะมีรีจิสเตอร์ VRCON ที่ใช้ในการกำหนดแรงดันอ้างอิง เช่นเมื่อมีการ

กำหนดให้ CM0-CM2 เป็น 010 แรงดันอ้างอิงก็จะได้จากแรงดันที่จ่ายให้กับ ไมโครคอลโทรลเลอร์ 16F628 แรงดันเอาต์พุตอ้างอิงจะถูกกำหนดที่พอร์ต RA2 ในรีจิสเตอร์ VRCONN แรงดันอ้างอิงสามารถออกแบบได้จาก บิต RA0-RA3 ในรีจิสเตอร์ VRCON ซึ่งสาระระบุช่วงได้เป็น 16 แบบจาก 0-15 ซึ่งค่าของระดับแรงดันจะมีแบบช่วงแรงดันต่ำ และช่วงแรงดันสูง ในที่นี่ค่าของแรงดันสูงสุดจะมีค่าเท่ากับ 3.6V ซึ่งเป็นค่าของแรงดันที่สามรถตั้งค่าได้ในบิต VRR ของรีจิสเตอร์ VRCON สมการการคำนวณหาค่าแรงดันเอาต์พุต จากการเช็คบิต VR0-VRR3 ในรีจิสเตอร์ VRCON

ตารางที่ 2.12 ความสัมพันธ์ของบิต VRR กับแรงดันที่แหล่งจ่ายไฟ (V_{DD}) 5 โวลท์

VR3-0	Low Range	High Range
0000	0.00	1.25
0001	0.21	1.41
0010	0.42	1.56
0011	0.63	1.72
0100	0.83	1.88
0101	1.04	2.03
0110	1.25	2.19
0111	1.46	2.34
1000	1.67	2.50
1001	1.88	2.66
1010	2.08	2.81
1011	2.29	2.97
1100	2.50	3.31
1101	2.71	2.28
1110	2.92	3.44
1111	3.13	3.59

การกำหนดค่า VRR เพื่อคำนวณหาค่า V_{REF}

$$\text{เมื่อ } VRR = 1 \text{ (Low Range)} \quad V_{REF} = (VR<3:0>/ 24) * V_{DD}$$

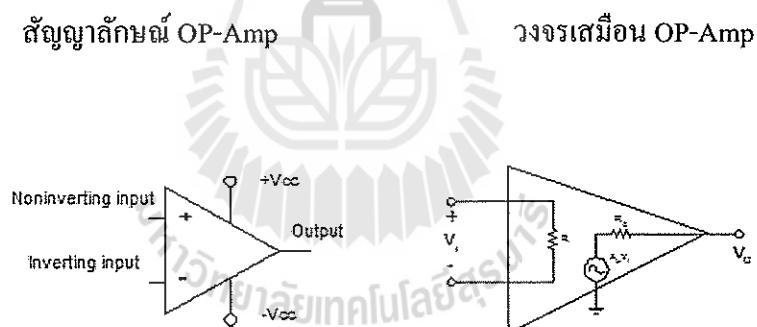
$$\text{เมื่อ } VRR = 0 \text{ (High Range)} \quad V_{REF} = 1/4 * VDD + (VR<3:0>/ 32) * V_{DD}$$

2.6 ออปแอมป์ (Op-Amp)

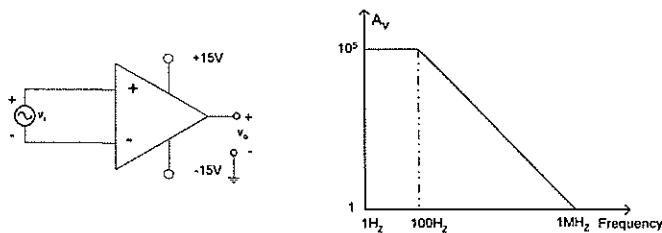
OP-Amp คืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ออกแบบเพื่อให้สามารถทำงานได้หลายรูปแบบ และเน้นความสะดวกในการใช้งาน OP-Amp เป็น IC (Integrated Circuit) ชนิดหนึ่งสามารถนำไปต่อวงจรได้มากน้ำย เช่น ขยายสัญญาณ ผลิตสัญญาณ เปรียบเทียบสัญญาณ และรวมสัญญาณ เป็นต้น

2.6.1 OP-Amp ในอุตสาหกรรม (Ideal OP-Amp)

- Input Impedance (R_i) = $\infty \Omega$ ปกติประมาณ 5 Mohm
- Output Impedance (R_o) = 0Ω ปกติประมาณ 10 ohm
- Voltage Gain (A_v) = ∞ ปกติประมาณ 105 เท่า
- Bandwidth = ∞Hz ปกติประมาณ 5 MHZ
- ไม่เปลี่ยนแปลงตามอุณหภูมิ
- การสวิงของเอาต์พุตเป็นแบบเส้นตรง (Linear Output Swing)
- ไม่มีสัญญาณรบกวน

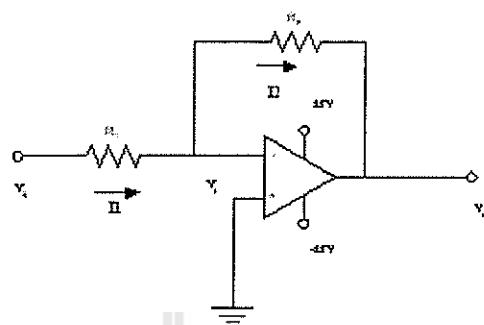


รูปที่ 2.33 Op-Amp ในอุตสาหกรรม



รูปที่ 2.34 วงจรขยายสัญญาณ OP-Amp แบบ Open Loop

- วงจรขยายสัญญาณแบบกลับเฟส (Inverting Amplifier)

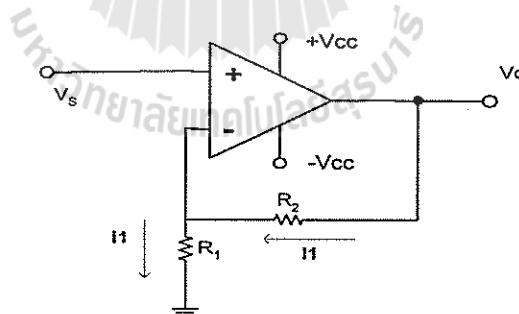


รูปที่ 2.35 วงจรขยายสัญญาณแบบกลับเฟส (Inverting Amplifier)

จากรูปที่ 2.35 สามารถหาอัตราการขยายของแรงดันขาออกได้ จาก

$$V_o = \left(-\frac{R_f}{R_1} \right) V_s \quad (2.31)$$

- วงจรขยายสัญญาณแบบไม่กลับเฟส (Non-inverting Amplifier)



รูปที่ 2.36 วงจรขยายสัญญาณแบบไม่กลับเฟส (Non-inverting Amplifier)

จากรูปที่ 2.36 สามารถหาอัตราการขยายของแรงดันขาออกได้ จาก

$$V_o = \left(\frac{R_1 + R_2}{R_1} \right) V_s \quad (2.32)$$

2.7 ปริทัศน์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษา บทความ ทฤษฎีการสั่นสะเทือนของเครื่องจักร การออกแบบวงจรควบคุมด้วยไมโครคอนโทรลเลอร์ ภาร�性สัญญาณด้วยօบอเปอเรนปี และการทำงานของเครื่องจักรด้วยระบบนิวเมติก พร้อมทั้งยังได้ศึกษาเพิ่มเติมจากงานวิจัยอื่น ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ โดยสามารถนำสารที่จำนำไปใช้เพื่อเน้นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาภัณฑ์งานวิจัยอื่นๆ ได้

จิระพล ศรีเสริฐผล และ สมใจ สุนทรสกุล(2006) ได้ศึกษา ทดสอบและวิเคราะห์ลักษณะการตอบสนองของตัวคูดซับการสั่นขนาดเล็ก (Miniature Shock Absorber) ตามสภาพการใช้งานจริง เพื่อหาตัวแปรนั่งชี้ความสัมพันธ์ แบบมีนัยสำคัญต่อลักษณะการทำงานของชุดชนิดยึดชิ้นงานที่ส่งผลผลกระทบทำให้เกิดความความเสียหาย โดยตรงต่อหัวอ่านและบันทึกข้อมูล ในอุตสาหกรรมฮาร์ดดิสก์ ไดร์ฟ (HDD) อันเป็นผลทำให้ประสิทธิภาพของหัวอ่านและบันทึกข้อมูลลดลง โดยทำการทดสอบและเบริร์นเทียนการสั่นที่เกิดจากการติดตั้งตัวคูดซับการสั่นที่มีคุณสมบัติที่แตกต่างกันกับระบบ ผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการการเลือกตัวคูดซับและควบคุมการสั่นของชุดชนิดยึดชิ้นงานให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จิระพล ศรีเสริฐผล สุเมธ ถิสูงเนิน และพิรบุษ พ่วงรักไพบูลย์(2006) ได้วิเคราะห์ด้านการสั่นสะเทือนเชิงกลของอุปกรณ์สำหรับทดสอบฮาร์ดดิสก์ ไดร์ฟที่เกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการทดสอบฮาร์ดดิสก์ มีผลต่อการทดสอบที่มีความผิดพลาดและความเสียหายที่เกิดขึ้น วิธีการวิเคราะห์การสั่นสะเทือนในเครื่องจักร จะใช้เครื่องมือวัดการสั่นสะเทือนเพื่อที่จะวิเคราะห์หาปัญหา เป็นการติดตามสภาพของเครื่องจักรกลในขณะที่กำลังทำงาน ทำให้สามารถป้องกันการเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับเครื่องจักรได้ ซึ่งทำให้สามารถประยุกต์ใช้จ่ายในด้านงานบำรุงรักษาเครื่องจักรลงได้ โดยทำการวิเคราะห์การสั่นสะเทือนที่เกิดขึ้นที่แสดงรูป่างการสั่นและความถี่ธรรมชาติจำนวน 5 โหนด ของอุปกรณ์สำหรับทดสอบ ซึ่งจะได้ว่าความถี่พื้นฐาน (Fundamental frequency) ของอุปกรณ์สำหรับทดสอบจะอยู่ในช่วง ความถี่ 49 Hz ถึง 51 Hz และความถี่ธรรมชาติและรูป่างการสั่นจำนวน 5 โหนดที่ได้จะอยู่ในช่วงความถี่ 51 Hz ถึง 121 HZ โดยผลที่ได้จากการเทคนิคการวัดจริงจากอุปกรณ์สำหรับทดสอบเบริร์นเทียนกับผลที่ได้จากระเบียบวิธีไฟในท่อสิเมนต์

ประดิษฐ์ หมู่เมืองสอง และ สุชญาณ บรรณาฐ (2250) ได้กล่าวถึงผลศาสตร์ของเครื่องจักรว่า รูปแบบการสั่นของเครื่องจักรมีความหลากหลายแตกต่างกันนั้นมีสาเหตุมาจากการเคลื่อนแบบพลศาสตร์ของเครื่องจักร (Machine Dynamics) โดยการเคลื่อนที่จะขึ้นอยู่กับมวล (Mass) ความมั่นคงแข็งแรง (Stiffness) ความหน่วง (Damping) และองศาอิสระในการเคลื่อนที่ (Degree of Freedom) แต่อย่างไรก็ตาม ยังจำเป็นต้องมีความระมัดระวังในการวิเคราะห์ เพราะรูปแบบการสั่นสะเทือนและ

ระดับพัฒนาที่ถูกสร้างขึ้นมาโดยเครื่องจักรอาจจะแปรผันไปตามปัจจัยของตำแหน่งหรือปัจจัยของแวดล้อมอื่น ๆ ในการวัด

สมคิด ยงหอม, สุรชัย นิจรันดร์ (2550) ได้กล่าวถึงระบบนิวแมติกส์เป็นระบบที่อาศัยแรงดันลมในการขับเคลื่อนเคลื่อนไหวของจักรให้ทำงาน โดยที่มีส่วนประกอบในการทำงานจะประกอบไปด้วย ชุดด้านกำลังซึ่งทำหน้าที่ส่งลมอัด อุปกรณ์ให้สัญญาณ อุปกรณ์ควบคุม และอุปกรณ์ทำงาน โดยการควบคุมแรงดันลมของระบบนิวแมติกส์จะใช้วาล์ว ซึ่งจะคอยทำหน้าที่ควบคุมการเริ่มและหยุดการทำงานของวงจรนิวแมติกส์ ในงานอุตสาหกรรมนิยมใช้สัญลักษณ์เพื่อความสะดวกเร็วและง่ายต่อการเข้าใจ

เดชาธิ มนีธรรม และ สำเริง เต็มราม (2554) ได้กล่าวไว้ว่าในโทรศัพท์มือถือ เป็นอุปกรณ์ที่สามารถสร้างระบบควบคุมได้ โดยอุปกรณ์นี้มีขนาดเล็ก และเป็นอุปกรณ์ประเภทสารกึ่งตัวนำที่มีการรวมเอาฟังก์ชันการทำงานต่างๆ ไว้ในตัวเอง ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับคอมพิวเตอร์ซึ่งมีใช้กันอย่างแพร่หลายในงานอุตสาหกรรม

2.8 สรุป

โรงงานอุตสาหกรรมโดยทั่วไปจะมีความพยายามควบคุมการผลิตให้ได้ปริมาณที่มากและคุณภาพดีตามที่ลูกค้าต้องการ และส่งได้ตามเวลาที่กำหนดพร้อมทั้งควบคุมต้นทุนในการผลิตให้ต่ำที่สุด ซึ่งผู้ปฏิบัติงานภายในโรงงานนั้นจะต้องมีความปลดปล่อยในการทำงาน โดยการทำงานนั้นจะต้องมีการประสานงานที่ดีกันระหว่างหน่วยงานด้านการผลิตและบำรุงรักษา ซึ่งถ้าเกิดการชำรุดเสียหายของเครื่องจักรก็จะส่งผลกระทบต่อการผลิต ดังนั้นการวางแผนในการบำรุงรักษาที่ดีจะทำให้เครื่องจักรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความนิ่งคงต่อการผลิต

การวิเคราะห์การสั่นสะเทือนไม่ได้ถูกนำมาใช้เฉพาะงานบำรุงรักษาเชิงพยากรณ์เท่านั้น แต่ยังสามารถนำไปใช้ได้ดีสำหรับการวิจัยหาสาเหตุของความผิดปกติของเครื่องจักรต่าง ๆ โดยเฉพาะเครื่องจักรในโรงงานอุตสาหกรรมทั่วไปเมื่อมีการนำเทคนิคนี้มาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ความหมายที่แปรผลได้จากข้อมูลการสั่นสะเทือนนี้จะส่งผลให้การรักษาจะดับเบิลเนื่องจากการทำงานที่มีประสิทธิภาพของระบบของโรงงานเป็นไปได้อย่างดีเยี่ยม

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การเคลื่อนที่ คือการเปลี่ยนตำแหน่งของวัตถุในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งวัดโดยผู้สังเกตที่เป็นส่วนหนึ่งของกรอบอ้างอิง เมื่อปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 เชอร์โวเชก นิวตัน ได้ศึกษาธรรมชาติของแรงที่มีผลต่อสภาพการเคลื่อนที่ของวัตถุ เพื่อขอรับถึงสภาพการเคลื่อนที่และการเปลี่ยนแปลงสภาพการเคลื่อนที่ของวัตถุ ได้สรุปเป็นกฎการเคลื่อนที่ได้ 3 ข้อ ดังต่อไปนี้

กฎการเคลื่อนที่ข้อที่ 1 ของนิวตัน ถ้ามีวัตถุวางนิ่งอยู่บนพื้นราบแล้วไม่มีแรงภายนอกอื่นมากระทำต่อวัตถุ วัตถุจะยังคงหยุดนิ่ง เช่นนั้นต่อไป หรือถ้าให้แรงสองแรงมากระทำต่อวัตถุโดยแรงทั้งสองมีขนาดเท่ากันและมีทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งเป็นผลให้แรงลักษณะเป็นศูนย์ จะพบว่าวัตถุจะยังคงสภาพหยุดนิ่งเช่นเดิม จึงสามารถสรุปได้ว่า “ถ้าไม่มีแรงภายนอกมากระทำต่อวัตถุ หรือแรงลักษณะไม่เท่ากัน วัตถุจะไม่เปลี่ยนสภาพการเคลื่อนที่” เช่น ถ้าวัตถุหยุดนิ่งก็จะหยุดนิ่งต่อไป ถ้ากำลังเคลื่อนที่ก็จะเคลื่อนที่ต่อไปด้วยความเร็วคงตัว โดยมีความสัมพันธ์ตามสมการดังนี้

$$\sum \vec{F} = 0 \quad (3.1)$$

กฎการเคลื่อนที่ข้อที่ 2 ของนิวตัน เมื่อมีแรงลักษณะเป็นศูนย์มากระทำต่อวัตถุ จะทำให้วัตถุเกิดความเร่งในทิศเดียวกับแรงลักษณะนั้นมากระทำ และขนาดของความเร่งนี้จะเปรียบเทียบกับขนาดของแรงลักษณะ และแปรผันผันกับมวลของวัตถุ โดยมีความสัมพันธ์ตามสมการดังนี้

$$\sum \vec{F} = m\vec{a} \quad (3.2)$$

เมื่อ \vec{F} คือแรงที่กระทำกับวัตถุ มีหน่วยเป็น นิวตัน (N)

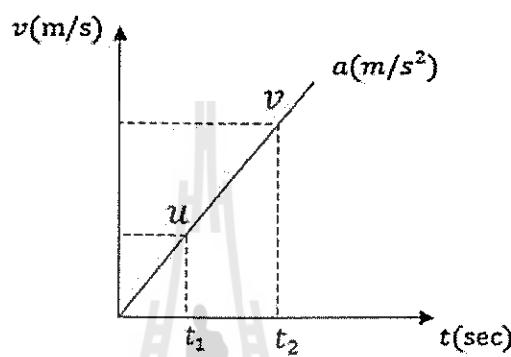
m คือมวลของวัตถุมี หน่วยเป็น กิโลกรัม (kg)

\vec{a} คือ ความเร่งของวัตถุ มีหน่วยเป็น เมตรต่อวินาทียกกำลังสอง (m/s^2)

กฎการเคลื่อนที่ข้อที่ 3 ของนิวตัน เมื่อมีแรงกระทำต่อวัตถุหนึ่ง วัตถุนั้นจะออกแรงโต้ตอบในทิศตรงกันข้ามกับแรงที่มากระทำ แรงทั้งสองนี้เกิดขึ้นพร้อมกันเสมอ เราเรียกแรงที่มากระทำต่อ

วัตถุว่า “แรงกิริยา” และเรียกแรงที่วัตถุได้ตอบค่อแรงที่มากระทำว่า “แรงปฏิกิริยา” และแรงทั้งสองนี้รวมเรียกว่า “แรงคู่กิริยา – ปฏิกิริยา” (Action – Reaction Pair)

จากกฎข้อ 2 ของนิวตัน ความเร่งของวัตถุเป็นปฏิกิริยา โดยตรงกับแรงลัพธ์ที่กระทำและเป็นปฏิกิริยาผกผันกับมวลของวัตถุ จากสมการที่ 3.2 ค่าความเร่งของวัตถุจะมีการเปลี่ยนแปลง ความเร็ว ณ เวลาหนึ่งดังรูปที่ 3.1



รูปที่ 3.1 การหาค่าความเร่ง

จากรูปที่ 3.1 จะได้

$$\bar{a} = \frac{(v - u)}{(t_2 - t_1)} \quad (3.3)$$

เมื่อ

v กือ ความเร็วสุดท้ายของวัตถุ

u กือ ความเร็วเริ่มต้นของวัตถุ

t_1 กือ เวลาที่ความเร็วของวัตถุที่ตำแหน่งเริ่มต้น

t_2 กือ เวลาที่ความเร็วของวัตถุที่ตำแหน่งสุดท้าย

แทนค่าสมการที่ 3.3 ลงในสมการที่ 3.2 จะได้

$$\vec{F} = \frac{(mv - mu)}{\Delta t} \quad (3.4)$$

จากสมการที่ 3.4 จะได้

$$\vec{F}\Delta t = mv - mu \quad (3.5)$$

จากสมการที่ 3.5 ปริมาณการเคลื่อนที่ของวัตถุซึ่งปริมาณนี้จะบอกถึงความพยายามที่จะเคลื่อนที่ไปข้างหน้าของวัตถุปริมาณนี้ขึ้นอยู่กับมวล และความเร็วของวัตถุในขณะนั้นคือ โนเมนตัม และ พลคุณของเวลา กับแรงที่ไม่เป็นสูญเสียกระทำกับวัตถุจะทำให้โนเมนตัมเปลี่ยนไปในช่วงเวลา หนึ่ง คือ การคลด ดังนั้นการลดแรงกระทำต่อวัตถุสามารถกระทำได้โดยการลดความเร็วในการเคลื่อนที่ของวัตถุก่อนเกิดการชนกัน

การเพิ่มความเร็วของหุ่นยนต์ในการเคลื่อนที่แบบหมุนที่ไม่เหมาะสมนั้นจะส่งผลทำให้ แอมพลิจูดการสั่นเพิ่มขึ้นเนื่องจากการกระแทกกันระหว่างแขนของหุ่นยนต์กับชุดวนการสั่น คั่งนั้นในงานวิจัยนี้จะมุ่งเน้นหาความสัมพันธ์ระหว่างความเร็ว เวลา และ การสั่นที่เกิดจากแรงกระแทกในการหมุน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของแรงดันลมที่ใช้ในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์ อัตโนมัติในกระบวนการหินออก-ใส่เข้าาร์คิดสก์ไดรฟ์ ซึ่งการศึกษารึนี้จะใช้แรงดันลมนาน 4 - 8 นาที โดยการวิจัยจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

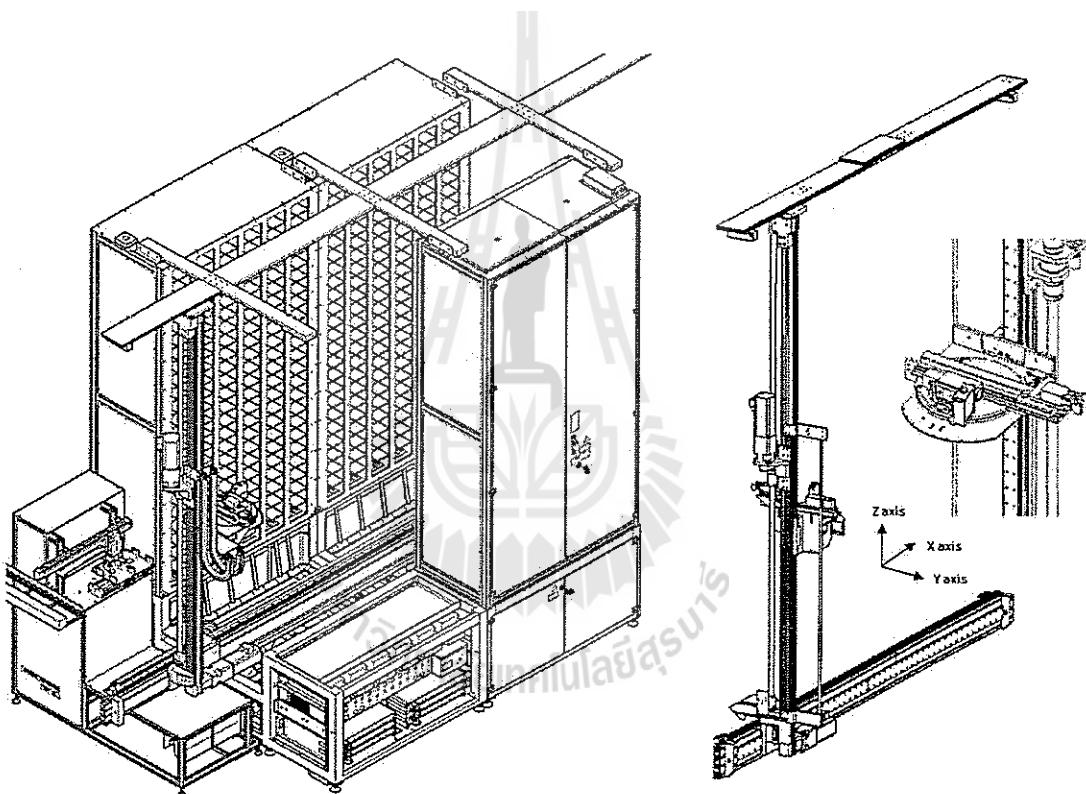
- ศึกษาความสัมพันธ์ของการสั่นกับแรงดันลมในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์
- ออกแบบชุดควบคุมการสั่น

เมื่อทราบถึงความสัมพันธ์ของการสั่นกับแรงดันลมในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์ ที่จะได้ทำการออกแบบชุดควบคุมแรงดันลมแบบอัตโนมัติ เพื่อลดความเร็วในการหมุนของแขนจับหุ่นยนต์เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงแรงดันลม โดยใช้โซลินอยด์วาวล์เป็นตัวควบคุมการปล่อยลมใน การเคลื่อนที่ และใช้ในโครคอน โทรลเลอร์ควบคุมการทำงานของโซลินอยด์ ซึ่งการชนกันของหุ่นยนต์กับตัวชุดวนการสั่นแต่ละครั้งจะมีเซ็นเซอร์ตรวจจับการสั่นโดยส่งสัญญาณมาสู่ในโครคอน โทรลเลอร์ เพื่อใช้ในการคำนวณหาช่วงเวลาในการเปิด-ปิดวาล์วลมในแต่ละครั้ง โดยให้มีแอมพลิจูดการสั่นน้อยที่สุด และคำนึงถึงเวลาที่ใช้ในการเคลื่อนที่น้อยที่สุดด้วย

3.1 เครื่องทดสอบอาร์คิดสก์ไดรฟ์และแขนจับหุ่นยนต์

เครื่องทดสอบอาร์คิดสก์ไดรฟ์ที่มีช่องทดสอบมากกว่า 1 ช่องทดสอบ ในกระบวนการหินออก-ใส่เข้าาร์คิดสก์ไดรฟ์เข้าช่องทดสอบของเครื่องทดสอบอาร์คิดสก์ไดรฟ์จะใช้หุ่นยนต์ โดยการเคลื่อนที่ของหุ่นยนต์จะมีการเคลื่อนที่ทั้งหมด 3 แกน คือ ขนาดกับตัวเครื่อง (แนวแกน X) ในแนวตัดขวาง (แนวแกน Y) และในแนวดิ่ง (แนวแกน Z) โดยการเคลื่อนที่ในแนวแกน X และแนวแกน

Z จะใช้เซอร์โวมอเตอร์ (Servo Motor) เป็นตัวขับเคลื่อน ส่วนในแนวแกน Y จะใช้ระบบนิวเมติกส์ เครื่องทดสอบจะแบ่งช่องทดสอบออกเป็น 2 ชั้งที่เท่า ๆ กัน คือด้านซ้าย และด้านขวาโดยมีช่องทดสอบมากกว่า 1000 ช่อง ดังแสดงในรูปที่ 3.2 การคืนหาตำแหน่งช่องทดสอบของแขนจับหุ่นยนต์จะใช้กล้องเป็นตัวตรวจจับภาพ เพื่อหาระยะตำแหน่งช่องทดสอบในการยินยอม-ໄส์เข้า ชาร์ดดิสก์ไดรฟ์ ซึ่งแรงดันลมที่ใช้ในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์ในแนวแกน Y จะมี ค่าประมาณ 3-4 บาร์ และการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์จากด้านหนึ่งไปยังด้านหนึ่งจะมีจำนวน การสั่นเป็นตัวลดแรงกระแทกจากการหมุน

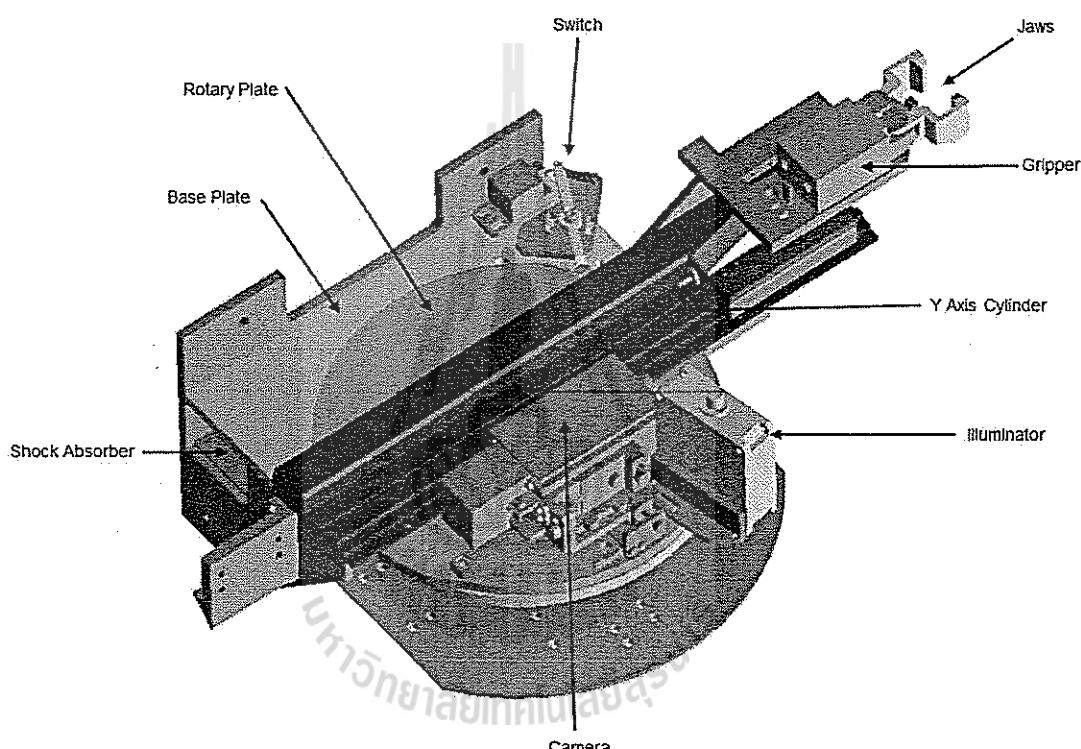


รูปที่ 3.2 เครื่องทดสอบชาร์ดดิสก์ไดรฟ์

ส่วนประกอบของแขนจับหุ่นยนต์ดังแสดงในรูปที่ 3.3 มีหน้าที่การทำงานมีดังนี้

- Base Plate ทำหน้าที่เป็นแท่นยึดกับแขนจับหุ่นยนต์
- Rotary Plate ทำหน้าที่เป็นตัวหมุนของแขนจับหุ่นยนต์
- Jaws ทำหน้าที่เป็นกัดสลักถ้าครองชาร์ดดิสก์ไดรฟ์ที่ในช่องทดสอบ

- Gripper ทำหน้าที่เป็นตัวจับชาร์ดิสก์ไดรฟ์
- Y axis Cylinder ทำหน้าที่เป็นตัวเลื่อนของแขนจับหุ่นยนต์
- Illuminator ทำหน้าที่ให้แสงสว่างเวลาจับภาพตำแหน่งซ่องทดสอบ
- Camera ทำหน้าที่จับภาพตำแหน่งซ่องทดสอบ
- Switch ทำหน้าที่กำหนดของเขตการหมุนของหุ่นยนต์
- Shock Absorber ทำหน้าที่ลดแรงกระแทกจากการหมุนของแขนจับหุ่นยนต์



รูปที่ 3.3 แขนจับหุ่นยนต์อัตโนมัติ

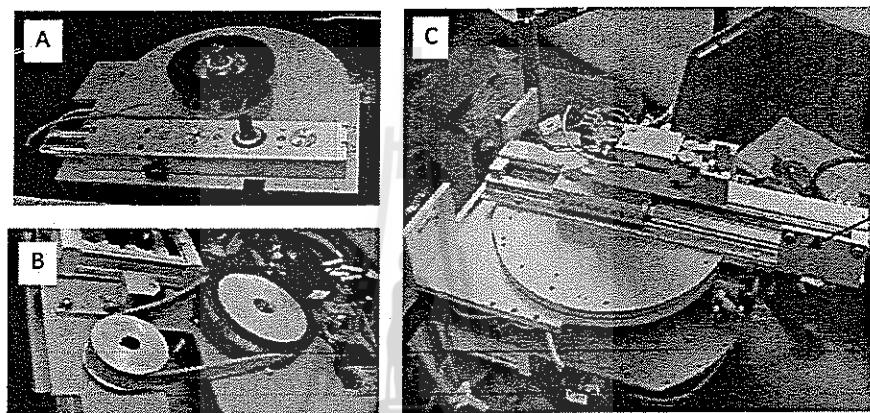
การสั่นจากการเคลื่อนที่ของหุ่นยนต์จะส่งผลกระทบต่อจับภาพตำแหน่งซ่องทดสอบในกระบวนการหินบอก-ใส่เข้าชาร์ดิสก์ไดรฟ์ ซึ่งจะกล่าวในหัวข้อต่อไป

3.2 การเคลื่อนที่แบบหมุนของแขนจับหุ่นยนต์

เนื่องจากการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์ในกระบวนการหินบอก-ใส่เข้าชาร์ดิสก์ไดรฟ์ เข้าซ่องทดสอบเป็นระบบ尼韋เมติกส์ คือใช้แรงคันลมในการเคลื่อนที่ เช่น การหมุนของหุ่นยนต์ การ

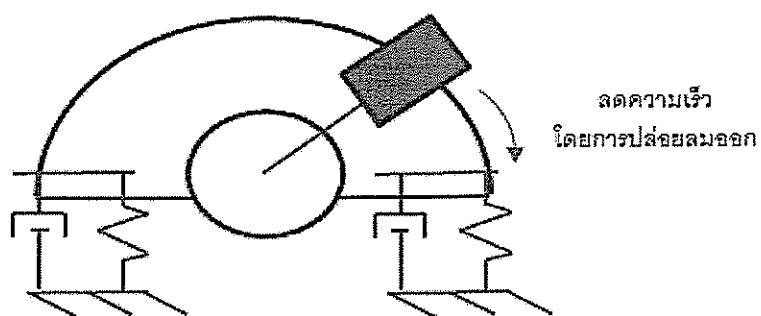
เดื่อนเข้าเดื่อนออกของมือจับหุ้นยนต์ เป็นต้น ซึ่งส่วนประกอบหลักที่ทำหน้าที่ในการหมุนของแขนจับหุ้นยนต์มี 3 ส่วนดังแสดงในรูปที่ 3.4 ดังนี้คือ

- รูป A ชุดควบคุมการหมุนและลดน้ำหนักสั่น
- รูป B ชุดสายพานควบคุมการหมุนของแขนจับหุ้นยนต์
- รูป C แขนจับหุ้นยนต์



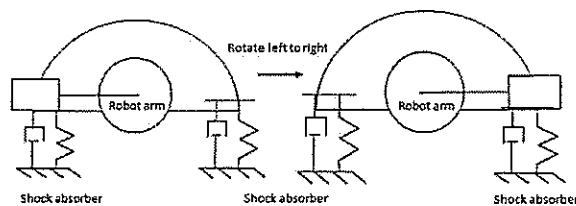
รูปที่ 3.4 ส่วนประกอบในการหมุนของแขนจับหุ้นยนต์

การทำให้แขนจับหุ้นยนต์หยุดเคลื่อนที่ทำได้โดยหยุดปล่อยลมในการเคลื่อนที่ แต่ในขณะที่หยุดปล่อยลมเพื่อให้หุ้นยนต์หยุดหมุนนั้นจะทำให้เกิดการสั่น ดังนั้นจึงต้องมีฉนวนการสั่น (Shock Absorber) ดังแสดงในรูปที่ 3.5 เพื่อเป็นการลดการสั่นจากการชนดังกล่าว



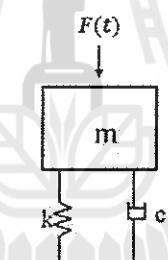
รูปที่ 3.5 แสดงการเคลื่อนที่แบบหมุนของแขนจับหุ้นยนต์

การเคลื่อนที่จากซ้ายไปขวาของแขนจับหุ่นยนต์จะมีจำนวนการสั่น 2 ชุดคือรับแรงจากแขนจับหุ่นยนต์เพื่อเป็นการลดแอมพลิจูดการสั่น ดังแสดงในรูปที่ 3.6



รูปที่ 3.6 การหมุนของแขนหุ่นยนต์

เมื่อพิจารณาเฉพาะแรงของแขนจับหุ่นยนต์ที่กระทำต่ออ่อนวนการสั่น ณ เวลาหนึ่ง ดังนั้น จะได้ลักษณะการสั่นของแขนจับหุ่นยนต์ดังรูปที่ 3.7



รูปที่ 3.7 แรงที่กระทำต่อตัวคุณภาพแรงกระแทก

ซึ่งจะได้สมการการสั่นของแขนจับหุ่นยนต์ดังนี้

$$m\ddot{x} + cx + kx = F(t) \quad (3.1)$$

เนื่องจาก การสั่นที่มีแรงกระทำจากภายนอกกับมีความหน่วงจะเรียกว่า การสั่นแบบมีแรงกระทำโดยมีตัวหน่วง ถ้าขนาดของแรงกระทำมีค่าเท่ากับหนึ่งจะได้ฟังก์ชันการคลื่นเป็นแบบหนึ่งหน่วย(Unit impulse function, $\delta(t)$) หรือเรียกว่า Dirac data function ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงไม่เมนดัมจะกระรงคลื่นกระทำจะมีค่าเท่ากับ

$$\hat{F} = F\Delta t = mv_0 \quad (3.2)$$

เมื่อการตอบสนองของระบบนั้น เป็นการสั่นแบบอิสระภายใต้ความหน่วงต่ำ ($0 < \zeta <$) จะได้ผลเฉลยของสมการการสั่นของแขนจับหุ่นยนต์คือ

$$x(t) = \frac{\hat{F}}{m\omega_d} e^{-\zeta\omega_d t} \sin \omega_d t \quad (3.3)$$

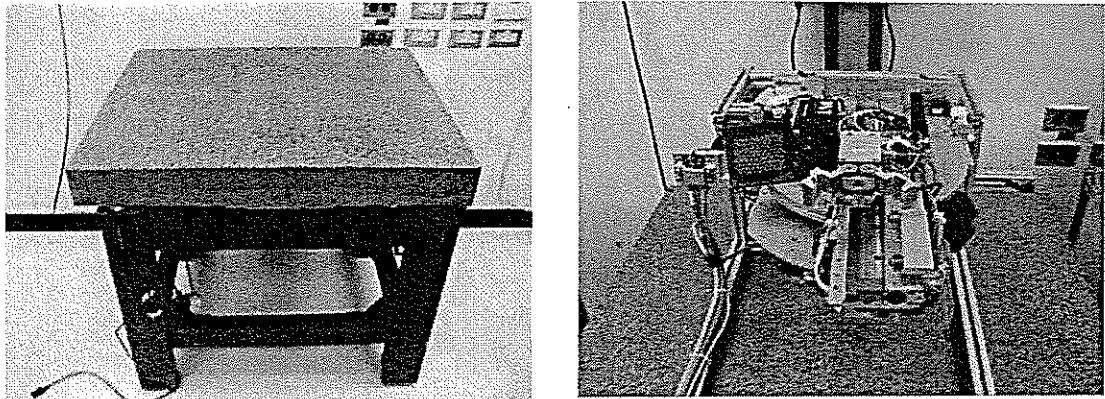
3.3 ขั้นตอนการออกแบบงานวิจัย

การลดการสั่นในการเคลื่อนที่ของหุ่นยนต์จะพิจารณาเฉพาะการสั่นที่เกิดจากการชนกันระหว่างแขนจับหุ่นยนต์กับจำนวนการสั่นเท่านั้น ซึ่งเป็นแนวการสั่นที่มีผลกระทบต่อการจับภาพตำแหน่งช่องทดสอบของหุ่นยนต์โดยตรง ซึ่งสามารถทำได้ด้วยการลดความเร็วอ่อนชลอของแขนจับหุ่นยนต์กับจำนวนการสั่น ดังสมการที่ 3.2 โดยการลดแรงดันลมที่ใช้ในการเคลื่อนที่เพื่อให้ความเร็วในการเคลื่อนที่ลดลง แต่เนื่องจากค่าของแรงดันลมที่ไม่คงที่จึงต้องทำการออกแบบควบคุมการป้องกันตามพลิวุลการสั่น โดยจะพิจารณาความสัมพันธ์ของแอนพลิวุลการสั่นกับเวลาในการป้องกันของชั้นนี้ขั้นตอนการทำงานดังนี้

- ติดตั้งชุดจำลองการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์และเครื่องวัดการสั่น
- การกำหนดแรงดันลมเพื่อลดความเร็วในการหมุน
- ออกแบบควบคุมการป้องกันตามพลิวุลและทดสอบการทำงานของชาร์

3.3.1 ติดตั้งชุดจำลองการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์ และเครื่องวัดการสั่น

การติดตั้งแขนจับหุ่นยนต์ที่ใช้ในห้องทดลอง-ใส่เข้าหาร์ดิสก์ไดรฟ์จะติดตั้งบนแท่นลดการสั่นสะเทือนซึ่งพื้น โต๊ะจะเป็นพินเกรนิต และที่ฐานทั้งสี่มุมของโต๊ะจะมีสปริงเพื่อเป็นการลดการสั่นสะเทือนจากสภาพแวดล้อมภายนอกระบบ พร้อมกับชุดแหล่งจ่ายลมสามารถปรับระดับได้ตั้งแต่ 0-8 บาร์ ดังแสดงในรูปที่ 3.8



รูปที่ 3.8 การติดตั้งแบบจับทุ่นบนตู้บน Vibration Table

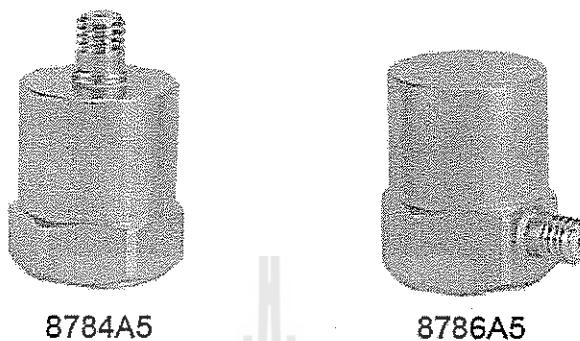
เครื่องวัดการสั่นของของแข็งจับทุ่นนั้นจะใช้ Dynamic signal analyzer ดังแสดงในรูปที่ 3.9 ซึ่งเป็นเครื่องวัดแบบ 4 ชานแนล สามารถบันทึกข้อมูลการวัดได้พร้อมกัน และสามารถแปลงหน่วยการวัดได้ เช่น วัดค่าการสั่นในหน่วยความเร่งสามารถที่จะแปลงเป็นหน่วยวัดการสั่นแบบขนาดได้ เป็นต้น ซึ่งรายละเอียดของเครื่องจะอธิบายอยู่ในภาคผนวก ฯ



รูปที่ 3.9 Dynamic signal analyzer

หัววัดการสั่นจะใช้รุ่น 8784A5 และ 8786A5 ดังแสดงในรูปที่ 3.10 ซึ่งเป็นหัววัดที่ใช้วัดค่าแอมเพลจูดการสั่นเป็นความเร่ง แต่ในการทดลองจะใช้วัดขนาดของการสั่นเป็นเมตร ในการ

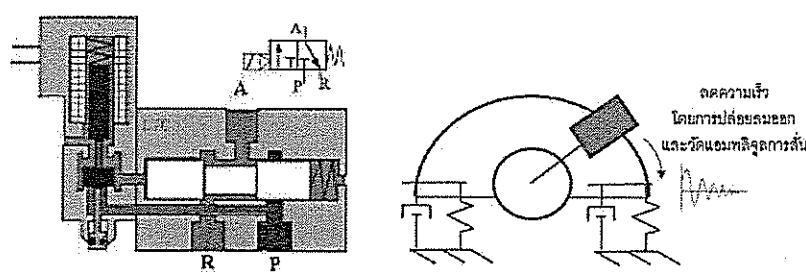
เกลี่อันที่แบบหมุนของแขนจับหุ่นยนต์ เพื่อความสะดวกต่อการคำนวณหาสมการของระบบ ซึ่งรายละเอียดของหัววัดการสั่นนี้จะอยู่ในภาคผนวก ข



รูปที่ 3.10 หัววัดการสั่นแบบวัดความเร่ง

3.3.2 การกำหนดแรงดันลมเพื่อลดความเร็วในการหมุน

การลดความเร็วในการเคลื่อนที่แบบหมุนของแขนจับหุ่นยนต์ซึ่งแต่เดิมจะมีเพียงวัล์วปรับลดแรงดันเท่านั้น ดังนั้นในการลดแรงดันลมโดยการปล่อยลมออกจะเลือกใช้โซลินอยด์วาล์วเป็นตัวกำหนดการปล่อยลมแทนซึ่งโซลินอยด์วาล์วที่ใช้จะเป็นควบคุม 3 ทิศทาง 2 ตำแหน่ง ดังแสดงในรูปที่ 3.11 ซึ่งการกำหนดระยะเวลาในการปล่อยลมออกนี้จะพิจารณาจากแอนพลิคุลการสั่นที่เกิดขึ้นหลังจากแขนจับหุ่นยนต์ชนกับช่วงการสั่น โดยที่ค่าของเวลาในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์ทั้งหมดต้องแต่จุดเริ่มต้นจนหยุดนิ่งจะต้องไม่เกินเวลาที่ระบบกำหนดไว้คือประมาณ 3200 มิลลิวินาที



รูปที่ 3.11 โซลินอยด์วาล์วและการกำหนดระยะเวลาปล่อยลม

การกำหนดแรงดันลมที่จ่ายให้กับแขนจับหุ่นยนต์ในการเคลื่อนที่จะใช้วาล์ปั๊บ
แรงดันลมเพื่อควบคุมให้แหล่งจ่ายแรงดันลมใหม่มีค่าที่คงที่



รูปที่ 3.12 วาล์ปั๊บแรงดันลม

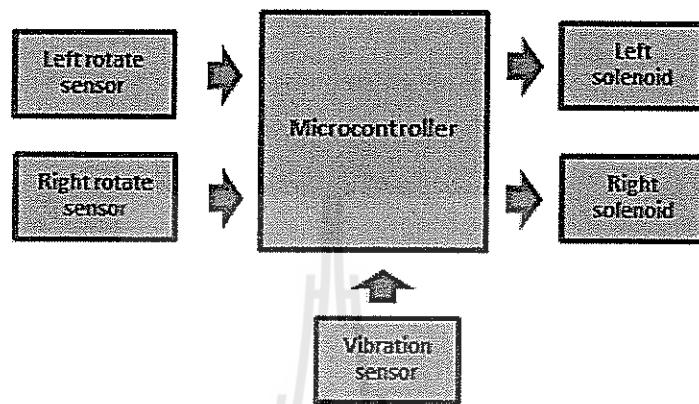
3.3.3 ออกแบบวงจรควบคุมการปล่อยลมและทดสอบการทำงานของวงจร

การออกแบบวงจรควบคุมการเปิด-ปิดวาล์ลุมของโซลินอยด์ในการปล่อยลมเพื่อเป็นการลดความเร็วในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์นี้จะใช้ในโครค่อนโถรเลอเรอร์ 16F628 ซึ่งการทำงานโดยรวมของวงจรประกอบไปด้วย

- ส่วนรับสัญญาณ Rotation sensor
- ส่วนรับสัญญาณ Vibration sensor
- ส่วนควบคุมโซลินอยด์วาล์ว

แผนภาพการทำงานของตัวควบคุมการเปิด-ปิดวาล์วปล่อยลมดังแสดงในรูปที่ 3.13 เมื่อไม่โครค่อนโถรเลอเรอร์ได้รับสัญญาณจากตัวเซ็นเซอร์ตรวจจับการหมุนของแขนจับหุ่นยนต์แล้ว ตัวนับเวลาจะทำการนับเวลาไปจนถึงเวลาการเปิดวาล์วปล่อยลม เมื่อถึงเวลาการเปิดวาล์วปล่อยลมไม่โครค่อนโถรเลอเรอร์ ก็จะสั่งให้โซลินอยด์เปิดวาล์วปล่อยลมออกตามเวลาหน่วงที่กำหนด พร้อมกับวัดแอนพลิจูดการสั่นเมื่อแขนจับหุ่นยนต์ชนกับชุดวนการสั่น โดยที่โปรแกรมการประมวลผลของไม่โครค่อนโถรเลอเรอร์จะนำค่าแอนพลิจูดการสั่นสูงสุดที่ได้ไปคำนวณเวลาใน

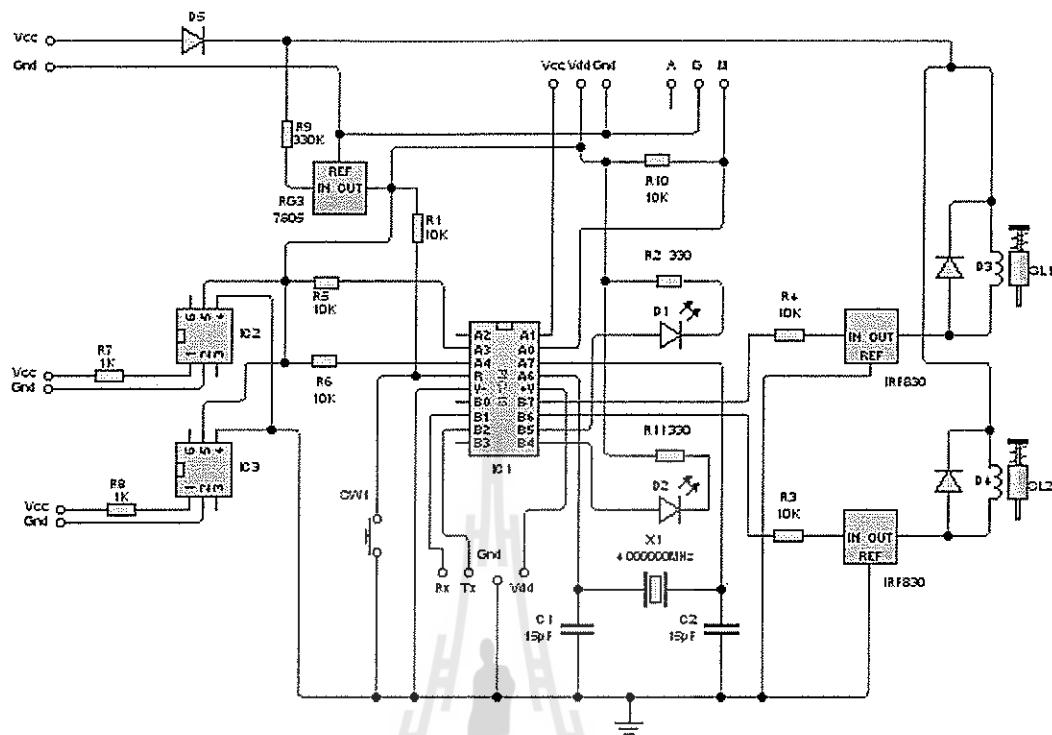
การเปิดวาล์วลมในครั้งต่อไป จะกว่าจะได้แอนพลิจูดการสั่นน้อยที่สุดตามที่กำหนดไว้ในตัวโปรแกรมควบคุมของไมโครคอนโทรลเลอร์ และจะทำการบันทึกค่าของเวลาในการเปิดวาล์วปล่อยลมไว้ในหน่วยความจำเพื่อให้ทำงานได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่ต้องคำนวณเวลาในการเปิด-ปิดวาล์วลมใหม่เมื่อมีการรีบูตระบบใหม่



รูปที่ 3.13 แผนภาพของวงจรควบคุมการปล่อยลม

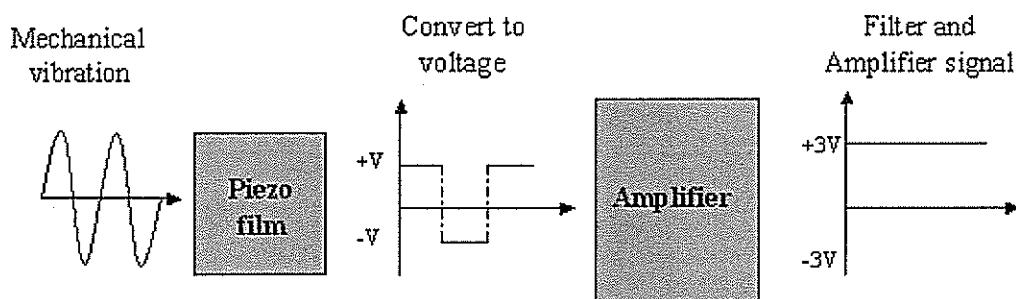
การออกแบบวงจรควบคุมการเปิด-ปิดวาล์วลม จะมีส่วนประกอบดังแสดงในรูปที่ 3.14 ซึ่งจะมีหน้าที่การทำงานดังนี้

- ส่วนรับสัญญาณ Rotation sensor ที่ตำแหน่ง IC_2 และ IC_3 จะใช้ Optic-Sensor เป็นตัวรับสัญญาณจากแมกเนติกเซ็นเซอร์ของหุ่นยนต์ในระหว่างการหมุนไปทางซ้ายหรือทางขวา
- ส่วนรับสัญญาณ Vibration sensor จะอยู่ที่ตำแหน่ง V_{cc} , V_{dd} , G_{nd} ซึ่งจะเป็นจุดเชื่อมต่อ กับตัวเซ็นเซอร์โดยมี V_{dd} และ G_{nd} จะเป็นแหล่งจ่ายไฟเดี่ยวให้วงจรเซ็นเซอร์ ส่วนที่ตำแหน่ง V_{cc} จะเป็นตัวรับสัญญาณการสั่นจากเซ็นเซอร์วัดการสั่น
- ส่วนควบคุมโซลินอยด์วาล์ว ที่ตำแหน่ง IC_1 จะเป็นตัวควบคุมการเปิด-ปิดวาล์วลมที่ตำแหน่ง D_3 และ D_4 โดยจะมี RG_1 และ RG_2 ทำหน้าที่เป็นสวิตช์เปิด-ปิดการทำงานเมื่อได้รับสัญญาณจากไมโครคอนโทรลเลอร์
- ส่วนปรับเปลี่ยนการทำงาน จะอยู่ที่ตำแหน่ง M (แบบกำหนดค่าคงที่) และ A (แบบทำงานอัตโนมัติ) ซึ่งจะมีสวิตช์ในการเลือกระบบ
- ส่วนติดสั่งต่อข้อมูลภายนอก จะอยู่ที่ตำแหน่ง T_x , R_x , G_{nd} , V_{dd} ทำหน้าที่ในการรับส่งข้อมูลผ่านทางพอร์ตต่อนุกรม

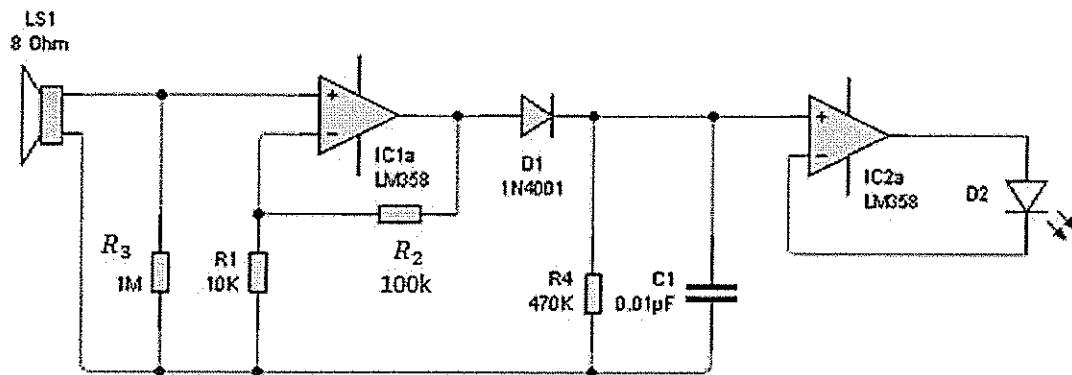


รูปที่ 3.14 หน้าที่และคุณสมบัติของส่วนประกอบของวงจรควบคุมการเปิด-ปิดวาล์วลม

การออกแบบเชื่อมเข้ารับการสั่นขนาดเล็ก จะใช้เปลี่ยนโหมดเป็นตัวแบ่งสัญญาณจาก การสั่นทางกลเป็นไฟฟ้าดังแสดงในรูปที่ 3.15 และใช้ออปแอมป์เป็นตัวขยายสัญญาณเพื่อส่งต่อไป ยังไมโครคอนโทรลเลอร์ซึ่งมีส่วนประกอบของวงจรดังแสดงในรูปที่ 3.16



รูปที่ 3.15 การแปลงสัญญาณการสั่นเป็นสัญญาณทางไฟฟ้า



รูปที่ 3.16 วงจรเซ็นเซอร์ตรวจการสั่นขนาดเล็ก

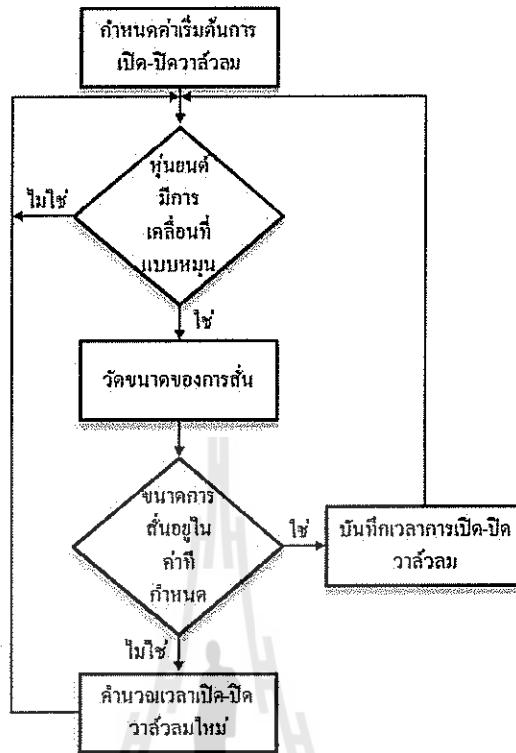
จากรูปที่ 3.16 วงจรเซ็นเซอร์สามารถคำนวณหาอัตราการขยายสัญญาณได้จาก
สมการที่ 2.17 เมื่อกำหนดให้ $R_1 = 10K$ และ $R_2 = 100K$ จะได้

$$V_o = \frac{(10+100)}{10} V_s$$

$$V_o = 11V_s$$

ดังนั้นอัตราการขยายจะมีค่าเท่ากับ 11 ของสัญญาณจากการสั่น ซึ่งรายละเอียดของ
วงจรอุบัติกรรมการเปิด-ปิดวาล์วลมและเซ็นเซอร์จะอธิบายอยู่ในภาคผนวก ข

โปรแกรมควบคุมการทำงานของวงจรอุบัติกรรมการเปิด-ปิดวาล์วลม การทำงานของ
โปรแกรมจะทำการตรวจสอบการสั่นทุกครั้งที่แนบจับหุ่นยนต์เคลื่อนที่远กว่าจะได้ค่าการสั่นและ
เวลาในการเคลื่อนที่น้อยสุด แต่เมื่อขนาดของการสั่นเปลี่ยนแปลงไปคือมีค่าเพิ่มขึ้น โปรแกรมจะทำ
การคำนวณหาค่าเวลาในการปล่อยลมใหม่เสมอ โดยมีขั้นตอนการทำงานดังแสดงในรูปที่ 3.17



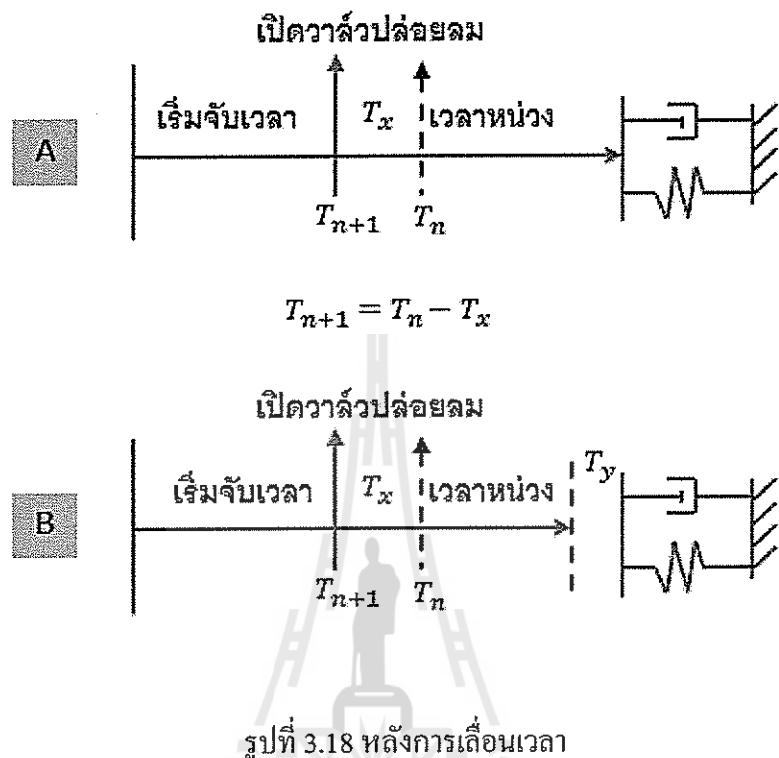
ຮູບທີ 3.17 Flow Chart ການทำงานໂດຍຮຸມຂອງໂປຣແກຣມ

ຈາກຮູບທີ 3.17 ໂປຣແກຣມການทำงานຈະແປ່ງອອກເປັນ 3 ສ່ວນດັ່ງນີ້

1. ສ່ວນຕວບສອບການເຄື່ອນທີ່ແບນໝານຸນຂອງແບນຈັບຫຼຸນຍິນຕໍ ຈະທໍາທຳນໍາທີ່ຮັບສ້າງຄູາມຈາກຕັ້ງເຫັນເຊື້ອຕ່າງໆທີ່ມີການຮຸມຂອງແບນຈັບຫຼຸນຍິນຕໍ ວ່າມີການຮຸມໄປທາງໜ້າຍ ອີເມວ ແລ້ວການເປີ-ປົກວາລຸລມ
2. ສ່ວນຄໍານວນຫາຄໍາພັດຕ່າງໆຂອງເວລາເປີ-ປົກວາລຸລມ ຈະທໍາທຳທີ່ນໍາຄ່າທີ່ໄດ້ຈາກເຫັນເຊື້ອວັດການສັນຂອງແບນຫຼຸນຍິນຕໍນາມເບີຍບີເທິງເພື່ອກາພັດຕ່າງໆຂອງເວລາຕາມແອນພລິງຸດການສັນ ທີ່ຈະເປັນຄ່າທີ່ໃຊ້ຄໍານວນຫາເວລາໃນການເປີ-ປົກວາລຸລມ
3. ສ່ວນຄໍານວນເວລາເປີ-ປົກວາລຸລມ ຈະທໍາທຳທີ່ຄໍານວນຫາເວລາເປີ-ປົກວາລຸລມທີ່ແນະສມເພື່ອໃຫ້ເວລາໃນການເຄື່ອນທີ່ແລກວັດການສັນ ແລ້ວການແອນພລິງຸດການສັນ ນັ້ນຂອງເວລາໃນການທັງໝົດ

ໂປຣແກຣມຄວນຄຸມການເປີ-ປົກວາລຸລມຈະຕ້ອງມີການກໍາຫັນດັ່ງຕົ້ນຂອງເວລາໃນການເປີ-ປົກວາລຸລມທີ່ຈະໃຫ້ເປັນຄ່າອັງອິງເບື້ອງດັ່ງໃນການວັດການສັນຈາກການຮຸມຄັ້ງແຮກ ທີ່ຈະໄດ້ຈາກນັ້ນຄ່າຂອງເວລາໃນການທັງໝົດຈະແປ່ງຢັ້ງແປ່ງໄປຕາມແອນພລິງຸດການສັນ ໂດຍບັນດາການທັງໝົດຂອງໂປຣແກຣມຈະອູ້ງໃນການພາກພວກກ

หลักการทำงานของโปรแกรมควบคุมการเปิด-ปิดวาล์วลมมีหลักการดังนี้



รูปที่ 3.18 หลักการเลื่อนเวลา

จากรูปที่ 3.18 กำหนดให้

T_n คือ เวลาันบับการเปิดการเปิด-ปิดวาล์วลม

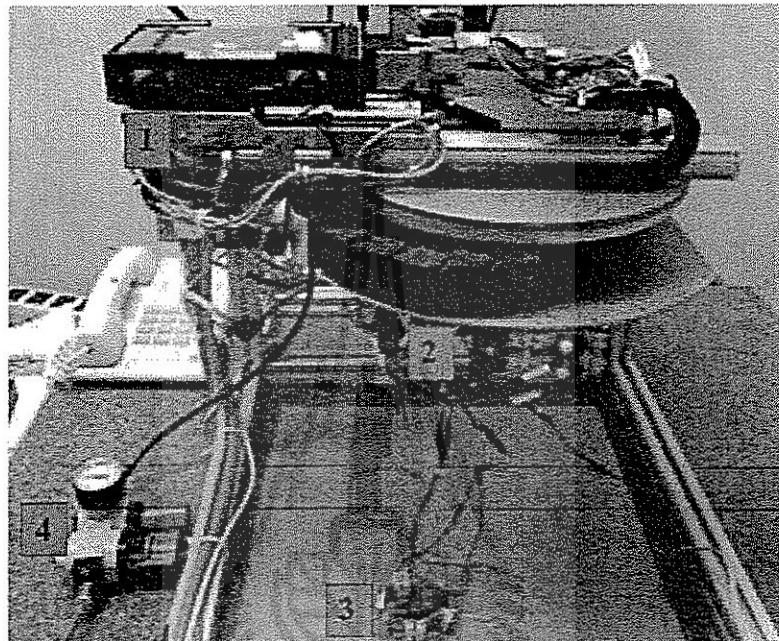
T_x คือ ตัวเดือนเวลาหน่วง

T_y คือ ค่าเวลาหน่วงที่ไม่ถึงจำนวนการสั่น

ที่ตัวแห่ง A ค่าของ T_n จะลดลงทุกรอบของการวนกันระหว่างแนบขั้บของหุ่นยนต์กับ จำนวนการสั่น ซึ่งจะลดลงตามค่าของ T_x จนกว่าค่าการสั่นจะได้ตามค่าที่ตั้งเอาไว้ หากค่าของเวลา หน่วงของการเปิดวาล์วไปไม่ถึงตัวแห่ง A ก็จะวนค่าของ T_y เข้าไป ในกรณีที่มีการสั่นเกินจำนวนครั้งที่กำหนดค่า หลังจากตรวจสอบควบคุมการสั่น ได้ตามข้อกำหนด โปรแกรมจะกลับไปใช้ค่า T_n ถ้าสูงกว่า 30 ซึ่งเป็นค่าที่ทำให้จำนวนรอบในการคำนวณการสั่น น้อยที่สุด และเริ่มต้นเดือนเวลาใหม่กว่าจะได้แอมพลิจูดการสั่นตามที่กำหนด

การติดตั้งและทดสอบการทำงานของวงจร ทำการติดตั้งวงจรควบคุมการเปิด-ปิด วาล์วลม ใช้ลินอยค์วาล์ว เครื่องปรับแต่งจ่ายลม และเซ็นเซอร์วัดการสั่นตามรูปที่ 3.19 ซึ่ง ประกอบไปด้วย

- เท็นเซอร์วัคการสั่น
- โซลินอยด์วาล์ว
- ชุดควบคุมการเปิด-ปิดวาล์วลม
- ตัวปรับแต่งจ่ายลมให้กับหุ่นยนต์



รูปที่ 3.19 การติดตั้งชุดควบคุมการเปิด-ปิดวาล์วลม

การทดสอบการใช้งานของชุดควบคุมการเปิด-ปิดวาล์วลมเพื่อลดการสั่น เมื่อทำการเปิดสวิตซ์วงจรควบคุมการเปิด-ปิดวาล์วลม หลอดไฟบนวงจรควบคุมจะติดทั้ง 2 ข้าง หลังจากนั้น สั่นให้หุ่นยนต์หมุนไปทางซ้าย และทางขวาขวากลางๆ วงจรควบคุมจะทำการเปิด-ปิดวาล์วลมตามเวลา หน่วงที่คำนวณได้ หลังจากนั้นสั่นให้หุ่นยนต์หมุนไปเรื่อยๆ จนกว่าหลอดไฟของวงจรควบคุมการสั่นทั้ง 2 ดวงดับ ซึ่งแสดงว่าได้เวลาหน่วงที่ทำให้เกิดการสั่นที่เหมาะสมตามที่กำหนดไว้แล้ว ทดลองปรับแรงดันลมจากแหล่งจ่ายลมให้เพิ่มขึ้นจากเดิมจนถึง 8 บาร์ และทดลองซ้ำตามวิธีข้างต้น ซึ่งตัวควบคุมการเปิด-ปิดวาล์วลมจะทำการคำนวณหาเวลาหน่วงใหม่อีกรอบ

ในงานวิจัยนี้จะทำการทดลองที่แรงดันลม 4, 5, 6, 7 และ 8 บาร์ ซึ่งจะมีการเปรียบเทียบค่าของเวลารวมในการเคลื่อนที่ ขนาดการสั่น และปริมาณการหยิบออกใส่เข้า

สารคดีสกู๊ดรอฟที่เพิ่มขึ้นดังตารางที่ 3.1 การเคลื่อนที่ของแนวขับหุ่นยนต์ก่อนและหลังจากการมีการควบคุมความเร็วในการเคลื่อนที่โดยการลดแรงดันลม

ตารางที่ 3.1 ตารางการบันทึกผลการทดลอง

บทที่ 4

วิเคราะห์การสั่นก่อนและหลังควบคุมความเร็วในการเคลื่อนที่ ของแขนจับหุ่นยนต์

การวิเคราะห์ผลการทดลองการสั่นของแขนจับหุ่นยนต์ที่ใช้แรงดันลมในการเคลื่อนที่ โดยจะใช้แรงดันลมที่ 4, 5, 6, 7 และ 8 บาร์ เพื่อหาความสัมพันธ์ของเวลาในการเปิด-ปิดวาล์วลมเพื่อลดความเร็วในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์โดยให้มีแม่นพลิจุดการสั่นได้ตามที่กำหนด ซึ่งจะแบ่งการทดลองออกเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

4.1 วิเคราะห์ผลการตอบสนองทางพลวัตโดยการลดความเร็วในการเคลื่อนที่

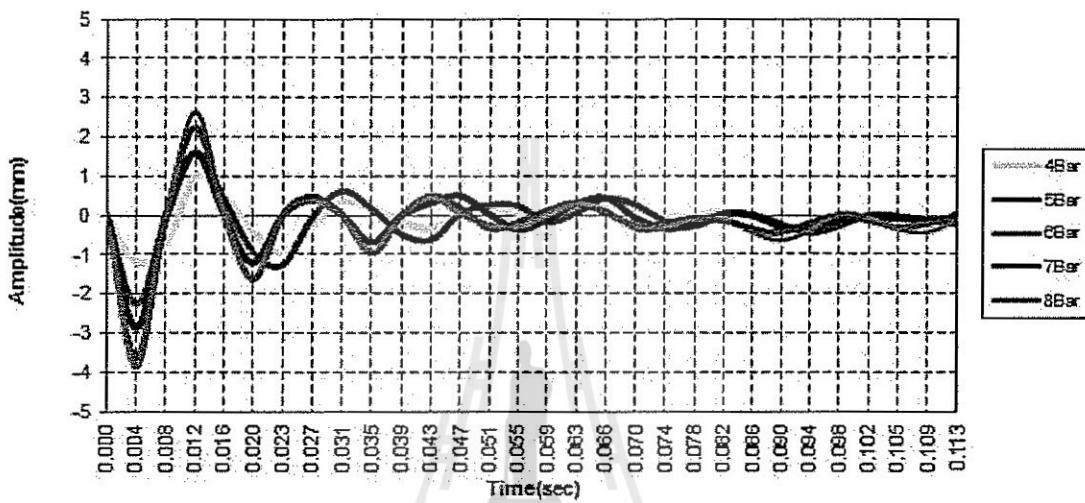
จากสมการที่ 1.4 การลดแม่นพลิจุดการสั่นทำได้โดยการลดความเร็วในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์ก่อนชนกับจำนวนการสั่น โดยการลดแรงดันลมในการเคลื่อนที่ ซึ่งจะกำหนดให้ค่าของเวลาหน่วงในการลดแรงดันลมมีคงที่ ดังแสดงในตารางที่ 4.1 จะได้ว่า การกำหนดเวลาหน่วงให้คงที่ไม่สามารถควบคุมการสั่นเมื่อแรงดันลมเกิดการเปลี่ยนแปลง

ตารางที่ 4.1 แม่นพลิจุดการสั่นเมื่อลดความเร็วในการเคลื่อนที่

แรงดันลม (บาร์)	เวลาเคลื่อนที่ 1 รอบ(ms)	เวลาหน่วง (ms)	แม่นพลิจุค (mm)
3	2200	0	0.092
	2250	0	0.076
4	2100	0	1.178
	2200	350	0.015
5	1990	0	2.274
	2100	350	0.097
6	1932	0	2.877
	2064	350	0.189
7	1908	0	3.648
	1995	350	0.328
8	1866	0	3.902
	1980	350	0.585

4.2 วัดขนาดของการสั่นก่อนติดตั้งชุดความคุณความเร็วของแขนจับหุ่นยนต์

การวัดขนาดของการสั่นของแขนจับหุ่นยนต์จะวัดในแนวระนาบเดียวกันกับการชนกันระหว่างแขนจับหุ่นยนต์กับอุปกรณ์การสั่น ซึ่งการวัดแอมเพลจูดการสั่นของแขนจับหุ่นยนต์ที่แรงดันลม 4, 5, 6, 7 และ 8 บาร์ จะใช้ Dynamic Signal Analyzer ได้ผลดังนี้



รูปที่ 4.1 แอมเพลจูดการสั่นโดยไม่ลดความเร็วในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์

จากรูปที่ 4.1 ขนาดของการสั่นจะเพิ่มขึ้นตามระดับของแรงดันลมที่ใช้ในการเคลื่อนที่ ซึ่งเราสามารถคำนวณหาค่า ความถี่ของการสั่น (ω_d) ความถี่ธรรมชาติ (ω_n) และอัตราส่วนความหน่วง (ζ) ของแขนจับหุ่นยนต์ โดยใช้สมการที่ 2.15 – 2.18 ที่แรงดันลม 4, 5, 6, 7 และ 8 บาร์ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าสัมประสิทธิ์ของระบบที่ได้จากการคำนวณ

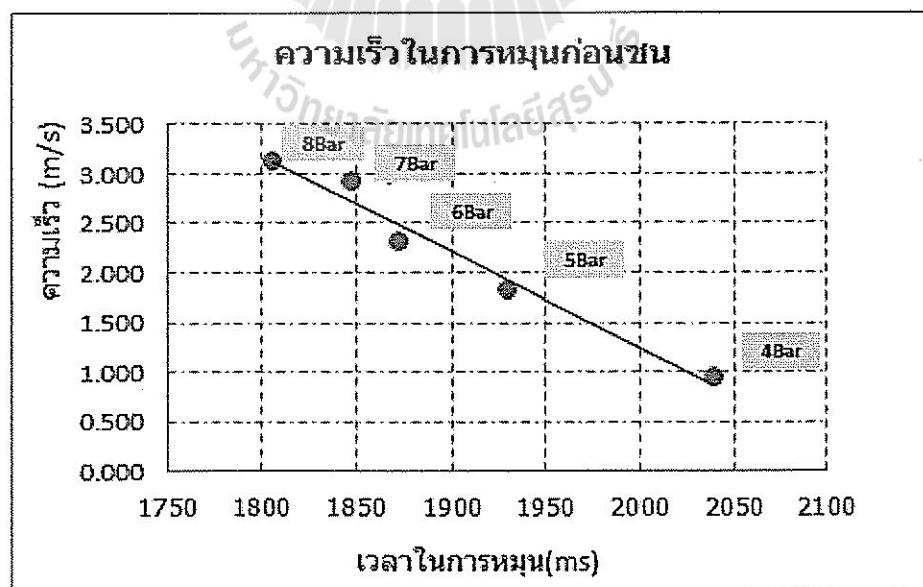
แรงดันลม (บาร์)	แอมเพลจูด (mm)	t_0	ω_d	ω_n	ζ
4	1.17841	0.04	321.54	324.32	0.1307
5	2.27413	0.04	321.54	324.65	0.1380
6	2.87743	0.04	321.52	324.52	0.1357
7	3.64801	0.04	321.53	324.13	0.136
8	3.90173	0.04	320.89	323.94	0.1368

จากตารางที่ 4.2 เมื่อจากค่าอัตราส่วนความหน่วงมีค่า < 1 แสดงว่าระบบเป็นการสั่นแบบหน่วงต่ำกว่าปกติ ดังนั้นการคำนวณหาค่าความเร็วก่อนชนของแขนขับหุ้นยนต์จะใช้สมการที่ 2.28 และ 2.26 ซึ่งจะได้ค่าความเร็วที่แรงดันลมต่าง ๆ ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ความเร็วก่อนชนและเวลาในการเคลื่อนที่ของการหมุนใน 1 รอบ

แรงดันลม (บาร์)	เวลาหมุน 1 รอบ (ms)	ความเร็วก่อนชน (m/s)
4	2040	0.936
5	1930	1.824
6	1872	2.300
7	1848	2.918
8	1806	3.118

จากตารางที่ 4.3 จะได้ว่าค่าของความเร็วจะลดลงเมื่อแขนขับหุ้นยนต์เข้าชนกับตัวลดแรงกระแทกจะมีค่าเพิ่มขึ้นเมื่อความเร็วในการเคลื่อนเพิ่มขึ้นตามแรงดันลม โดยเวลาที่ใช้ในการเคลื่อนที่แบบหมุนใน 1 รอบ จะมีค่าลดลง ซึ่งจะได้ความสัมพันธ์ของ ความเร็วก่อนชนกับเวลาที่ใช้ในการเคลื่อนที่ของการหมุนใน 1 รอบ ดังแสดงในรูปที่ 4.2



รูปที่ 4.2 ความเร็วก่อนชนกับเวลาในการหมุน 1 รอบ

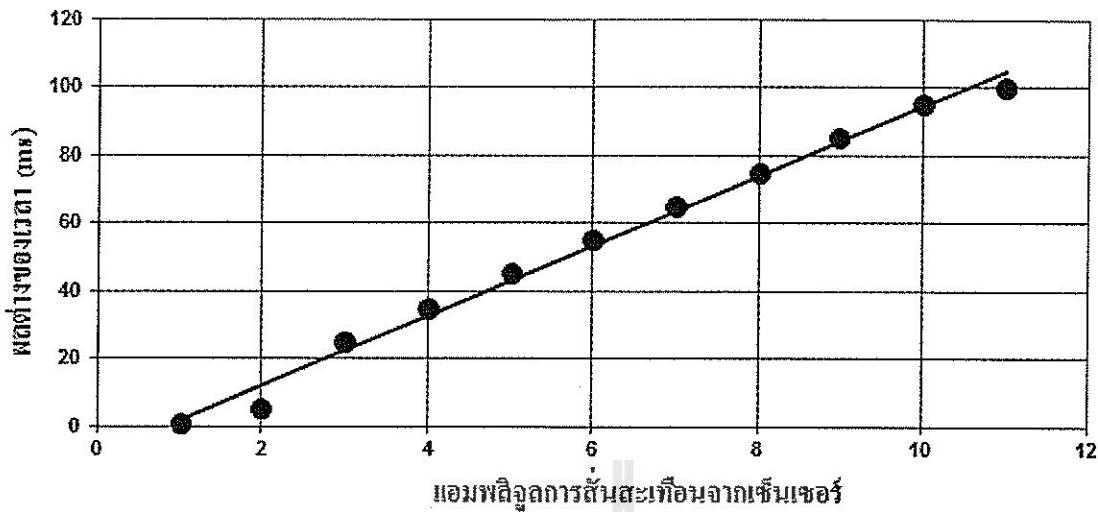
4.3 ค่าความสัมพันธ์ของผลต่างเวลา กับขนาดของการสั่น

ค่าผลต่างของเวลาจะเป็นค่าที่บ่งบอกถึงขนาดการสั่นของแขนแขนกางเขนหุ้นยนต์กับผลต่างของเวลาในการเปิด-ปิดวาล์วลม ซึ่งจะเป็นตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณหาเวลาในการเปิด-ปิดวาล์วลม จากการทดลองปรับค่าผลต่างของเวลาจะได้ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ผลต่างของเวลา กับ สัญญาณการสั่นจากเซ็นเซอร์วัดการสั่น

ค่าที่ไม่โทรศัตโนโตรลเลอร์อ่านได้	ผลต่างของเวลา (ms)
1	1
2	5
3	25
4	35
5	45
6	55
7	65
8	75
9	85
10	95
11	100

จากตารางที่ 4.4 การหาค่าผลต่างของเวลาจะใช้หลักการสู่นตัวเลขตามแบบพิจุดการสั่น เพื่อหาค่าเวลาที่เหมาะสมที่จะทำให้จำนวนครั้งในการคำนวณหาเวลาเปิด-ปิดวาล์วลมน้อยที่สุด และให้ขนาดแบบพิจุดการสั่น ได้ตามข้อมูลที่กำหนด ค่าที่ไม่โทรศัตโนโตรลเลอร์อ่านได้จะเป็น เลขฐานสองซึ่งสามารถแปลงกลับมาในหน่วยโวล์ทได้จากตารางที่ 2.12 ซึ่งค่าแรงดันสูงสุดที่วัดได้ จะมีค่าไม่เกินแรงดันอ้างอิงคือ 5 โวล์ท โดยจะได้ความสัมพันธ์ระหว่างแบบพิจุดการสั่นจาก เซ็นเซอร์วัดการสั่น กับ ผลต่างของเวลาในการคำนวณหาเวลาเปิด-ปิดวาล์วลมดังแสดงในรูปที่ 4.3



รูปที่ 4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างผลต่างเวลา กับ แฉลนพอดีชั่วโมงการสัมติ์

จากรูปที่ 4.3 สามารถหาสมการของแฉลนพอดีชั่วโมงการสัมติ์กับผลต่างของเวลาได้ดังนี้

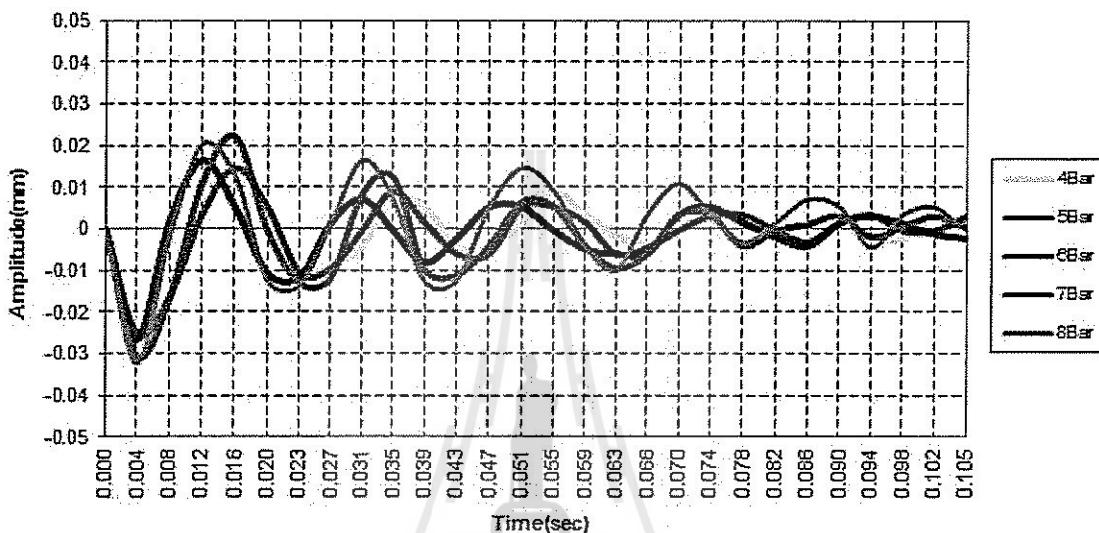
$$y = 10.318x - 8.6364 \quad (4.1)$$

สมการที่ 4.1 จะเป็นตัวเลือนเวลาที่ใช้ในการคำนวณหาเวลาเปิดเวลาล่วงตามทฤษฎีการเลื่อนเวลาที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 ซึ่งการปรับค่าของตัวเลือนเวลานี้จะขึ้นอยู่กับชนิดของ เช่นเชอร์ ด้วย ดังนั้นหากมีการเปลี่ยนชนิดของเช่นเชอร์วัดการสัมติ์ ก็จะต้องทำการเซ็ตค่าตัวเลือนเวลาในตารางที่ 4.4 ใหม่ทั้งหมด การกำหนดขอบเขตหรือช่วงเวลาของ การสัมติ์จะมีความสำคัญมาก เพราะหากกำหนดค่าที่ไม่เหมาะสมจะทำให้เกิดการคำนวณไม่รู้จักซึ่งก็คือตัวโปรแกรมไม่สามารถหาเวลาเปิด-ปิดเวลาล่วงที่ทำให้แฉลนพอดีชั่วโมงการสัมติ์ได้ตามขอบเขตที่กำหนด ซึ่งจากการทดลองได้แบ่งช่วงการหาผลต่างของเวลาออกเป็น 2 ช่วง คือ

- ช่วงที่ไม่ต้องการความละเอียดจะอยู่ในช่วงการสัมติ์ที่ 5-11 คือ มีแฉลนพอดีชั่วโมงการสัมติ์ที่รุนแรง
- ช่วงที่ต้องการความละเอียดจะอยู่ในช่วง 1-4 คือ มีแฉลนพอดีชั่วโมงการสัมติ์ที่ไม่รุนแรง

การสัมติ์จากภายนอกระบบจะมีผลต่อการวัดแฉลนพอดีชั่วโมงการสัมติ์ที่ผิดพลาดได้ดังนี้ การเลือกใช้เช่นเชอร์ต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับรูปแบบการสัมติ์

4.4 วัดขนาดของการสั่นหลังจากติดตั้งชุดความคุณความเร็วของแขนจับหุ่นยนต์
 การวัดขนาดของการสั่นหลังจากมีการติดตั้งชุดความคุณความเร็วในการลดแรงดันลมก่อนที่แขนจับหุ่นยนต์เข้าชนกับอุปกรณ์การสั่นที่แรงดันลม 4, 5, 6, 7 และ 8 บาร์โดยจะใช้ Dynamic Signal Analyzer ได้ผลดังนี้



รูปที่ 4.4 แอมเพลจิจุกการสั่น โดยปรับความเร็วในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์

จากรูปที่ 4.4 แอมเพลจิจุกการสั่นจะเพิ่มขึ้นตามแรงดันลมที่ใช้ในการเคลื่อนที่ ซึ่งเราสามารถคำนวณหาค่า ความถี่ของการสั่น (ω_d) ความถี่ธรรมชาติ (ω_n) และอัตราส่วนความหน่วง (ζ) ของแขนจับหุ่นยนต์ โดยใช้สมการที่ 2.15 – 2.18 ที่แรงดันลม 4, 5, 6, 7 และ 8 บาร์ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 4.5 ค่าสัมประสิทธิ์ของระบบที่ได้จากการคำนวณ

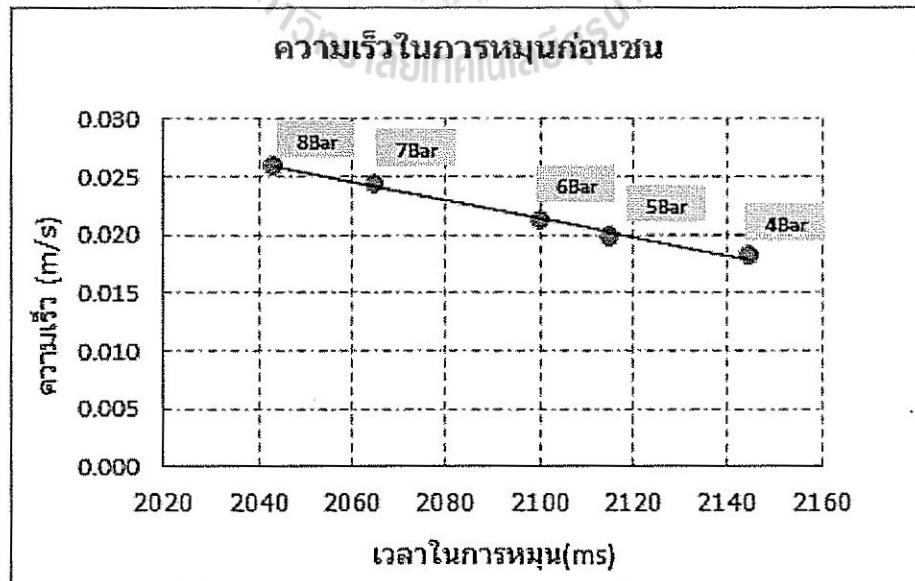
แรงดันลม (บาร์)	แอมเพลจิจุก (mm)	t_0	ω_d	ω_n	ζ
4	0.023	0.04	321.540	324.262	0.131
5	0.025	0.04	321.540	324.464	0.135
6	0.027	0.04	321.540	324.427	0.132
7	0.031	0.04	321.524	324.333	0.133
8	0.032	0.04	321.524	324.283	0.136

จากตารางที่ 4.4 เมื่อจากค่าอัตราส่วนความหน่วงมีค่า < 1 แสดงตรงว่าระบบเป็นการสั่นแบบหน่วงต่ำกว่าปกติ ดังนั้นการคำนวณหาค่าความเร็วก่อนชนของแขนจับหุ่นยนต์จะใช้สมการที่ 2.28 และ 2.26 ซึ่งจะได้ค่าความเร็วที่แรงดันลมต่าง ๆ ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ความเร็วก่อนชนและเวลาในการเคลื่อนที่ของการหมุนใน 1 รอบ

แรงดันลม (บาร์)	เวลาหมุน 1 รอบ (ms)	ความเร็วก่อนชน (m/s)
4	2145	0.018
5	2115	0.020
6	2100	0.021
7	2065	0.024
8	2043	0.026

จากตารางที่ 4.5 จะได้ว่าค่าของความเร็วขณะที่แขนจับหุ่นยนต์เข้าชานกับพื้นที่การสั่นจะมีค่าเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อความเร็วในการเคลื่อนเพิ่มขึ้นตามแรงดันลม โดยเวลาที่ใช้ในการเคลื่อนที่แบบหมุนใน 1 รอบ จะมีค่าเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์แบบไม่มีการควบคุมความเร็ว ซึ่งจะได้ความสัมพันธ์ระหว่างความเร็วก่อนชนกับเวลาที่ใช้ในการเคลื่อนที่ของหมุนใน 1 รอบ ดังแสดงในรูปที่ 4.5



รูปที่ 4.5 ความเร็วก่อนชนกับเวลาในการหมุน 1 รอบ

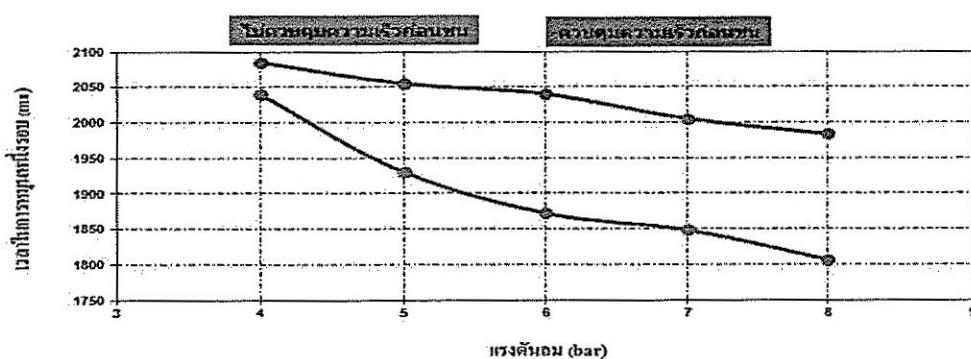
4.5 เปรียบเทียบก่อนและหลังคิดตั้งชุดควบคุมความเร็วและสมการการเคลื่อนที่

จากการวัดแอมเพลจูดสั่นของแขนจับหุ่นยนต์จะเห็นได้ว่าเมื่อมีการลดความเร็วก่อนชนของแขนจับหุ่นยนต์ในการเคลื่อนที่ แอมเพลจูดการสั่นจะมีค่าน้อยกว่า การที่ไม่ลดความเร็วก่อนชนซึ่งเป็นไปตามสมการที่ 2.28 แต่ความเร็วที่ใช้ในการเคลื่อนที่ใน 1 รอบจะใช้เวลาที่นานกว่า เพราะต้องเพิ่มเวลาในการหน่วง (ลดความเร็วโดยการลดแรงดันลม) แต่เมื่อเปรียบเทียบปริมาณในการหิน化ร์คดิสก์ใจฟะจะมีค่าเพิ่มขึ้น โดยที่มีแอมเพลจูดของการสั่นอยู่ในเกณฑ์ที่รับได้

ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบก่อนและหลังควบคุมความเร็วในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์

แรงดัน (bar)	เวลาหน่วง (ms)	เวลาหมุน 1 รอบ (ms)		ความเร็วก่อน ชน(m/s)		แอมเพลจูดการ สั่น(mm)		จำนวนหิน HDD เพิ่มขึ้น (%)
		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
4	295-305	2040	2145	0.936	0.018	1.178	0.023	2.6
5	385-395	1930	2115	1.824	0.020	2.274	0.025	4.0
6	455-465	1872	2100	2.300	0.021	2.877	0.027	4.8
7	470-480	1848	2065	2.918	0.024	3.648	0.031	6.5
8	480-490	1806	2043	3.118	0.026	3.901	0.032	7.7

จากตารางที่ 4.6 จะสามารถหาความสัมพันธ์ของการหมุน 1 รอบของแขนจับหุ่นยนต์ระหว่างไม่มีการลดความเร็วก่อนชนกับมีการลดความเร็วก่อนชน ได้ดังแสดงในรูปที่ 4.6 ซึ่งค่าของเวลาในการเคลื่อนที่แบบลดความเร็วจะมีค่าเพิ่มมากขึ้นเมื่อค่าของแรงดันลมเพิ่มขึ้น



รูปที่ 4.6 เปรียบเทียบเวลาในการเคลื่อนที่ 1 รอบ

จากตารางที่ 4.2 และ 4.4 จะเห็นได้ว่าค่าของอัตราส่วนความหน่วงจะมีค่า < 1 ซึ่งจะเป็นการสั่นแบบอิสระโดยมีความหน่วงต่ำกว่าปกติ (Underdamping) ดังนั้น จะได้สมการการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์ เมื่อกำหนดให้มวลของอาร์ดิสก์ไดรฟ์มีขนาดเท่ากับ 0.5 กิโลกรัม จากสมการที่ 2.28 คือ

$$x(t) = \frac{\hat{F}}{m\omega_d} e^{-\zeta\omega_n t} \sin \omega_d t$$

จากผลการทดลองเมื่อ

$$\omega_d \approx 321.50$$

$$\omega_n \approx 324.40$$

$$\zeta \approx 0.14$$

$$m = 0.50$$

จากสมการที่ 2.26 ค่าของ \hat{F} จะเพิ่มขึ้นตามความเร็วก่ออนชนาของแขนจับหุ่นยนต์ดังนั้น เมื่อแทนค่าต่างๆ ลงในสมการที่ 2.8 จะได้สมการการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์ดังนี้

เมื่อ $\hat{F} = mv_0$ แทนลงในสมการที่ 2.8 จะได้

$$x(t) = \frac{mv_0}{m\omega_d} e^{-\zeta\omega_n t} \sin \omega_d t \quad (4.1)$$

จากสมการที่ 4.1 สมการการเคลื่อนที่จะขึ้นอยู่กับความเร็วต้นของแขนจับหุ่นยนต์ก่ออนชนา กับตัวคูดซับแรง ดังนั้นจะได้ผลเฉลยของสมการการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์ในกระบวนการ การหยิบออก-ใส่เข้าอาร์ดิสก์ไดรฟ์ดังนี้

$$x(t) = \frac{v_0}{321.50} e^{-45.42t} \sin 321.50t \quad (4.2)$$

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ได้ศึกษาและวิเคราะห์ผลการตอบสนองทางพลวัตของแนวขับหุ่นยนต์ในกระบวนการหินอกร-ไส้เข้าหาร์คดีสก์โดยฟีของการทดสอบหาร์คดีสก์โดยฟีก่อนจะนำน้ำยาสูตรห้องทดลอง ซึ่งผลการทดลองได้ศึกษาและพิจารณาดังนี้

- ศึกษาผลการตอบสนองทางพลวัตของแนวขับหุ่นยนต์ในการเคลื่อนที่โดยพิจารณาแรงดันลมช่วงที่ 4 - 8 บาร์

- ศึกษาความสัมพันธ์ของแอมปลิจูดการสั่นกับผลต่างของเวลาที่จะใช้ในการคำนวณเวลาเปิดวาล์ป์ล่ออยลมเพื่อลดความเร็วในการเคลื่อนที่ของแนวขับหุ่นยนต์ และออกแบบชุดควบคุมความเร็วของแนวขับหุ่นยนต์แบบอัตโนมัติ

โดยที่วัตถุประสงค์ของงานวิจัยจะมุ่งเน้นไปในแนวทางออกแบบชุดควบคุมความเร็ว เพื่อจะได้นำไปใช้ได้ในงานจริงในกระบวนการหินอกร-ไส้เข้าหาร์คดีสก์โดยฟีให้มีความสามารถเคลื่อนที่ได้เร็วขึ้นและมีแอมปลิจูดการสั่นอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

5.1 สรุปผลงานวิจัย

ผลการทดลองก่อนและหลังติดตั้งชุดควบคุมความเร็วในการเคลื่อนที่แบบหมุนของแนวขับหุ่นยนต์ได้ผลดังนี้

- ผลการตอบสนองทางพลวัตของแนวขับหุ่นยนต์ก่อนติดตั้งชุดควบคุมความเร็วในการเคลื่อนที่ของการหมุนซ้าย-ขวาในช่วงความดันลม 4-8 บาร์ จะมีแอมปลิจูดการสั่นอยู่ในช่วง $1.178 - 3.902 \text{ mm}$ โดยใช้เวลาในการหมุน 1 รอบอยู่ในช่วง $2040 - 1806 \text{ ms}$ และมีความเร็วในการเคลื่อนที่ก่อนกระแสแกนกับจำนวนการสั่นอยู่ในช่วง $0.936 - 3.118 \text{ m/s}$

- การออกแบบชุดควบคุมความเร็วเพื่อลดแอมปลิจูดการสั่นของแนวขับหุ่นยนต์ ก่อนกระแสแกนกับจำนวนการสั่นซึ่งสามารถทำให้แนวขับหุ่นยนต์เคลื่อนที่ได้เร็วขึ้นและมีแอมปลิจูดการสั่นอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

- ผลการตอบสนองทางพลวัตของแนวขับหุ่นยนต์หลังติดตั้งชุดควบคุมความเร็วในการเคลื่อนที่ของการหมุนซ้าย-ขวาในช่วงความดันลม 4-8 บาร์ จะมีแอมปลิจูดการสั่นอยู่ในช่วง $0.023 - 0.032 \text{ mm}$ โดยใช้เวลาในการหมุน 1 รอบอยู่ในช่วง $2145 - 2043 \text{ ms}$ และมีความเร็วใน

การเคลื่อนที่ก่อนกระแทกับจำนวนการสั่นอยู่ในช่วง $0.018 - 0.026 \text{ m/s}$ ซึ่งสามารถทำให้แขนจับหุ่นยนต์เคลื่อนที่ได้เร็วขึ้น โดยที่ขนาดของแอมเพลจุดการสั่นมีค่าน้อยกว่า 0.09 mm และเวลาในการเคลื่อนที่ 1 รอบมีค่าเฉลี่ยกว่า 2200 ms

เมื่อเปรียบเทียบแรงดันลม 3 บาร์ ชุดความคุณสามารถควบคุมการหมุนของแขนจับหุ่นยนต์ให้หมุนซ้าย-ขวาใน 1 รอบ ได้เร็วขึ้น 11.17% และแอมเพลจุดการสั่นมีค่าน้อยกว่า 0.09 mm ที่ความดันลม 8 บาร์ ซึ่งทำให้การหยิบออก-ใส่เข้า สารคดิสก์ไดรฟ์เพิ่มขึ้น 7.7% ใน 1 ชั่วโมง

5.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

จากการทดลองจะเห็นได้ว่าค่าของแอมเพลจุดการสั่นของแขนจับหุ่นยนต์หลังจากติดตั้งชุดควบคุมความเร็วมีค่าน้อยกว่า 0.09 mm แต่เวลาที่ใช้ในการเคลื่อนที่จะมีค่ามากกว่าการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์แบบไม่ติดตั้งชุดควบคุมความเร็ว ดังนั้นการที่จะลดเวลาในการเคลื่อนที่ให้น้อยลง จะต้องให้แอมเพลจุดการสั่นมีค่าเข้าใกล้ 0.09 mm ให้มากที่สุดซึ่งสามารถแก้ไขตัวเลือนเวลาได้จากสมการที่ 4.1 คือการปรับช่วงเวลาผลต่างของเวลาในแอมเพลจุดการสั่นที่ติดกันให้มีค่าน้อยลง แต่การปรับช่วงเวลาดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อจำนวนรอบของการคำนวนที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งต้องคำนึงถึงจุดนี้ด้วย

จากการวิจัยในเมืองต้นสามารถทำการพัฒนาระบบท่อได้ดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าเสื่อมสภาพของจำนวนการสั่น การเสื่อมสภาพของสายพาน และแบร์ริงที่ใช้ในการหมุน จากเวลาหน่วงของการเปิด-ปิดวาล์วที่เปลี่ยนไป
2. เรื่องมต่อระบบเข้ากับระบบเครือข่าย (Network) เพื่อสามารถตรวจสอบความผิดพลาดในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ่นยนต์ได้ในขณะทำงาน
3. ใช้กับเซ็นเซอร์ที่สามารถวัดการสั่นที่วัดได้ทั้ง 3 แกนเพื่อไปใช้กับหุ่นยนต์ที่มีการเคลื่อนที่มากกว่า 1 แกน

รายการอ้างอิง

ก่อเกียรติ บุญชุకุล, สมศักดิ์ ไชยะภินันท์ และชัยโรจน์ คุณพานิชกิจ. (2539). การวิเคราะห์การสั่นสะเทือน. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี ไทย)- ณีปุ่น

จรัสพล ศรีเสริฐผล และ สมใจ สุนทรศุภ. (2552). การวิเคราะห์การสั่นของชุดบนถ่ายชิ้นงานที่มีผลต่อชิ้นงานหัวอ่านและบันทึกข้อมูล ตามสภาพการใช้งานจริง. การประชุมวิชาการ ข่ายงานวิศวกรรมอุตสาหการ. ขอนแก่น.

เดชทรี มณีธรรม และ สำเริง เกื้เมรรัม , (2554). คัมภีร์ไมโครคอนโทรลเลอร์ PIC (Microcontroller PIC). เคทีพี คอมพью่อนด์ คอนซัลท์, นนทบุรี ..

นภัทร วัจนาเพพินทร์ (2541). อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ปัจจุบันนี้ . บริษัทสถาบันวิจัย จำกัด ..
หน้วยเหพ วงศ์สุวรรณ (2550), การตรวจสอบครื่องจักรกลจากการสั่นสะเทือน สารวาร: Mechanical Technology Magazine ฉบับที่ 6 เล่มที่ 69 หน้าที่ 80-83.

สุรัส วุฒิพรหม(2554), การเคลื่อนที่เป็นวงกลม [ออนไลน์]. ได้จาก <http://www.il.mahidol.ac.th/e-media/ap- physics1/index.html>.

สมคิด ยงหอม, สุชัย นิจรัตน์ (2550), ทฤษฎีนิวแมติกส์ [ออนไลน์]. ได้จาก <http://mte.kmutt.ac.th/elearning/Plc/unit.htm>.

ไทยไมโครtron, หลักการทำงานไกม์เมอร์ของ PIC ในไมโครคอนโทรลเลอร์ [ออนไลน์] ได้จาก http://www.thaimicrotron.com/CCS-628/Timer/Timer0_1.htm.

ประดิษฐ์ หมู่เหมือนสอง และ สุชญา บรรยงสุข(2550)วิเคราะห์การสั่นสะเทือน. กรุงเทพฯ.

มนตรี พรุณเกยต(2542)วิศวกรรมการสั่นสะเทือน. (Vibration Engineering). กรุงเทพฯ.

Jiraphon Srisertpol, Sumetee Theesungnern and Adisol Boonmag (2008) “Testing of a Miniature Shock Absorber Base on Operating Situation to Obtain Its Parameters”, in Proceedings of the Industrial Engineering Network Conference 2008, p.921-926.



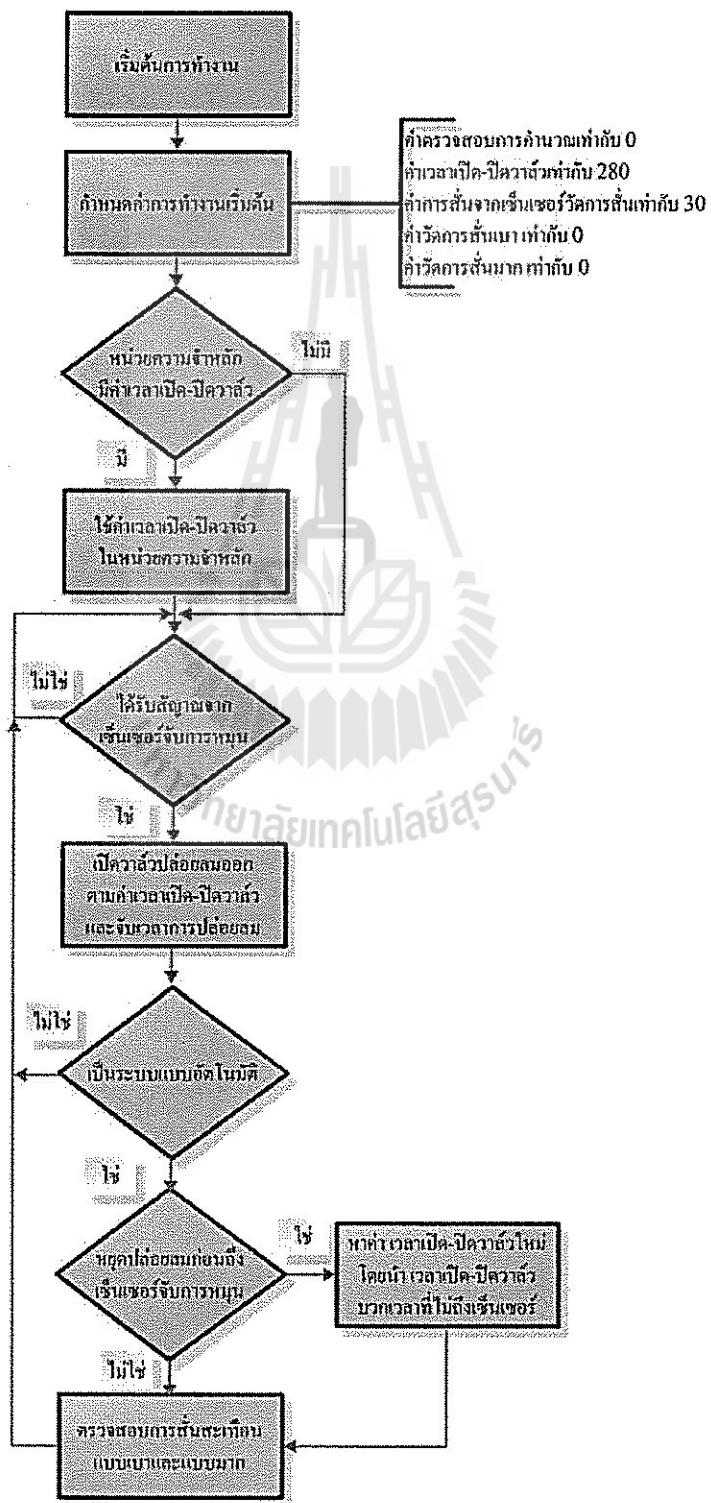
ภาคผนวก ก

โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ปี ๒๕๖๗

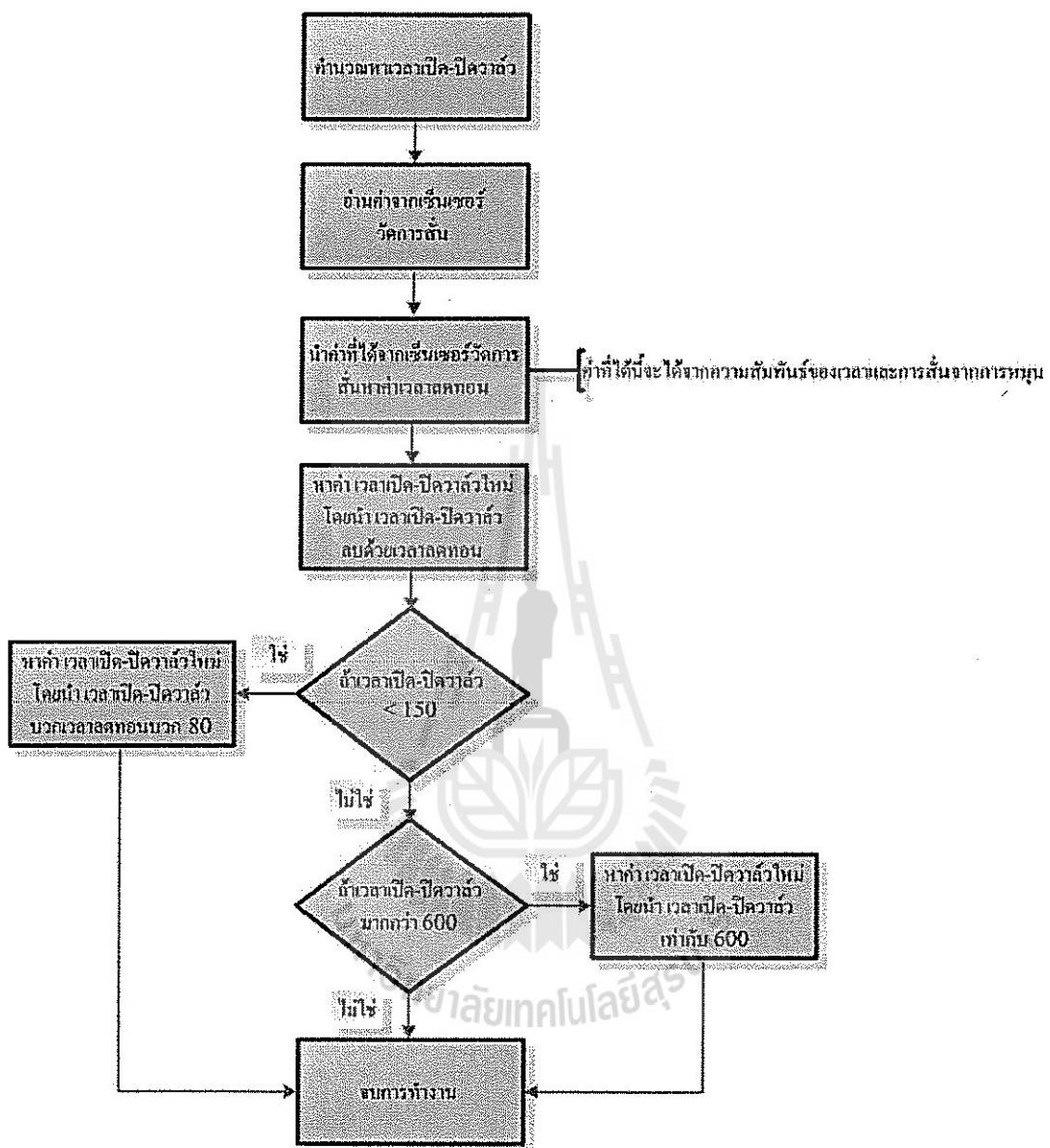
นักวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรบารี

**ก.1 Flow Chart การทำงานของโปรแกรมควบคุมคุณภาพล้ำ การทำงานของวงจรควบคุมคุณภาพล้ำ
แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ**

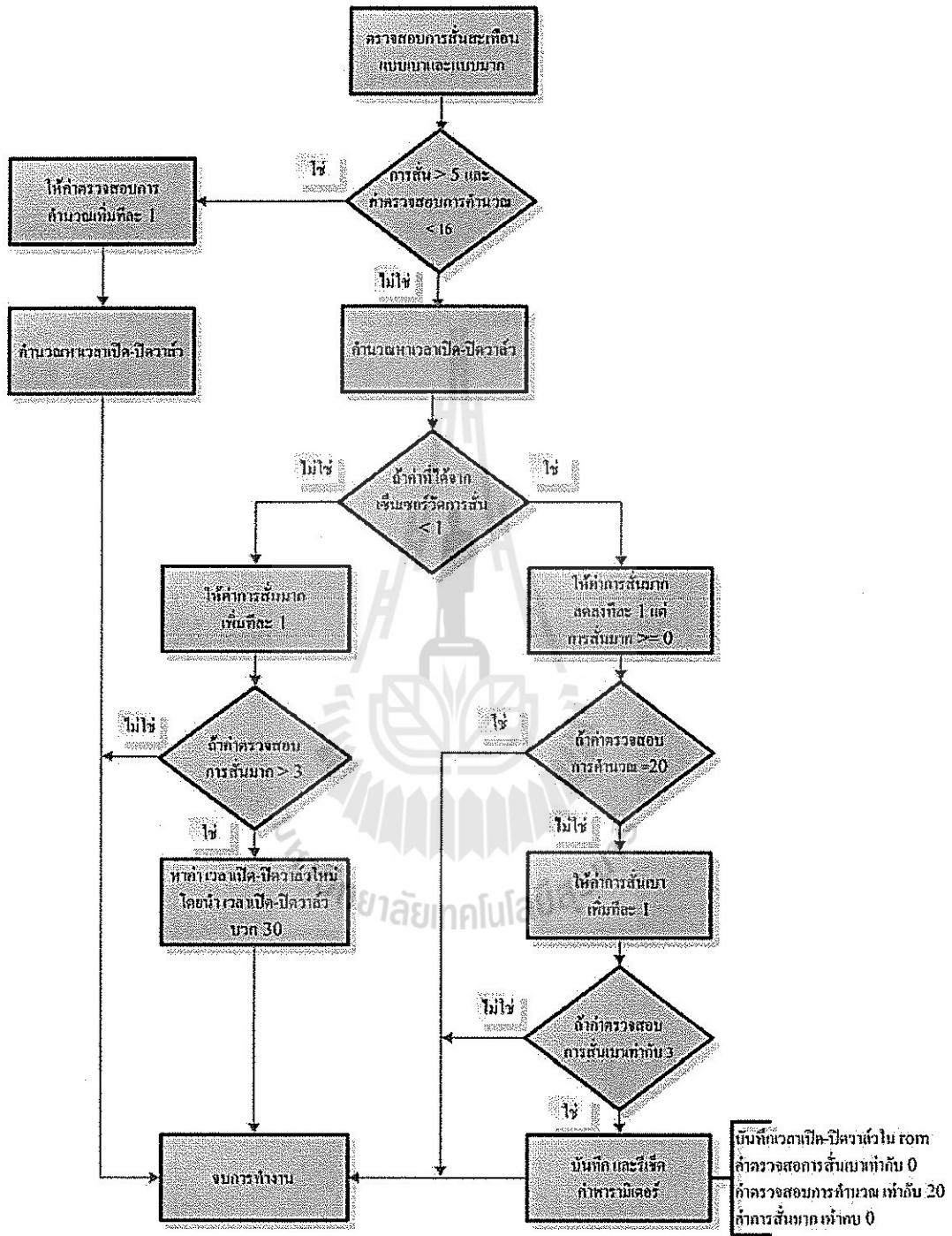
ขั้นตอนการทำงานของ โปรแกรมควบคุมคุณภาพปีค-ปีคุณล้ำ



โปรแกรมในการคำนวณเวลาปีด-ปีดาวล็อว์



โปรแกรม ตรวจสอบการสั่นสะเทือนหลังการหมุน



ก.2 โปรแกรมควบคุมการเปิด-ปิดวาล์วลม

โปรแกรมควบคุมวาล์วจะประกอบไปด้วย 2 ส่วนคือ โปรแกรมควบคุมเปิด-ปิดวาล์ว และ โปรแกรมกำหนดค่าใน รีจิสเตอร์ของไมโครคอนโทรลเลอร์

โปรแกรมควบคุมการเปิด-ปิด วาล์ว

```
#include "control_valve.h"
#rom 0x2100={0,1,2,3,4}
byte SENSOR_A =PIN_A3;
byte SOLINOID_A =PIN_B7;

byte SENSOR_B =PIN_A4;
byte SOLINOID_B =PIN_B6;

int8 vstep = 0;
int8 save_vstep = 0;
int vibra_input=0;
int CMCON7_changed;
int voltage=0;
int viba_check=0;
int rl_rotage=0;

long TmSum1=0;
long TmSum0=0;
long TmSum2=0;
long time_defaultA=280;
long time_defaultB=280;

int lp =0;
int startA=0;
int startB=0;
int rotageA=0;
int rotageB=0;
int getTime_Offset=0;
int saveVibration=30;
int saveVibrationA=30;
int saveVibrationB=30;
int countA =0;
```

```

int countB=0;
int checkA=0;
int checkB=0;
int ccA=0;
int ccB=0;
int addTionA=0;
int addTionB=0;
int addSA=0;
int addSB=0;
int addA=0;
int addB=0;

```

```

int rr=0;
int ll=0;
int sr=0;

```

```
***** Interrupt Timer 0, 1, 2 *****
```

```
#INT_TIMER0
```

```
void INTTM0(void)
```

```
{
```

```

TmSum0=TmSum0+1;
if(TmSum0==700)
{
    output_bit(SOLINOID_A,0);
    output_bit(SOLINOID_B,0);
    getTime_Obset=1;
}
set_timer0(252);
}
```

```
#INT_TIMER1
```

```
void INTTM1(void)
```

```
{
```

```

TmSum1=TmSum1+1;
set_timer1(65411);
}
```

```
#INT_TIMER2
```

```

void INTTM2(void)
{
    TmSum2=TmSum2+1;
    set_timer2(0);
}

void Write_eeprom(int adrA,int adrB,long data_delay)
{
    int x_loop=0;
    int y_loop=0;
    for(y_loop=0;y_loop<100;y_loop++){

        if(data_delay-200 > 254){
            data_delay=data_delay-200;
            x_loop=x_loop+1;
        } else if(data_delay-200<=254){
            if(data_delay-200 >=0){
                data_delay=data_delay-200;
                x_loop=x_loop+1;
            }
            write_eeprom(adrA,data_delay);
            write_eeprom(adrB,x_loop);
            y_loop=150;
        }
    }
}

long Read_eeprom(int adrA,int adrB)
{
    int i;
    long delayT=0;
    int addT=0;
    delayT=read_eeprom(adrA);
    addT=read_eeprom(adrB);

    for(i=0;i<addT;i++){
        delayT=delayT+200;
    }

    return(delayT);
}

```

```

***** Vibration Effected *****

int get_voltage(){

    CMCON7_changed=0;
    vstep=0;
    voltage=0;
    while((!CMCON7_changed) && (vstep < 16)){
        vstep=vstep+1;
        VRCON6=0;
        VRCON0=bit_test(vstep,0);
        VRCON1=bit_test(vstep,1);
        VRCON2=bit_test(vstep,2);
        VRCON3=bit_test(vstep,3);
        VRCON6=1;
        delay_ms(1);

        if(C2OUT==0){
            C2OUT=1;
            CMCON7_changed=1;
            save_vstep=vstep;
            vstep=0;}
        }

        if(CMCON7_changed && C2OUT==0){
            C2OUT=1;
            if(voltage<save_vstep)
                voltage=save_vstep;
        }
        return voltage;
    }

***** Start Timer 0 *****

void start_TM0(void)
{
    TmSum0=0;
    enable_interrupts(GLOBAL);
    enable_interrupts (INT_RTCC);
    setup_timer_0(RTCC_INTERNAL | RTCC_DIV_256);
    enable_interrupts(INT_TIMER0);
    set_timer0(252);
}

```

```

//***** Stop Timer 0 *****
void stop_TM0(void)
{
    disable_interrupts(INT_TIMER0);
    TmSum0=0;
}

//***** Start Timer 1 *****
void start_TM1(void)
{
    TmSum1=0;
    enable_interrupts(GLOBAL);
    enable_interrupts(INT_TIMER1);
    setup_timer_1(T1_INTERNAL | T1_DIV_BY_8);
    set_timer1(65411);
}

//***** Stop Timer 1 *****
void stop_TM1(void)
{
    disable_interrupts(INT_TIMER1);
}

//***** Start Timer 2 *****
void start_TM2()
{
    enable_interrupts(INT_TIMER2);
    setup_timer_2(T2_DIV_BY_16,63,1);
    TmSum2=0;
    set_timer2(0);
}

//***** Stop Timer 2 *****
void stop_TM2()
{
    disable_interrupts(INT_TIMER2);
}

//***** time default*****
long time_default(long time_x,int vibra, int addX)

```

```

{

vibra =10.318* vibra -8.6364

if(addX==0){

if(time_x > vibra && time_x-vibra > 80){

time_x=time_x-vibra;

}else{

time_x=time_x+10;

}

}else{

time_x=time_x+vibra;

}

}

if(time_x > 600){

time_x=600;

}else if(time_x < 150){

time_x=time_x+vibra+80;

}

return time_x;

}

int get_adT(int addC,int addD,int VB, int VBs)

{

if(addC==0 && VB>VBs ){

addC=1;

}else{

addC=0;

}

return addC;

}

int adtional_check(int addC,int addD,int cCount,int VB, int VBs)

{

int ccNum=0;

if(addC==0 && VB>VBs ){

ccNum=1;
}
}

```

```

}else{
    ccNum=0;}

return ccNum;
}

void check_RL_LED(int RL,int ST)
{
    if(RL==1 && ST==0){
        output_bit(PIN_B4,0);
        rr=0;
    }else if(RL==1 && ST==1){
        output_bit(PIN_B4,1);
    }else if(RL==2 && ST==0){
        output_bit(PIN_B5,0);
        ll=0;
    }else if(RL==2 && ST==1){
        output_bit(PIN_B5,1);
    }
}

//***** Show data *****
void show_data(int indexRL,int vibrator,int vibraAB,long time_AB,int checkAB,int countAB ,int ccAB,int addSAB,int addAB,int addTionAB,int ep1, int ep2)
{
    if(checkAB <= 15 && vibrator >=6){
        time_AB=time_default(time_AB,vibrator,0);
        checkAB=checkAB+1;

    }else if(vibrator<6 && checkAB!=20){
        checkAB=16;
    }

    if(checkAB==16){

        addTionAB=0;
        time_AB=time_default(time_AB,vibrator,addTionAB);
        checkAB=16;
        if(vibrator<=2){
            ccAB=ccAB+1;
        }
    }
}

```

```

if(ccAB==3){
    checkAB=20;
    countAB=0;
    addTionAB=0;
    addAB=0;
    Write_eepromf(ep1,ep2,time_AB);
    ccAB=0;
    check_RL_LED(indexRL,1);
}
}

if(checkAB > 15 && vibrator >=2){
    countAB=countAB+1;
}else if(checkAB >15 && vibrator <5){
    if(countAB > 1)
        countAB=countAB-1;
}

if(countAB >= 3 && checkAB > 15){
    time_AB=time_AB+30;
    countAB=0;
    checkAB=0;
    ccAB=0;
    check_RL_LED(indexRL,0);
}

if(indexRL==1){
    time_defaultB=time_AB;
    checkB=checkAB;
    countB=countAB;
    ccB=ccAB;
    addSB=addSAB;
    addB=addAB;
    addTionB=addTionAB;

    if(checkAB!=20){
        rr=rr+1;
    }
    srl=rr;
}

```

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
1.1 เครื่องทดสอบชาร์คดิสก์ไดร์ฟ	2
1.2 การปรับสมดุลของหุ่นยนต์เกิดจากการเสียสมดุลของหุ่นยนต์จากการสั่น	3
1.3 การเตือนสะพานของตัวคูชูบเรงเนื่องจากการปรับแรงคันลมไม่เหมาะสม	3
2.1 การสั่นสะเทือนโดยอิสระ (Free Body Vibration) ของชิ้นส่วนต่าง ๆ ของเครื่องจักร	9
2.2 การสั่นสะเทือนแบบชนกันหรือเคลื่อนที่ผ่าน	10
2.3 การสั่นสะเทือนจากแรงเตียดทาน	10
2.4 ลักษณะของประกอบของการสั่นสะเทือน	11
2.5 รอบการหมุนของเพลา	11
2.6 การแก่งของสปริงแผ่น	12
2.7 ประเภทของแอมปลิจูด	13
2.8 ค่า RMS ของคลื่นที่ไม่สม่ำเสมอ	14
2.9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการวัดระยะเวลา ความเร็วและอัตราเร่งในการเคลื่อนที่ในรูปคลื่นไซน์ของการสั่นสะเทือน	15
2.10 การเคลื่อนที่แบบ Simple Harmonics	16
2.11 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของค่าต่าง ๆ ของการสั่นสะเทือน	17
2.12 แนวของจุดที่วัดการสั่นสะเทือน	18
2.13 จุดวัดการสั่นของเครื่องจักร ตัวมอเตอร์และชุดเบริง (Bearing Unit)	19
2.14 การวัดการเคลื่อนที่ของสปริงในรอบของระยะเวลาหนึ่ง	20
2.15 Displacement Probe	21
2.16 หัววัดความเร่ง (Accelerometer)	22
2.17 ตัวอย่างการวัดแบบ Time Waveform	23
2.18 การสั่นสะเทือนของเครื่องจักรแสดงบนโคนเมนเวลา (t) และโคอมนความถี่ (f)	24
2.19 การสั่นสะเทือนของเครื่องจักรแสดงในรูปของແນວคลื่นความถี่ FFT Spectrum	25
2.20 แบบจำลองของระบบเชิงกลที่มีการสั่นสะเทือน	28
2.21 การสั่นแบบหน่วงเกิน	29
2.22 การสั่นแบบหน่วงวิกฤต	30

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
2.23 ความหน่วงต่ำกว่าปกติ	30
2.24 แบบจำลองของระบบที่มีการสั่นอันเนื่องมาจากแรงกระทำภายนอกระบบ	32
2.25 แรงกระทำแบบความชัน	33
2.26 แรงกระทำแบบขึ้นบันได	33
2.27 แรงกระทำแบบความเวลา	34
2.28 แรงคลต.....	34
2.29 ตัวอย่างที่ใช้แทนคำแห่งการทำงานของวัลว์	38
2.30 แสดงโซลินอยด์วัลว์ควบคุม 3 ทิศทาง 2 ตำแหน่ง.....	44
2.31 โซลินอยด์วัลว์ควบคุม 5 ทิศทาง 2 ตำแหน่ง.....	45
2.32 วงจรและฟังก์ชันการทำงานของโมดูลการเบร์ยนเทิร์บของ PIC16F628	47
2.33 Op-Amp ในอุดมคติ.....	49
2.34 วงจรขยายสัญญาณ OP-Amp แบบ Open Loop.....	49
2.35 วงจรขยายสัญญาณแบบกลับเฟส (Inverting Amplifier)	50
2.36 วงจรขยายสัญญาณแบบไม่กลับเฟส (Non-inverting Amplifier).....	50
3.1 การหาค่าความเร่ง.....	54
3.2 เครื่องทดสอบหารัศมีโคโรฟ.....	56
3.3 แขนจับหุ่นยนต์อัตโนมัติ	57
3.4 ส่วนประกอบในการหมุนของแขนจับหุ่นยนต์.....	58
3.5 แสดงการเคลื่อนที่แบบหมุนของแขนจับหุ่นยนต์.....	58
3.6 การหมุนของแขนจับหุ่นยนต์	59
3.7 แรงที่กระทำต่อตัวถ่วงซับแรงกระแทก.....	59
3.8 การติดตั้งแขนจับหุ่นยนต์บน Vibration Table	61
3.9 Dynamic signal analyzer.....	61
3.10 หัววัดการสั่นแบบ.....	62
3.11 โซลินอยด์วัลว์และการกำหนดระยะปล่องลม	62
3.12 วัลว์ปรับแรงดันลม	63

```

}

start_TM2();

}else if(input(SENSOR_A)==1 && startA==1){

startA=0;
rotageA=1;
getTime_Obset=0;

TmSum1=0;
stop_TM1();
start_TM1();

}else if(input(SENSOR_B)==1 && startB==1){

startB=0;
rotageB=1;
getTime_Obset=0;
TmSum1=0;
stop_TM1();
start_TM1();

}

if(rotageA==1){

if(TmSum1==time_defaultA){

stop_TM1();
rotageA=0;
rl_rotage=0;
TmSum1=0;
start_TM0();
output_bit(SOLINOID_A,1);
output_bit(SOLINOID_B,0);}

}

else if(rotageB==1){

if(TmSum1==time_defaultB){

stop_TM1();
TmSum1=0;
rotageB=0;
rl_rotage=1;
start_TM0();
output_bit(SOLINOID_A,0);
}
}

```

```

        output_bit(SOLINOID_B,1);
    }

    if(input(SENSOR_A)==0 || input(SENSOR_B)==0){
        if(viba_check==0){
            if(TmSum2 >=10 && TmSum2<=750){

                vibra_input=get_voltage();

                if(saveVibration<vibra_input)
                    saveVibration=vibra_input;
            }else if(TmSum2 > 750){

                stop_TM2();
                viba_check=1;

                if(input(PIN_A0)==1 && rl_rotage==1){

                    show_data(1,saveVibration,saveVibrationB,time_defaultB,checkB,countB,ccB,addSB,addB,addTionB,2,3);
                    saveVibrationB=saveVibration;
                    addSB=addTionB;
                    saveVibration=1;
                }else if(input(PIN_A0)==1 && rl_rotage==0){

                    show_data(2,saveVibration,saveVibrationA,time_defaultA,checkA,countA,ccA,addSA,addA,addTionA,0,1);
                    saveVibrationA=saveVibration;
                    addSA=addTionA;
                    saveVibration=1;
                }else{delay_ms(5);}//end if
                if(getTime_Obset==0){

                    if(addTionA==1){

                        addTionA=0;
                        addA=0;
                    }

                    if(addTionB==1){

                        addTionB=0;
                        addB=0;
                    }
                }
                TmSum2=0;
            }
        }
    }
}

}//end while

```

ก.3 โปรแกรมกำหนดค่าในรีจิสเตอร์

```
//////// Standard Header file for the PIC16F628 device ///////////
#define PIC16F628
#nolist

//////// Program memory: 2048x14 Data RAM: 223 Stack: 8
//////// I/O: 16 Analog Pins: 0
//////// Data EEPROM: 128
//////// C Scratch area: 77 ID Location: 2000
//////// Fuses: LP,XT,HS,EC_IO,NOWDT,WDT,NOPUT,PUT,PROTECT,PROTECT_50%
//////// Fuses: PROTECT_75%,NOPROTECT,NOBROWNOUT,BROWNOUT,MCLR,NOMCLR,LVP
//////// Fuses: NOLVP,ER_IO,INTRC_IO,ER,INTRC,CPD,NOCPD
////////

////////// I/O
// Discrete I/O Functions: SET_TRIS_x(), OUTPUT_x(), INPUT_x(),
// PORT_x_PULLUPS0, INPUT0,
// OUTPUT_LOW(), OUTPUT_HIGH(),
// OUTPUT_FLOAT(), OUTPUT_BIT()

// Constants used to identify pins in the above are:

#define PIN_A0 40
#define PIN_A1 41
#define PIN_A2 42
#define PIN_A3 43
#define PIN_A4 44
#define PIN_A5 45
#define PIN_A6 46
#define PIN_A7 47

#define PIN_B0 48
#define PIN_B1 49
#define PIN_B2 50
#define PIN_B3 51
#define PIN_B4 52
#define PIN_B5 53
#define PIN_B6 54
#define PIN_B7 55

////////// Useful defines
#define FALSE 0
```

```
#define TRUE 1

#define BYTE int8
#define BOOLEAN int1

#define getc getch
#define fgetc getch
#define getchar getch
#define putc putchar
#define fputc putchar
#define fgets gets
#define fputs puts

////////////////// Control
// Control Functions: RESET_CPU(), SLEEP(), RESTART_CAUSE()
// Constants returned from RESTART_CAUSE() are:
#define WDT_FROM_SLEEP 3
#define WDT_TIMEOUT 11
#define MCLR_FROM_SLEEP 19
#define MCLR_FROM_RUN 27
#define NORMAL_POWER_UP 25
#define BROWNOUT_RESTART 26

////////////////// Timer 0
// Timer 0 (AKA RTCC)Functions: SETUP_COUNTERS() or SETUP_TIMER_0(),
// SET_TIMER0() or SET_RTCC(),
// GET_TIMER0() or GET_RTCC()

// Constants used for SETUP_TIMER_0() are:
#define RTCC_INTERNAL 0
#define RTCC_EXT_L_TO_H 32
#define RTCC_EXT_H_TO_L 48

#define RTCC_DIV_1 8
#define RTCC_DIV_2 0
#define RTCC_DIV_4 1
#define RTCC_DIV_8 2
#define RTCC_DIV_16 3
#define RTCC_DIV_32 4
#define RTCC_DIV_64 5
```

```

#define RTCC_DIV_128 6
#define RTCC_DIV_256 7

#define RTCC_8_BIT 0

// Constants used for SETUP_COUNTERS() are the above
// constants for the 1st param and the following for
// the 2nd param:

/////////////////////// WDT
// Watch Dog Timer Functions: SETUP_WDT() or SETUP_COUNTERS() (see above)
//          RESTART_WDT()
// WDT base is 18ms
//

#define WDT_18MS 0x8008
#define WDT_36MS 9
#define WDT_72MS 10
#define WDT_144MS 11
#define WDT_288MS 12
#define WDT_576MS 13
#define WDT_1152MS 14
#define WDT_2304MS 15

/////////////////////// Timer 1
// Timer 1 Functions: SETUP_TIMER_1, GET_TIMER1, SET_TIMER1
// Constants used for SETUP_TIMER_1() are:
// (or (via |) together constants from each group)
#define T1_DISABLED 0
#define T1_INTERNAL 0x85
#define T1_EXTERNAL 0x87
#define T1_EXTERNAL_SYNC 0x83

#define T1_CLK_OUT 8

#define T1_DIV_BY_1 0
#define T1_DIV_BY_2 0x10
#define T1_DIV_BY_4 0x20
#define T1_DIV_BY_8 0x30

```

```

/////////// Timer 2
// Timer 2 Functions: SETUP_TIMER_2, GET_TIMER2, SET_TIMER2
// Constants used for SETUP_TIMER_2() are:
#define T2_DISABLED      0
#define T2_DIV_BY_1       4
#define T2_DIV_BY_4       5
#define T2_DIV_BY_16      6

/////////// CCP
// CCP Functions: SETUP_CCPx, SET_PWMx_DUTY
// CCP Variables: CCP_x, CCP_x_LOW, CCP_x_HIGH
// Constants used for SETUP_CCPx() are:
#define CCP_OFF          0
#define CCP_CAPTURE_FE    4
#define CCP_CAPTURE_RE    5
#define CCP_CAPTURE_DIV_4  6
#define CCP_CAPTURE_DIV_16 7
#define CCP_COMPARE_SET_ON_MATCH 8
#define CCP_COMPARE_CLR_ON_MATCH 9
#define CCP_COMPARE_INT    0xA
#define CCP_COMPARE_RESET_TIMER 0xB
#define CCP_PWM           0xC
#define CCP_PWM_PLUS_1     0x1c
#define CCP_PWM_PLUS_2     0x2c
#define CCP_PWM_PLUS_3     0x3c
long CCP_I;
#define CCP_I_ =           0x15
#define CCP_I_LOW=         0x15
#define CCP_I_HIGH=        0x16

/////////// UART
// Constants used in setup_uart() are:
// FALSE - Turn UART off
// TRUE - Turn UART on
#define UART_ADDRESS      2
#define UART_DATA         4

/////////// COMP
// Comparator Variables: C1OUT, C2OUT
// Constants used in setup_comparator() are:
#define A0_A3_A1_A2 0xffff04

```

```

#define A0_A2_A1_A2 0x7ff03
#define NC_NC_A1_A2 0x6ff05
#define NC_NC_NC_NC 0x0ff07
#define A0_VR_A1_VR 0x3ff02
#define A3_VR_A2_VR 0xcff0A
#define A0_A2_A1_A2_OUT_ON_A3_A4 0x7e706
#define A3_A2_A1_A2 0xeff09
#define CP1_INVERT 0x00010
#define CP2_INVERT 0x00020

#define CMCON 0x1f
#define C2INV = 0x1f.5
#define C1OUT = 0x1f.6
#define C2OUT = 0x1f.7

////////////////// VREF
// Constants used in setup_vref() are:
//
#define VREF_LOW 0xa0
#define VREF_HIGH 0x80
// Or (with |) the above with a number 0-15
#define VREF_A2 0x40
#define VRCON0 = 0x9f.0
#define VRCON1 = 0x9f.1
#define VRCON2 = 0x9f.2
#define VRCON3 = 0x9f.3
#define VRCON4 = 0x9f.4
#define VRCON5 = 0x9f.5
#define VRCON6 = 0x9f.6

////////////////// INT
// Interrupt Functions: ENABLE_INTERRUPTS(), DISABLE_INTERRUPTS(),
// CLEAR_INTERRUPT(), INTERRUPT_ACTIVE(),
// EXT_INT_EDGE()

//
// Constants used in EXT_INT_EDGE() are:
#define L_TO_H 0x40
#define H_TO_L 0
// Constants used in ENABLE/DISABLE_INTERRUPTS() are:
#define GLOBAL 0x0BC0

```

```
#define INT_RTCC      0x0B20
#define INT_RB        0xFF0B08
#define INT_EXT       0x0B10
#define INT_TBE        0x8C10
#define INT_RDA        0x8C20
#define INT_TIMER1     0x8C01
#define INT_TIMER2     0x8C02
#define INT_CCP1        0x8C04
#define INT_COMP       0x8C40
#define INT_TIMER0     0x0B20
#define INT_EEPROM     0x8C80

#list
```



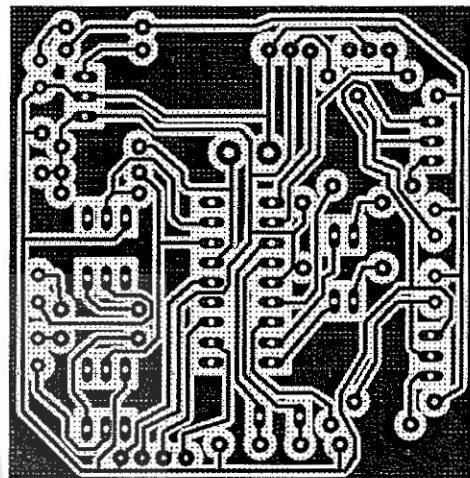
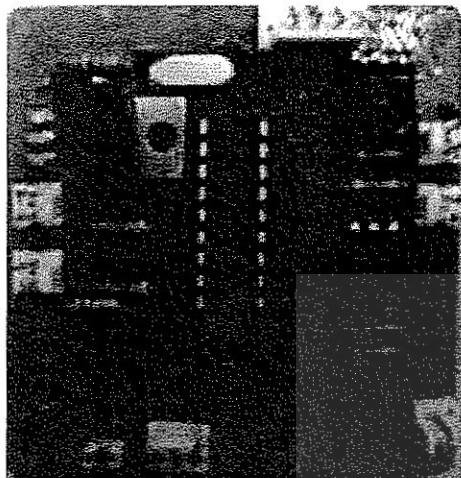
ภาคผนวก ข

ประกอบงจร

แผนภาพวงของจักรควบคุมวาล์วลม วงจรเซ็นเซอร์วัดการสั่น และอุปกรณ์ในการ

แผนภาพวงของจรวจความคุณภาพล้วน วงจรเข็มเชอร์วัตการสั่น และอุปกรณ์ในการประกอบวงจร

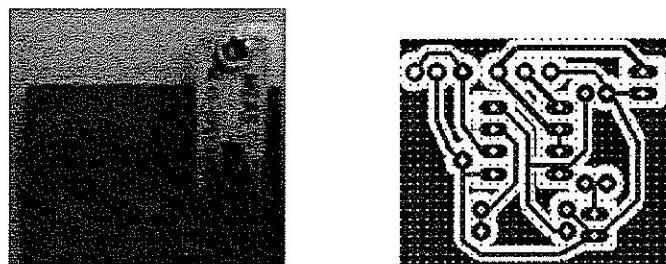
ช.1 วงจรความคุณภาพล้วน



รายการอุปกรณ์

รายการ	จำนวน
1. PIC16F628	1
2. Resistor 10K	6
3. Resistor 1K	2
4. Resistor 330 Ohm	3
5. IRF803	2
6. MC7805	1
7. 4N25	2
8. Diode 1N4001	2
9. Switch	1
10. LED	2
11. Capacitor 104	1
12. Capacitor 33	2
13. Crystal 4MHz	1

ข.2 วงจรดีซีนเซอร์



รายการอุปกรณ์

รายการ	จำนวน
1. Piezo file sensor	1
2. Resistor 1M	1
3. Resistor 100K	2
4. Resistor 470K	1
5. Capacitor 104	1
6. Diode 1N4001	1
7. LED	1
8. LM358N	1

ภาคผนวก ค

รายละเอียดต่างๆ ของชุดอุปกรณ์วัดการสั่นสะเทือน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรินทร์

ค.1 รายละเอียดของอุปกรณ์วัดการสั่นสะเทือน

อุปกรณ์วัดการสั่นสะเทือน (Dynamic Signal Analyzer) ใช้สำหรับวัดค่าการสั่นสะเทือน ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ของบริษัท Agilent Technologies รุ่น 35670A โดยมีรายละเอียดของเครื่องดังนี้



รูปที่ ค.1 อุปกรณ์วัดการสั่นสะเทือนของบริษัท Agilent Technologies รุ่น 35670A

ตารางที่ ค.1 คุณลักษณะของอุปกรณ์วัดการสั่นสะเทือน

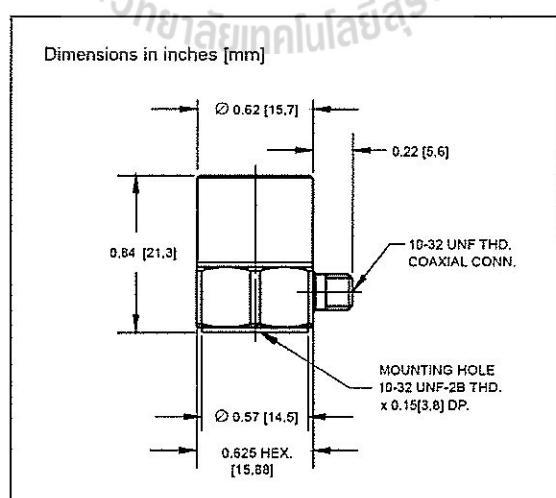
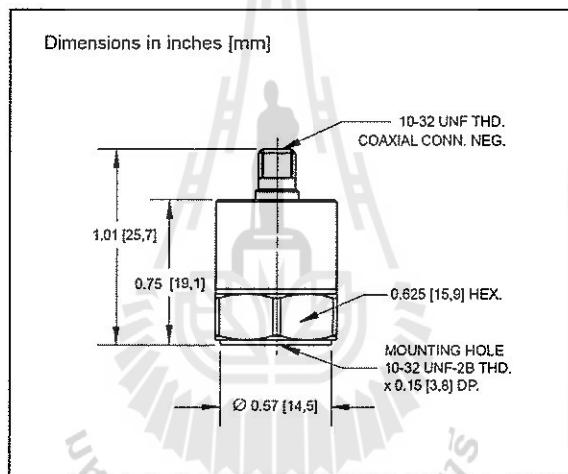
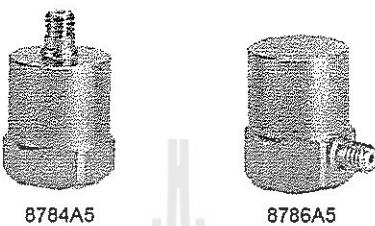
Feature	FFT	Octave	Order	Swept Sine	Correction	Histogram /Time
Power Spec CH 1/2/3/4	Yes	Yes	Yes			
Linear Spec CH 1/2/3/4	Yes			Yes		
Time Channel 1/2/3/4	Yes		Yes	Yes	Yes	Yes
Window Time CH 1/2/3/4	Yes				Yes	
Frequency Response	Yes			Yes		
Coherence	Yes					
Cross Spectrum	Yes			Yes		

ตารางที่ ค.1 คุณลักษณะของอุปกรณ์วัดการสั่นสะเทือน (ต่อ)

Orbit	Yes		Yes			
Math Function	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Data Register	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Waterfall Register	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Capture CH 1/2/3/4/	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Feature	FFT	Octave	Order	Swept Sine	Correction	Histogram /Time
Composite Power CH 1/2/3/4			Yes			
Order Track CH 1/2/3/4			Yes			
RPM Profile			Yes			
Normalized Variance CH 1/2/3/4				Yes		
Auto Correlation CH 1/2/3/4					Yes	
Cross Correlation					Yes	
Histogram CH 1/2/3/4						Yes
PDF CH 1/2/3/4						Yes
CDF CH 1/2/3/4						Yes

ค.2 รายละเอียดของอุปกรณ์ตัวตรวจวัดความเร่ง

อุปกรณ์ตัวตรวจวัดความเร่ง (Accelerometer Sensor) ใช้เป็นตัวตรวจวัดการสั่นสะเทือนของช่องทดลอง ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ของบริษัท Kistler รุ่น 8784A5 และ 8786A5 สามารถวัดค่าได้ที่ลักษณะโดยมีรายละเอียดดังนี้



ตารางที่ ก.2 คุณลักษณะของอุปกรณ์ด้วยตรวจวัดความเร่ง

Specifications

Model (Single axis or triaxial)

Type 8786A5

Single axis linear

Range	g	±5
Sensitivity	mV/g	1000
Frequency Range	Hz	1...6000
Resolution, Threshold	mgrms	0.4
Transverse Sensitivity	%	1.5
Non linearity	% FSO	±1
Shock	g	2500
Temp. coef. of sensitivity	%/°F	-0.0283
Operating temperature range	°F	-67...176
Supply	mA	2...20
Voltage	V	18...30
Housing/Base	type	Titanium
Sealing		hermetic (IP68)
Ground isolation		No
Mass	g	21
Connector		10-32 neg.
Diameter	in	0.625
Height	in	0.84
Mounting		stud/wax
Mounting thread		10-32 UNF x 3,8



รายชื่อบทความวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระหว่างศึกษา

ไกรลักษณ์บุตรบุญชู , จิระพล ศรีเสริฐผล. (2013). ศึกษาและวิเคราะห์การตอบสนองทางพลวัตของ
แขนงจั่นทุ่นยนต์ในกระบวนการขยายบ่ออุก-ໄส์เข้า สาร์ดิสก์ไดร์ฟ. การประชุมวิชาการ
งานวิจัย และพัฒนาเชิงประยุกต์ครั้งที่ 5 หน้า 491-496



ศึกษาและวิเคราะห์การตอบสนองทางพลวัตของแขนจับหุ่นยนต์ในกระบวนการหยอดด้วยไส้เข้า ยาร์ดดิสก์ไดร์ฟ

STUDY AND ANALYSIS DYNAMIC RESPONSE OF ROBOT ARM IN HDD LOADING PROCESS

นายไกรลักษ บุตรบุญชู

จิราพงษ์ ศรีเรืองรุจ្យ

สาขาวิศวกรรมเครื่องกล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุโขทัย สาขาวิศวกรรมเครื่องกล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุโขทัย

Kraillas.butbunchoo@seagate.com

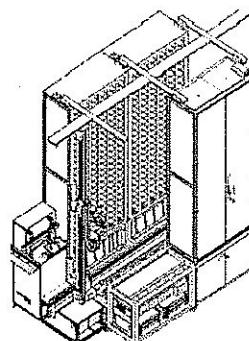
jiraphon@sut.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาผลของการตอบสนองทางพลวัต ในกระบวนการหยอดด้วยไส้เข้า ยาร์ดดิสก์ไดร์ฟ เวลาของทดสอบแรงเหยียบหุ่นยนต์ ตามสภาพการใช้งานจริง เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความเร็วจากการเดิน แรงดันลมที่ใช้ในการเดินที่ต้องหุ่นยนต์ กับค่าแอนเพริสชันของแรงกระแทก (Shock absorber) ที่แรงดันลม 4, 5, 6, 7 และ 8 บาร์ ผลการศึกษาพบว่า ความเร็วในการเดินที่ต้องหุ่นยนต์จะเปลี่ยนแปลงตามที่แรงดันลมที่ต้องหุ่นยนต์เปลี่ยนไป แต่ได้ออกแบบวงจรควบคุมการเดิน ของแขนจับหุ่นยนต์แบบอัตโนมัติ ที่ควบคุมโดยการตั้งค่าความเร็วที่ต้องหุ่นยนต์ แก้ไขการเปลี่ยนแปลงของแรงดันลม

1. บทนำ

าร์ดดิสก์ไดร์ฟเป็นอุปกรณ์เก็บข้อมูลที่ใช้สำหรับบันทึกข้อมูลแบบติดต่อ ซึ่งมีใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน เมื่อจากในภาคอุตสาหกรรมการผลิตอาร์ดดิสก์ไดร์ฟ มีการแข่งขันที่สูงขึ้น ดังนั้นจึงทำให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ในการนำเข้าระบบข้อมูลต่างๆ มาใช้ในการผลิตเพื่อเป็นการเพิ่มปริมาณการผลิต และให้การทำงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ในกระบวนการผลิตอาร์ดดิสก์ไดร์ฟ การทดสอบประสิทธิภาพการทำงานเป็นขั้นตอนแรกที่มีความสำคัญ ที่จะต้องมีการทดสอบพัฒนาการทำงานต่างๆ เช่น การบันทึกข้อมูล การอ่านข้อมูล และการลบข้อมูล เป็นต้น ก่อนที่จะถูกออกสู่ตลาด ดังนั้นเพื่อเป็นการเพิ่มปริมาณการทดสอบอาร์ดดิสก์ไดร์ฟ บริษัทผู้ผลิตจึงต้องใช้เครื่องทดสอบอาร์ดดิสก์ไดร์ฟที่มีร่องทดสอบหลายร่อง ในครึ่งเดียว และให้หุ่นยนต์ทดสอบโน้มตัวในกระบวนการหยอดด้วยไส้เข้า ยาร์ดดิสก์ไดร์ฟ ให้เข้าช่องทดสอบ ดังแสดงในรูปที่ 1



รูปที่ 1 เครื่องทดสอบอาร์ดดิสก์ไดร์ฟ ให้เข้าช่องทดสอบ ดังแสดงในรูปที่ 1

Abstract

The research studied dynamic response of robot in harddisk loading process into test slots which base on operating situation to find the relation between velocity from increased the pneumatic pressure that it used to robot movement and amplitude of vibration from robot arm bumped with shock absorber at the pneumatic pressure 4, 5, 6, 7 and 8 bar. The analysis result showed that velocity of robot is directly proportional to amplitude of vibration which according to the increase of the pneumatic pressure and design automatic circuit control amplitude of vibration when the pneumatic pressure changed.

คำสำคัญ

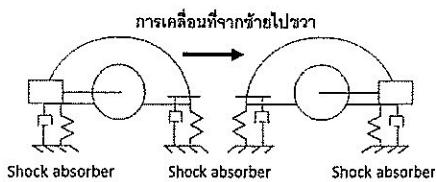
amplitude of vibration, pneumatic pressure, Dynamic response, velocity of robot, shock absorber

การเคลื่อนที่ของแขนจับทุ่นยนต์ในการหมุนตัว และหันจับอย่างติดสก์ไดร์ฟจะใช้ระบบบินิวเมติก ซึ่งใช้แรงดันลมในการเคลื่อนที่ แล้วมีไส้เดี่ยวคาวล์แบบควบคุมทิศทาง(4) เป็นตัวกำหนดทิศทางลง ภาระเพิ่มน้ำหนักของอุปกรณ์ ซึ่งให้แรงดันลมเพิ่มเข้าชาร์ดติดสก์ไดร์ฟในช่วงทดลองสามารถทำให้ได้โดยการเพิ่มแรงดันลมในการเคลื่อนที่ของแขนจับทุ่นยนต์ ซึ่งจะทำให้ทุ่นยนต์เคลื่อนที่ได้เร็วขึ้น แต่การเพิ่มน้ำหนักของอุปกรณ์ ภาระสั่นจากการหมุนกันระหว่างแขนจับของทุ่นยนต์กับตัวคูณชั้นแรกจะมาก โดยการสั่นนี้จะส่งผลต่อการรับภาระต่ำกว่าแรงที่ของที่ดูดของแขนจับทุ่นยนต์ในขณะที่ทำการหันจับ ภาระเพิ่มน้ำหนักให้เข้าชาร์ดติดสก์ไดร์ฟให้เข้าช่วงทดลอง ชาชาร์ดติดสก์ไดร์ฟให้เข้าช่วงทดลองมีค่าคงคล้ายังคงทำให้ทุ่นยนต์หุ่นยนต์ทำงานต้นที่ ซึ่งทำให้สัญญาณเวลาในการซ้อมบ่ำรุ่ง และใช้การสั่นในการหันบ่อไปให้เข้าชาร์ดติดสก์ไดร์ฟให้เข้าช่วงทดลอง

บนความนี้จะทำภาระศึกษา และวิเคราะห์ผลของการตอบสนองทางพลศาสตร์ของแขนจับทุ่นยนต์ ในกระบวนการหันบ่อออก-ไปเข้าชาร์ดติดสก์ไดร์ฟให้เข้าช่วงทดลอง ที่แรงดันลม 4, 5, 6, 7 และ 8 บาร์ เพื่อหาพารามิเตอร์ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการหันบ่อ ผลความเร็วของแขนจับทุ่นยนต์กับแรงดึงดูดของภาระตั้ง ที่อ่อนน้อมถ่วงจะควบคุมภาระตั้งของแขนจับทุ่นยนต์แบบชัตต์โนมัติ โดยที่ค่าแอมเพลิจูดของการสั่นต้องไม่เกิน 0.1 mm และเวลาที่ใช้ในการเคลื่อนที่น้อยกว่า 2400 ms ซึ่งเป็นค่าของแรงดันลม 3 บาร์ ที่ใช้ในปัจจุบัน

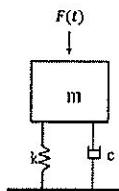
2. งานและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการเคลื่อนที่แบบหมุนของแขนจับทุ่นยนต์จะมีตัวรับแรงกระแทกอยู่ 2 ชุด ซึ่งจะทำให้ที่เป็นตัวรับแรงกระแทกเมื่อทุ่นยนต์มีการเคลื่อนที่ เช่น การหมุนไปทางซ้าย หรือทางขวา ไปทางขวา ดังแสดงในรูปที่ 2



รูปที่ 2 การเคลื่อนที่แบบหมุนของแขนจับทุ่นยนต์

เมื่อพิจารณาเฉพาะแรงที่กระทำต่อตัวคูณชั้นแรกจะเห็นว่า เหล่านี้ จะได้ลักษณะการสั่นของแขนจับทุ่นยนต์ดังแสดงในรูปที่ 3



รูปที่ 3 แรงที่กระทำต่อตัวคูณชั้นแรกจะเห็น

$$m\ddot{x} + c\dot{x} + kx = F(t) \quad (1.1)$$

เมื่อจากเป็น การสั่นแบบมีแรงกระทำโดยมีตัวหน่วง [5] ด้วยการหักห้าม ภาระตั้งจะทำให้มีตัวหน่วง จะได้ฟังก์ชันการคลื่นแบบหน่วย(Under impulse function, $\delta(t)$) หรือ เชิงก่อ Dirac delta function [2] ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงโมเมนต์จะจะแสดงคลื่นกระแทกจะมีค่าเท่ากับ

$$\hat{F} = F\Delta t = mv_0 \quad (1.2)$$

เมื่อการตอบสนองของระบบหัน เป็นการสั่นแบบอิสระ ภายใต้ความหน่วงต่ำ ($0 < \zeta < 1$) จะได้ผลลัพธ์ของสมการ การสั่นของแขนจับทุ่นยนต์คือ

$$x(t) = \frac{\hat{F}}{m\omega_d} e^{-\zeta\omega_d t} \sin \omega_d t$$

(1.3)

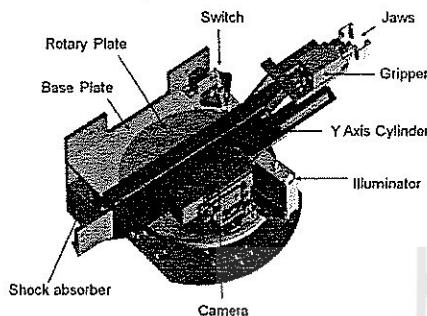
เมื่อแทนค่า \hat{F} จากสมการที่ (1.2) ลงในสมการที่ (1.3) จะได้ว่า แอมเพลิจูดของการสั่นจะเปลี่ยนตัวคูณกับความเร็วในการเคลื่อนที่ของแขนจับทุ่นยนต์

$$x(t) = \frac{v_0}{\omega_d} e^{-\zeta\omega_d t} \sin \omega_d t \quad (1.4)$$

3. ภาระรวมของระบบ

การเคลื่อนที่ของแขนจับทุ่นยนต์จะเป็นระบบบินิวเมติก โดยจะมีตัวคูณชั้นแรกจะเป็นตัวคูณลดแรงกระแทกเมื่อต้องการบุคคลการเคลื่อนที่ ทุ่นยนต์จะใช้กล้องเป็นตัวจับภาระ

ตัวแทนร่างของทดสอบในการหินบอค-สีเข้าของคิดกีดอร์ฟ ซึ่งมีส่วนประกอบต่อไปนี้ ดังแสดงในรูปที่ 4



รูปที่ 4 ส่วนประกอบของแขนจับหุ้นยนต์

4. การวิเคราะห์ผลตอบสนองทางพลศาสตร์

จากสมการที่ 1.4 การลดแย่มเพลิงพลิวต์การตั้งเมื่อผลความเร็วในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ้นยนต์โดยการลดแรงดันลมในการเคลื่อนที่ของแขนจับหุ้นยนต์ก่อนชนกับตัวดูดซับแรงกระแทก ซึ่งจะทำให้มีเวลาห่วงในการลดแรงดันลมมีค่าที่ ซึ่งจะได้มูลค่าตามที่ 1

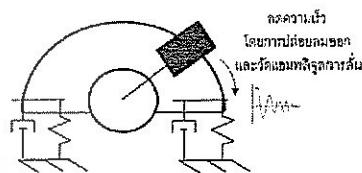
ตารางที่ 1 แย่มเพลิงพลิวต์การตั้งเมื่อผลความเร็วในการเคลื่อนที่

แรงดันลม (บาร์)	เวลาเคลื่อนที่ (ms)	เวลาห่วง (ms)	แย่มเพลิง (mm)
3	2200	0	0.092
	2250	0	0.076
4	2100	0	1.178
	2200	350	0.015
5	1990	0	2.274
	2100	350	0.097
6	1932	0	2.877
	2064	350	0.189
7	1908	0	3.648
	1995	350	0.328
8	1866	0	3.902
	1980	350	0.585

การกำหนดเวลาห่วงให้คงที่จะไม่สามารถควบคุมการตั้งเมื่อแรงดันลมเกิดการเปลี่ยนแปลงจริงจำเป็นต้องออกแบบวงจรควบคุมการตั้งแบบอัตโนมัติ

5. การออกแบบและพัฒนาระบบ

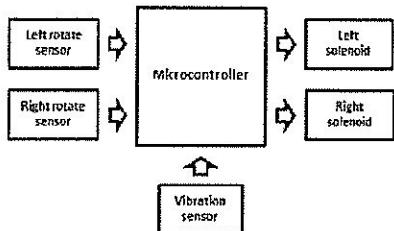
เมื่อแขนจับหุ้นยนต์เริ่มเคลื่อนที่จะเกิดแยกแยะพลิวต์จากการตั้งเมื่อย และแยกพลิวต์จากการตั้งจะมีค่าสูงสุดเมื่อกระแทกับปลายตัวดูดซับแรงกระแทก[1] ดังนั้นการออกแบบระบบจะทำการลดความเร็วของแขนจับหุ้นยนต์ก่อนชนกับตัวดูดซับแรงกระแทก โดยการลดแรงดันลมในการเคลื่อนที่ด้วยการปล่อยลมออก ดังแสดงในรูปที่ 5 และใช้ค่าแย่มเพลิงพลิวต์ของการสั่นที่เกิดขึ้นเป็นตัวกำหนดเวลาการปล่อยลม



รูปที่ 5 แสดงการลดความเร็วของการชน

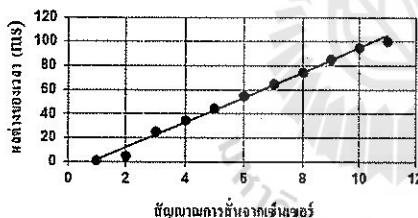
การออกแบบจะควบคุมความเร็วของแขนจับหุ้นยนต์จะใช้ในโครค่อนโน้มและเป็นตัวควบคุมให้ถูกต้อง ใน การปิด-ปิดการตั้งเมื่อปล่อยลมออก ซึ่งเป็นการลดความเร็วในการเคลื่อนที่ของหุ้นยนต์ และใช้ตัวนับเวลาภายในชุดเซ็นเซอร์ ได้แก่ Timer0, Timer1 และ Timer2 เป็นตัวนับเวลา[3] ในการ เปิดตัวน้ำส้วมอยู่ในตัวดูดซับแรงกระแทก โดยระบบจะใช้สัญญาณจากเซ็นเซอร์ ตรวจจับการหมุน (Rotation sensor) ของแขนจับหุ้นยนต์เป็นตัวกำหนดการเริ่มนับเวลาของการตั้งที่ แล้วใช้เข็นหรือวัด การสั่น (Vibration sensor) วัดต่ำการตั้ง ดังแสดงในรูปที่ 6 ซึ่งระบบควบคุมสามารถแบ่งเป็น 3 ส่วนได้ดังนี้

1. สำหรับสัญญาณ Rotation sensor
2. สำหรับสัญญาณ Vibration sensor
3. สำหรับควบคุมโดยตัวเซ็นเซอร์



รูปที่ 6 แผนภาพของวงจรควบคุมการป้องกัน

เมื่อmicrocontrollerได้รับสัญญาณจากตัวเซ็นเซอร์ ตรวจสอบให้ได้ว่าบันทุณยานมาจากด้านขวาหรือด้านซ้ายก่อนแล้วจึงบันทุณยานไปในทิศทางปีก้าวลดีอยลม์ ตัวนั้นบันทุณยานที่จะทำ การบันทุณยานไปในทิศทางปีก้าวลดีอยลม์ เมื่อถึงเวลา ตั้งแต่ล่าสุด ให้ใช้สิ่งอย่างปีก้าวลดีอยลม์ของมอเตอร์เดา หน่วงที่กำหนด พร้อมกับตัวคูณของการบันทุณยานที่เมื่อแนบซึ่ง ของบันทุณยานกับตัวคูณซึ่งและกระแสไฟ โดยที่ปีก้าวลดีอยลม์ ปะนวนผลของไม่ได้ค่อนไปเรื่อยๆ จนกว่าค่าและผลลัพธ์ของการล้ำ ลุบตัวไปเป็นไปเรื่อยๆ หาค่าผลลัพธ์ของเวลาที่จะได้รับค่านั้น ทางการปีก้าวลดีอยลม์ในครั้งต่อไป ซึ่งค่าความตั้งที่บันทุณยานห่าง ลัญญาณการล้ำจากเส้นทางเดิน ตัวคูณการล้ำที่บันทุณยานจะได้ตั้งแต่ในรูปที่ 7

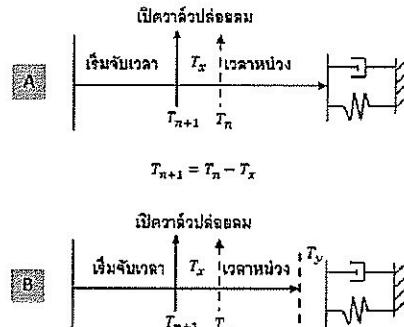


รูปที่ 7 แสดงค่าผลลัพธ์ของเวลาเทียบกับสัญญาณการล้ำ

จากรูปที่ 7 จะได้สมการเส้นตรงได้ดังนี้

$$y = 10.318x - 8.6364 \quad (1.5)$$

โปรแกรมการควบคุมทำงานจะรีบลักกการตีอ่อนเวลาเพื่อ หาเวลาหน่วงในการปีก้าวลดีอยลม์ที่ทำให้เกิดการล้ำ ภายใน 700 ms โดยใช้สมการที่ (1.5) เป็นตัวตีอ่อนเวลา



รูปที่ 8 แสดงหลักการตีอ่อนเวลา

จากรูปที่ 7 กำหนดให้

T_n คือ เวลาของກ้าวเดินปีก้าวลดีอยลม์

T_x คือ ตัวตีอ่อนเวลาหน่วงจาก สมการที่ (1.5)

T_y คือ ค่าเวลาหน่วงที่ไม่มีตัวคูณซึ่งและกระแสไฟ

ที่ตัวแทนง A ค่าของ T_n จะลดลงทุกครั้งของการ ชนกันระหว่างแขนบันทุณยานกับตัวคูณซึ่งและการกระแสไฟ ซึ่ง จะลดลงตามค่าของ T_x จะก่อตัวการล้ำจะได้ค่าที่ล้ำ เอาไว้ หากค่าของเวลาหน่วงไปไม่ถูกตัวแทนงตัวคูณซึ่ง การกระแสไฟที่ตัวแทนง B ก็จะบอกค่าของ T_y หรือไป ในกรณีที่มี การล้ำเกินจำนวนครั้งที่กำหนด โปรแกรมจะกลับไปตัวค่า T_n ล่าสุดมากกัน 30 ซึ่งเป็นตัวที่ทำให้จำนวนรอบในการคำนวณ การล้ำนั้นอยู่ที่สุด และเริ่มต้นตีอ่อนเวลาใหม่ก้าวเดินปีก้าวลดีอยลม์ที่เกิดการล้ำ

6. การทดสอบการใช้งาน

ทำการติดตั้งบันทุณยานที่ต้องการให้เข้ามาติดตั้ง โครงไฟจะติดตั้งบนแพทฟอร์มที่มีการล็อกแรงการล้ำจากภายนอกระบบ และติดตั้งชุดควบคุมการปีก้าวลดีอยลม์แบบอัตโนมัติ ตั้งแสดง ในรูปที่ 9 และใช้ Dynamic signal analyzer วัดสัญญาณการ ล้ำดังแสดงในรูปที่ 10 ซึ่งชุดควบคุมการล้ำของแขนบันทุณยานจะประมวลผลไปได้ด้วย

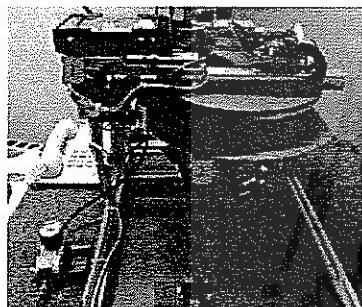
1. เซ็นเซอร์ติดตั้ง

2. ใช้สิ่งอย่างปีก้าวลดีอยลม์

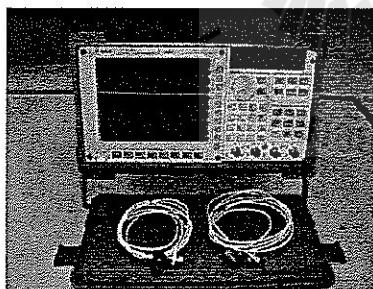
3. ชุดควบคุมการเปิด-ปิดวาล์วลม

4. ตัวปรับแต่งจ่ายลมให้กับทุนยนต์

เมื่อเปิดสวิตช์ของควบคุมการเปิด-ปิดวาล์วลม หลอดไฟบนวงจรควบคุมจะติดตั้ง 2 ข้าง หลังจากนั้นสั่งให้ทุนยนต์หมุนไปทางซ้าย และทางขวาช้าๆ วงจรควบคุมจะทำการเปิด-ปิดวาล์วลมตามเวลาหน่วงที่กำหนดได้ สั่งให้ทุนยนต์หมุนไปเรื่อยๆ จนกว่าหลอดไฟของวงจรควบคุมการสั่นทั้ง 2 คราวดับซึ่งแสดงว่าได้เวลาหน่วงตามที่กำหนดให้แล้ว ทดสอบปรับระดับแรงดันลมจากเหล็กข้อลิ้นให้เพิ่มขึ้นจากเดิมเป็น 4, 5, 6, 7 และ 8 บาร์ และทดสอบร้าดตามวิธีร้านดันตัวควบคุมการสั่นจะทำการคำนวนหาเวลาหน่วงใหม่แบบอัตโนมัติ



รูปที่ 9 การติดตั้งชุดควบคุมการเปิด-ปิดวาล์วลม

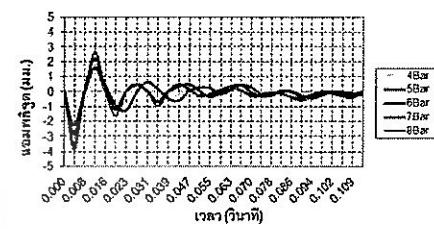


รูปที่ 10 Dynamic signal analyzer

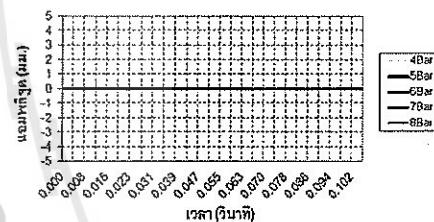
6.1 ผลการทดสอบและภาระวิเคราะห์ผล

แอมเพลจิคของการสั่นของแขนหุนยนต์ที่แรงดันลม 4, 5, 6, 7 และ 8 บาร์ ก่อนทำการติดตั้งชุดควบคุมการเปิด-ปิดวาล์ว

ปล่อยลมจะมีค่าเพิ่มน้ำหนักตามแรงดันลมเพิ่มขึ้น ตั้งแต่ลงในรูปที่ 11 และนี่คือความเร็วในการเคลื่อนที่ของแขนหุนยนต์ ก่อนที่จะหันกับตัวคูลชิปแบบกระแทก แอมเพลจิคของการสั่นจะมีค่าลดลง ดังรูปที่ 12 โดยที่แอมเพลจิคสูงสุดที่แรงดันลมต่างๆ จะมีค่าอยู่กว่า 0.1 แก๊ส

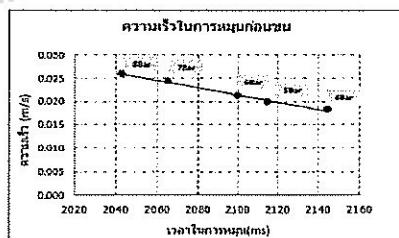


รูปที่ 11 แอมเพลจิคของการสั่นแบบไม่ต่อความเร็วก่อนหัน

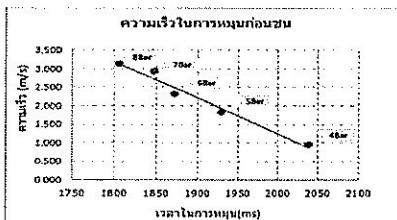


รูปที่ 12 แอมเพลจิคของการสั่นแบบต่อความเร็วก่อนหัน

จากสมการที่ (1.4) เมื่อคำนวณหาค่าของความเร็วของแขนหันของหุนยนต์ก่อนหันกับตัวคูลชิปแบบกระแทก ก่อนและหลังติดตั้งชุดควบคุมการสั่นที่รีบดับแรงดันลม 4, 5, 6, 7 และ 8 บาร์ จะได้ว่าเวลาที่ใช้ในการเคลื่อนที่ของแขนหุนยนต์แบบมีกำหนดหน่วงจะมีค่าเพิ่มน้ำหนักขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับการเคลื่อนที่แบบไม่มีกำหนดหน่วงดังแสดงในรูปที่ 13 และรูปที่ 14



รูปที่ 13 ความเร็วก่อนหันกับเวลาการหมุนแบบต่อความเร็ว



รูปที่ 14 ความเร็วในการบุกท่องบานไปสอดความเจาะ

เพื่อเป็นการลดความเร็วในการเคลื่อนที่ของแรงงานที่ต้องมารับภาระที่ต้องดูแล 4, 5, 6, 7 และ 8 นาที จะไม่คงที่ ดังแสดงในตารางที่ 1 เนื่องจากต้องใช้เวลาในการเคลื่อนที่ต่อไปนี้ จะส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่าคงที่ (Stiffness) ของผู้บังหรือค่าคงที่เด碛ที่ (Damping constant) ภายในตัวคุณภาพมาก [1]

ตารางที่ 1 แสดงเวลาในการเปิดความเร็วของแรงงาน จับหุ้นยันต์ก่อนที่จะชนกับตัวคุณภาพจะมาก

แรงดันลม (นาที)	เวลาหน่วง (ms)	ความเร็ว (m/s)	ระยะห่าง (mm)
4	295-305	0.018	0.023
5	385-395	0.020	0.025
6	455-465	0.021	0.027
7	470-480	0.024	0.031
8	480-490	0.026	0.032

ปัจจัยที่บันทึกไว้ได้มาในตารางเดือนที่ 1 รอบโดยเฉลี่ยประมาณ 2200 วินาที เมื่อยืนเข้ามายืนบริเวณการหินออก-ใส่รีอาර์ดติลิกเกอร์ให้ได้ถูกต้องตามที่ต้องการ ก็จะลดระยะเวลาที่ต้องมารับภาระความเร็วในการเคลื่อนที่ของแรงงาน จับหุ้นยันต์ จะได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การหินออก-ใส่รีอาර์ดติลิกเกอร์ใน 1 ชั่วโมง

แรงดันลม (นาที)	เวลาในการหินยันต์ 1 รอบ (ms)	จำนวนที่เพิ่มขึ้น (%)
4	2145	2.6

5	2115	4.0
6	2100	4.8
7	2065	6.5
8	2043	7.7

7. บทสรุป

จากการวิเคราะห์ต้องทำให้ทราบว่าความสอดคล้องระหว่างแรงดันลมกับระยะห่างของการล้วนเข้าไปในความเร็วที่ (1.4) คือค่าคงเหลือของการล้วนเข้าไปเพิ่มขึ้น เมื่อความเร็วในการเคลื่อนที่ของแรงงานจับหุ้นยันต์มีค่าเพิ่มขึ้น ดังนั้นการที่จะเพิ่มปริมาณของแรงงานที่ต้องการหินออก-ใส่รีอาර์ดติลิกเกอร์โดยการเพิ่มความเร็วของแรงงานจับหุ้นยันต์จะต้องคำนึงถึงระยะห่างของแรงงานที่ต้องการหินออก-ใส่รีอาาร์ดติลิกเกอร์เพื่อให้สามารถลดความเจาะของแรงงานได้มาก

การหินยันต์จะควบคุมความเร็วในการเคลื่อนที่ของแรงงานจับหุ้นยันต์นี้ล่วงจากน้ำไปใช้งานจริงได้เนื่องจากเวลาในการเคลื่อนที่แมลงไฟฟ้าจะต้องการหินยันต์อย่างไวยากรณ์ที่มีค่าไม่ถึงกว่า 0.1 mm และใช้เวลาในการเคลื่อนที่น้อยกว่า 2400 ms

7.1 แนวทางการพัฒนาต่อ

ค่าของเวลาหน่วงในการเปิดความเร็ว สามารถที่จะบ่งบอกถึงการเปลี่ยนสภาพของส่วนประกอบอื่น ๆ ของแรงงานจับหุ้นยันต์ได้ ซึ่งสังเกตุได้จากการค่าของเวลาในการเปิด-ปิดความเร็วที่เปลี่ยนแปลงไป ด้านนี้ค่าตั้งแต่ล่างมาพิจารณาจะทำให้สามารถประเมินหุ้นยันต์ก่อนที่จะนัดกิจกรรมเจ้าหน้าที่ได้

8. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีชุนวัล บริษัทศึกษาและพัฒนาเพื่อการพัฒนาชุมชน แห่งสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ที่ให้ทุนในการวิจัยในหลักนี้

9. เอกสารอ้างอิง

- [1] Jiraphon Srireripol, Sumelee Theesungnern and Adisolv Boonmag (2008) "Testing of a Miniature Shock Absorber Base on Operating Situation to Obtain Its Parameters", in Proceedings of the Industrial Engineering Network Conference 2008, p.921-926.
- [2] จิระพล ศรีเรศรีรุ่ง,(2554). MECHANICAL VIBRATION
- [3] เดชาชัย มณีธรรม และ สำเริง เต็มราน , (2554). คัมภีร์ใน
โค้ดคอนโทรลเลอร์ PIC (Microcontroller PIC). เมที
คอมพิวอนด์ คอนเซปท์,บจก.
- [4] สมศักดิ์ ยังห้อม,สุรชัย นิรันดร์ (2550), ทฤษฎีวิเคราะห์
[ออนไลน์]. ได้จาก <http://mle.kmutt.ac.th/elearning/Pic/unit.htm>.
- [5] ประดิษฐ์ หมุนเอนสอง และ ศุขภูนา ธรรมสุข,)2550(
วิเคราะห์การสั่นสะเทือน.กรุงเทพฯ.

ประวัติผู้เขียน

นายไกรลักษณ์ บุตรบุญชู เกิดเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2521 ณ จังหวัดชัยภูมิ จบการหลักสูตร ประกอบวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน จังหวัดขอนแก่น เมื่อปี พ.ศ. 2545 และสำเร็จการศึกษาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในปี 2548 หลังจากสำเร็จการศึกษาได้เข้าทำงานในบริษัทซีเกท ซึ่งเป็นบริษัทผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์โดยเน้นที่เป็นวิศวกรรมการดูแลรักษาการทำงานของเครื่องทดสอบฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ที่ใช้หุ่นยนต์อัตโนมัติในการหยิบจับฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ในเครื่องทดสอบจึงเป็นแรงจูงใจให้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชาแมคคาทรอนิกส์ สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในปี พ.ศ. 2552 ซึ่งในขณะที่ศึกษาอยู่ได้มีความสนใจในวิชาที่เรียนเรื่องการสั่นสะเทือน (Vibration) และในโครงการโปรเจกต์ซีร์ฟ จึงทำให้ผู้เขียนสนใจในการวิจัยทำการศึกษาและออกแบบระบบควบคุมการสั่นของแขนจับหุ่นยนต์ในการวิจัยครั้งนี้

